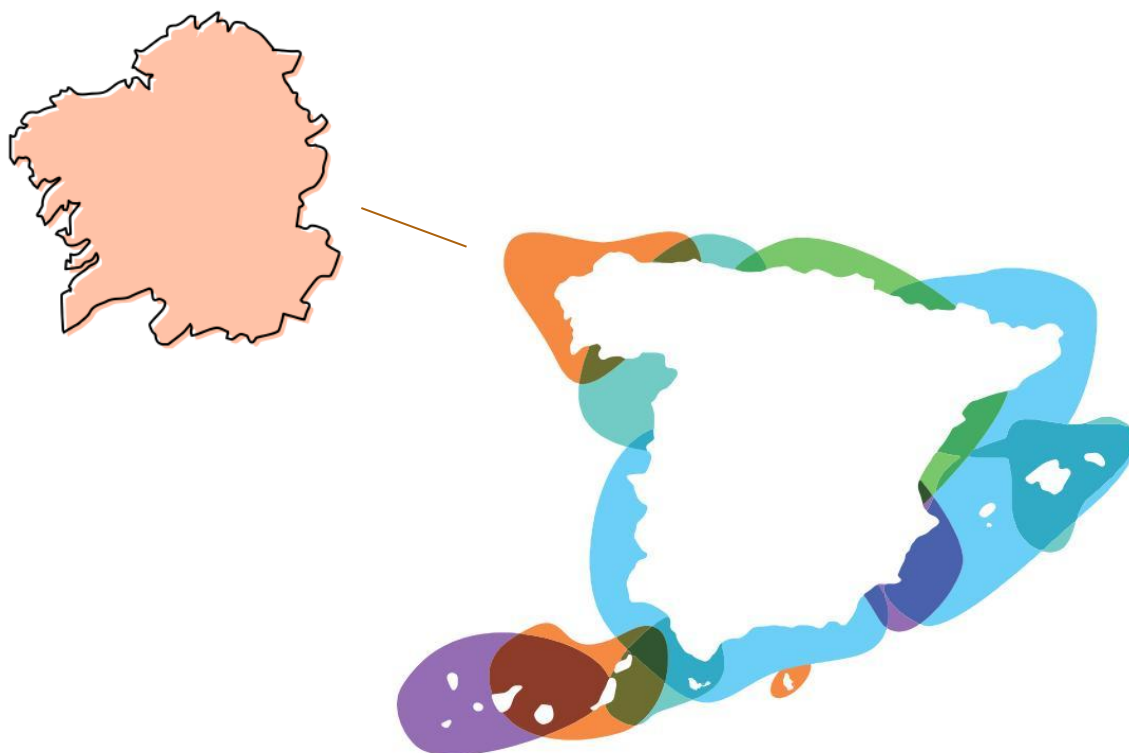

XVI INFORME

2026

O ESTADO DA POBREZA EN GALICIA

SEGUIMIENTO DOS INDICADORES DE
POBREZA E EXCLUSIÓN SOCIAL DA AXENDA 2030 EN GALICIA

#EstadoDePobreza
#PobrezaGalicia

EAPN Galicia. Rede Europea contra a Pobreza e a Exclusión Social

www.pobreza.gal

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	3
EVOLUCIÓN DA POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL	7
INDICADOR AROPE	7
AROE POR SEXO	8
AROE POR IDADE.....	10
AROE POR GRUPOS SOCIAIS.....	12
AROE POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS	14
POR QUÉ EMPEORA A POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL EN GALICIA?	15
COMPOÑENTES DA TAXA AROPE	17
RISCO DE POBREZA.....	17
BAIXA INTENSIDADE DE EMPREGO NO FOGAR (BITH).....	26
CARENCIA MATERIAL E SOCIAL SEVERA (CMSS).....	28
POBREZA E EXCLUSIÓN SOCIAL NA POBOACIÓN MOZA.....	36
DESIGUALDADE E REPARTO DA RENDA	41
RENDAS	41
ÍNDICE DE GINI.....	46
RELACIÓN S80/S20 E S90/S10	47
O PAPEL DAS ADMINISTRACIÓNS DO ESTADO	50
O EFECTO DAS TRANSFERENCIAS DAS ADMINISTRACIÓNS DO ESTADO	51
O PAPEL DAS PENSÍONS NA CONTENCIÓN DA POBREZA	55
O ALCANCE DAS PRESTACIÓNS SOCIAIS	59
O IMV E A SÚA CONVIVENCIA COAS RENDAS MÍNIMAS AUTONÓMICAS	61
O PAPEL DOS CONCELLOS NA REDUCIÓN DA POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL.....	63
ACCESO Á VIVENDA E POBREZA	72
O PROBLEMA DA VIVENDA	72
CONDICIÓNS DA VIVENDA.....	81
RESUMO EXECUTIVO	85

INTRODUCCIÓN

Este informe forma parte do [XVI Informe “El Estado de la Pobreza en España 2026: Seguimiento de indicadores de la Agenda de la UE 2030”](#)¹ que vén de presentar a Rede Europea de Loita contra a Pobreza e a Exclusión Social do Estado Español (EAPN-España) da que EAPN Galicia - Rede Europea Contra a Pobreza forma parte.

En base á información oficial da [Enquisa de Condicións de Vida 2025](#)² do Instituto Nacional de Estatística (INE), Ministerio de Emprego e Seguridade Social, Eurostat e o Instituto Galego de Estatística (IGE), preténdese ofrecer unha avaliación do grao de cumprimento **dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible da Axenda 2030** asumidos no 2015 tanto a nivel estatal como polas diversas comunidades autónomas. En especial o primeiro (ODS 1): *“Para 2030, reducir polo menos á metade a proporción de homes, mulleres e nenos de todas as idades que viven na pobreza en todas as súas dimensións con arranxo ás definicións nacionais”*³.

Especificamente, pretende avanzar no cumprimento da [Meta 11 do Plan Estratéxico Galicia 2022-2030](#), no que a Xunta de Galicia establece o compromiso de que no 2030 *“Reducirase a taxa de risco de pobreza ou exclusión social ata o 14%, o que suporía unha diminución de polo menos 150.000 no número de persoas en risco de pobreza ou exclusión social”*.

Este XVI Informe amosa os cambios rexistrados no número de persoas en risco de pobreza e/ou exclusión social mediante o estudo do indicador AROPE e as súas compoñentes utilizando unha perspectiva temporal na que as variables se estudan no momento actual e en determinadas datas de referencia: o ano anterior, para avaliar a evolución recente; 2015, para avaliar o cumprimento das metas da Axenda 2030 e, nalgúns casos 2008, para continuar a observación da serie histórica.

Dos grandes parámetros estatísticos sobre pobreza, privación, desemprego e desigualdade, unha parte dos mesmos corresponde ao **indicador de risco de pobreza e/ou exclusión social (AROPE)**. Este indicador, establecido para toda a Unión Europea, resulta da agregación das persoas incluídas nestes tres conceptos:

- 1. Risco de Pobreza.** Ter uns ingresos inferiores ao chamado limiar da pobreza (60 % da mediana da renda nacional equivalente en unidades de consumo)⁴. A mediana

---

¹ <https://www.eapn.es/estadopobreza/descargas.php>

² Encuesta de condiciones de vida. Resultados 2025:

https://www.ine.es/dyngs/INEbase/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176807&menu=resultados&idp=1254735976608

³ <http://eapn-galicia.com/reducir-a-pobreza-de-galicia-a-metade-no-2030/>

⁴ En todo o informe utilízase o limiar estatal de pobreza e non os limiares de cada CCAA. Aínda que o uso de limiares rexionais é axeitado para realizar políticas e accións autonómicas contra a pobreza ao ter en conta os ingresos da poboación máis próxima, unha análise detallada da pobreza en España obriga a considerar que deberíamos estar ante un Estado cunha lexislación común, que negocia e asume responsabilidades de xeito solidario ante instancias supranacionais e para o que -se supón- a cohesión interterritorial como un dos seus valores.

de ingresos por unidade de consumo da poboación en 2025 é de 20.367€. Por tanto, supuxo ingresar menos de 12.220 € ao ano (1.018 € ao mes) nun fogar dunha persoa, ou menos de 25.662 € ao ano (2.139 € ao mes) nun fogar con dous adultos e dous menores.

Están en **risco de pobreza severa** todas aquelas persoas que viven en fogares cuxos ingresos por unidade de consumo sexan inferiores ao 40% da mediana da renda, é dicir, todas aquelas persoas que viven en fogares con ingresos inferiores a 8.147 € ao ano (679 € ao mes) nun fogar dunha persoa ou 17.109 € ao ano (1.426€ ao mes) nun fogar de dous adultos e dúas nenas ou nenos.

2. Baixa Intensidade laboral no fogar (BITH). A intensidade laboral mide a relación entre o número de meses traballados efectivamente por todos os membros do fogar e o número total de meses que, en teoría, poderían traballar como máximo todas as persoas en idade de traballar do fogar. O indicador comprende ás persoas de 0 a 64 anos que viven en fogares cunha intensidade de emprego inferior ao 20% (agás persoas estudantes de 18 a 24 anos, xubiladas ou retiradas).

3. Carencia ou Privación material e social severa (CMSS). Coa fin de adaptarse mellor aos requirimentos da Axenda 2030, a CMSS inclúe a aquelas **persoas que viven en fogares que non poden afrontar sete ou máis conceptos ou elementos de consumo dun total de 13** considerados básicos no territorio UE:

- Atrasos no pago de gastos relacionados coa vivenda principal ou compras a prazos nos últimos 12 meses.
- Non pode permitirse manter a vivenda cunha temperatura axeitada.
- Non pode permitirse ir de vacacións polo menos unha semana ao ano.
- Non pode permitirse unha comida de carne, peixe ou o seu equivalente vexetariano cada dous días.
- Non ten capacidade para afrontar gastos imprevistos (de 800 € este último ano)
- Non pode permitirse dispor dun automóbil.
- + Non pode substituír mobles estragados ou vellos.
- + Non pode permitirse substituír roupa estragada por outra nova.
- + Non pode permitirse ter dous pares de zapatos en boas condicións .
- + Non pode permitirse reunirse con amigos e/ou familia para comer ou tomar algo polo menos unha vez ao mes.
- + Non pode permitirse participar regularmente en actividades de lecer (deportes, cine, etc.)
- + Non pode permitirse gastar unha pequena cantidade de cartos en si mesmo cada semana.
- + Non pode permitirse conexión Web (fixa ou móbil) para uso persoal no fogar.

É necesario lembrar **algunhas precisións metodolóxicas**. En primeiro lugar, respecto á información recollida na Enquisa de Condicións de Vida (ECV), debe recordarse especificamente que os datos da renda dos fogares refírense ao ano anterior da enquisa, polo que todos os indicadores derivados dos ingresos das persoas refírense ao 2024, exceptuando os indicadores de **carencia material e de vivenda que corresponden ao 2025**.

Neste contexto os indicadores de pobreza e desigualdade do informe recollen os resultados do aumento do coste da vida, **a perda de poder adquisitivo da poboación e as dificultades de acceso á vivenda**, que están mostrando o empeoramento nas cifras de pobreza, exclusión social e desigualdade.

No 2024 Galicia presentou unha forte mellora dos indicadores de pobreza, exclusión social e desigualdade, mostrando uns datos atípicos que convidaban á precaución. Non obstante, en 2025 rexistra un deterioro, cun aumento da taxa **AROPE en 3,3 puntos ata 22,1% e o empeoramento dos seus tres compoñentes**. Paralelamente, os tres indicadores de **desigualdade tamén empeoran**. Pese a elo, Galicia continúa rexistrando uns **mellores resultados aos medidos a nivel estatal** e en todo caso mellores aos rexistrados no 2023.

Parece que estes datos son, por unha banda, froito dun efecto estatístico que devolve as cifras cara valores máis típicos, pero o empeoramento destes indicadores non se pode atribuír simplemente a un mero efecto estatístico, se non que son un reflexo de que non acaba de superarse a crise do coste da vida provocada polo auxe inflacionario e o aumento dos prezos da vivenda así como o aínda limitado efecto das medidas específicas de inclusión social levadas a cabo polas diferentes administracións.

A **vivenda**, xoga un papel fundamental no empobrecemento da poboación, principalmente aquela que vive de alugueiro, un 47,1% está en risco de pobreza ou exclusión social fronte a que vive en propiedade, que ten unha taxa de 15,7%.

O empeoramento dos indicadores de pobreza e exclusión social é, pois, resultado dunha falta de ambición e compromiso de políticas sociais, de vivenda e redistributivas que impacten nunha mellora **da calidade de vida da poboación**.

En canto ao sistema de protección social, aínda que **o 45,9% das pensións contributivas se sitúa baixo o limiar da pobreza**, as pensións de xubilación e supervivencia desempeñan en Galicia un papel especialmente relevante na contención da pobreza.

No que respecta ao **resto de prestacións sociais, existe un importante marxe de mellora en canto a súa extensión**, xa que os ingresos de protección á familia, garantía de renda e de axudas á vivenda teñen un alcance inferior ao estatal e a **taxa de non take-up do IMV (58,6%)** é superior á media. Neste sentido, é importante sinalar, por unha banda, que Galicia é unha das autonomías que non eliminou a súa renda autonómica

coa chegada do IMV e que a implantación deste incrementou de maneira notable o número de persoas cubertas por prestacións de garantía de ingresos, pese a que foi acompañada dunha **redución das persoas beneficiarias unicamente de rendas mínimas autonómicas**.

Pese a que os resultados non mostran cifras tan elevadas como as de 2023, **convén ter cautela e prestar atención**, posto que seguen a mostrar unha serie de problemas estruturais e un empeoramento das condicións de vida que, de non tomarse as medidas axeitadas, pode derivar nun maior incremento dos datos de pobreza e exclusión social.

En segundo lugar, cabe mencionar que este ano non se produciu un aumento da **mostra da Enquisa de Condicións de Vida para 2026, como si se fixo en anos anteriores**. A mostra foi o ano anterior en Galicia **de 4.003 persoas**, e para o último ano de 3.862. Este incremento non parece ter tido consecuencias á hora de realizar algunhas análises segmentadas tales como as baseadas en idade, sexo, hábitat, discapacidade, vivenda e outros, sempre coa precaución de seren considerados máis ben como tendencias xerais e non como valores absolutos.

Cómpre salientar que este informe segue a tendencia dos anteriores e tenta ser enriquecido con outras fontes de información estatística para axudar a achegarnos a comprender e validar algúns datos, como a facilitada polo [Instituto Galego de Estatística \(IGE\)](#), o [Atlas de distribución de renda de los hogares do INE](#), o [Informe Foessa en Galicia 2025](#) ou a [Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal \(Airef\)](#). Neste senso, o uso destas fontes axuda a enriquecer o informe con nova información estatística que permite acercarse moito máis á situación galega.

Pero por esta razón cremos imprescindible a necesidade de **avanzar na calidade e detalle dos datos** para analizar e afondar noutras variables: xénero, idade, familias monoparentais, poboación migrante, niveis de formación, calidade do emprego, etc.

Mais alá do financiamento da ECV do INE para a ampliación do tamaño da mostra. En Galicia debería asegurarse que o Instituto Galego de Estatística amplíe, axilice e mellora esta información e, de xeito compatible e homoxénea, a publicada polo INE, así como continuar co proceso de facilitar a implicación e posibilidades de investigación de expertas e expertos das universidades galegas en colaboración coas entidades do Tercero Sector de Acción Social.

Excede por exemplo a capacidade de EAPN e deste informe para afondar na constatación e análise do empobrecemento e vulnerabilización de clases medias en Galicia, un fenómeno identificado pola cidadanía e nas entidades de acción social pero non axeitadamente estudado con criterios estatísticos e sociolóxicos, o que dificulta a implantación de medidas políticas e económicas.

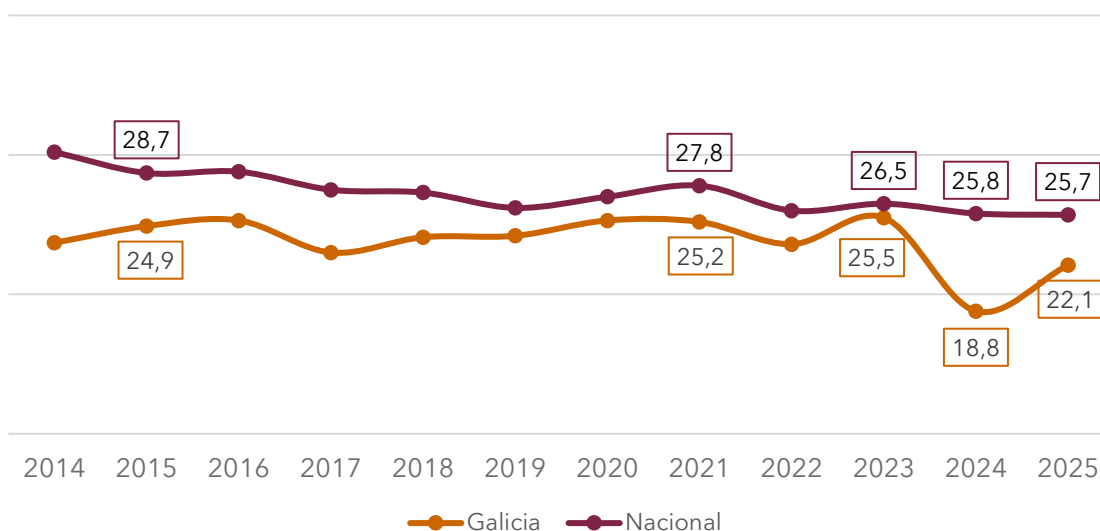
EVOLUCIÓN DA POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL

INDICADOR AROPE

O 22,1% da poboación de Galicia estaba en risco de pobreza e/ou exclusión social no 2025, é dicir, unhas 600.000 persoas. En termos comparativos, esta cifra é 3,3 puntos maior á do ano anterior, o que se traduce en 91.000 persoas máis en AROPE.

Tras a potente redución experimentada por este indicador o ano pasado, **Galicia é a rexión na que máis crece este indicador**. Non obstante, o nivel da taxa galega sigue a ser inferior ao medido ata 2023 e mantense 3,6 puntos por debaixo da media estatal (25,7%).

Indicador AROPE (Ax. 2030)

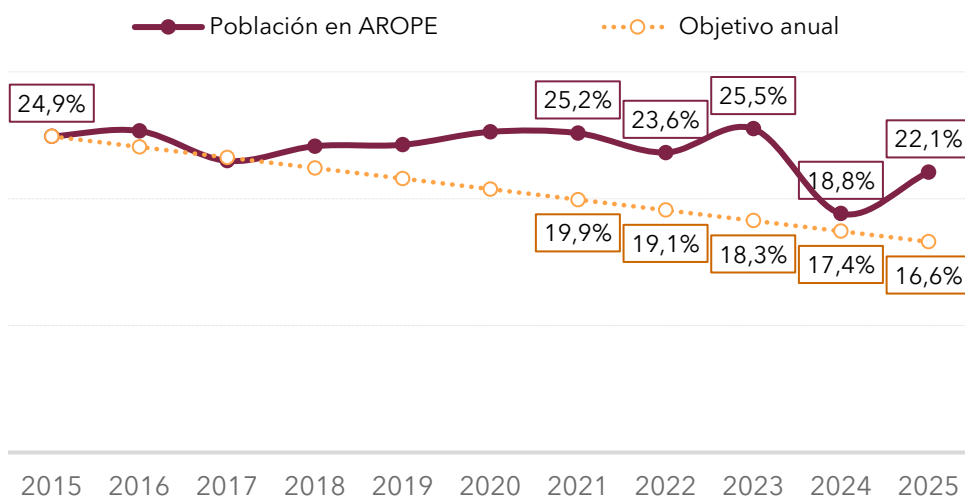

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Co incremento rexistrado este ano, Galicia distánciase de poder cumprir coa contribución que debe realizar para conseguir os obxectivos marcados pola Axenda 2030 - reducir a metade a taxa AROPE que rexistraba no 2015 -, para o cal en 2025 debería situarse 5,5 puntos por debaixo do valor actual, é dicir, debería ser de 16,6%. Un valor ao que podería achegarse de terse mantido estables ou terse conseguido reducir as cifras do 2024.

En comparación co ano 2015, designado ano de control da Axenda 2030 e no que a taxa AROPE era do 24,9% este rexistro supón unha mellora de 2,8 puntos, o que se traduce nunhas 81.000 persoas menos en situación de risco de pobreza e/ou exclusión social.

AROE e desviación do obxectivo en Galicia

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

AROE POR SEXO

Se realizamos unha análise por sexo detectamos que ao longo de toda a serie histórica **a taxa AROE das mulleres é superior á dos homes**. Non obstante, este ano a fenda de xénero practicamente desaparece nesta estatística.

Antes de afondar nos datos por xénero, é especialmente importante resaltar, como en edicións anteriores deste informe, as carencias que a Enquisa de Condicións de Vida ten para medir as desigualdades entre mulleres e homes⁵.

A feminización da pobreza é seguramente superior ao que se ve reflexado neste informe, xa que **a Enquisa de Condicións de Vida non é axeitada para establecer diferenzas por sexo** pois asigna a mesma situación de pobreza e vulnerabilidade a todos os membros de cada fogar. **As diferenzas medidas por sexo só se producen a causa da diferente situación dos fogares compostos maioritariamente por mulleres**, tales como os monoparentais (cunha taxa AROE no conxunto do estado do 50,6 %)⁶ ou os das mulleres maiores soas.

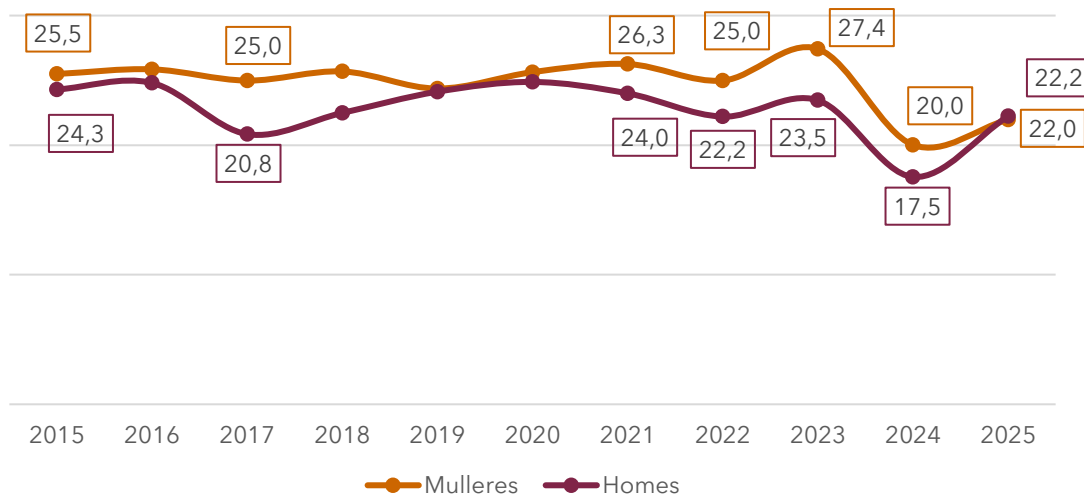
O feito de que as diferenzas reais non queden reflectidas nestes datos é consecuencia, entón, dun deseño metodolóxico con obxectivos específicos e non significa que non existan, tal como demostra, por exemplo, a análise das diferenzas de xénero segundo outras fontes como a EPA (Encuesta de Población Activa) ou os datos da TGSS (Tesorería General de la Seguridad Social).

⁵ Nos informes de "Feminización de la pobreza" realizados por EAPN-ES en 2024 e 2025 sinálanse as carencias do aparato estatístico para medir a fenda de xénero e que, por tanto, parte do problema é a falta dun diagnóstico atravesado por unha perspectiva de xénero interseccional.

⁶ Estado de la pobreza en España 2026 EAPN-ES:

https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/documentos/1780416975_informe-xvi-el-estado-de-la-pobreza-2026.pdf

Galicia: AROPE por sexo

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

No último ano, estaban en situación de risco de pobreza e/ou exclusión social, un **22,0% de mulleres, é dicir, 309.000 (unhas 28.000 máis que no ano anterior)** e un **22,2% eran homes, é dicir, uns 291.000 (63.000 máis nesta situación en comparación cos datos do ano anterior)**.

Respecto ao ano anterior, a taxa AROPE aumenta en ambos grupos, aínda que se concentra en maior medida entre os homes, cun aumento de 4,7 puntos, que entre as mulleres, cun aumento de 2,0 puntos. Deste modo, a desaparición da fenda de xénero, débese ao deterioro da situación dos homes, non a que as mulleres estean mellor.

Galicia: poboación AROPE por sexo

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pob. total (miles)	2.732	2.719	2.708	2.703	2.700	2.703	2.698	2.693	2.699	2.706	2.715
Homes	1.320	1.313	1.307	1.304	1.301	1.302	1.299	1.297	1.299	1.302	1.307
Mulleres	1.412	1.406	1.401	1.399	1.399	1.401	1.399	1.396	1.400	1.404	1.408
% AROPE	24,9%	25,3%	23,0%	24,1%	24,2%	25,3%	25,2%	23,6%	25,5%	18,8%	22,1%
% Homes	24,3%	24,8%	20,8%	22,5%	24,1%	24,9%	24,0%	22,2%	23,5%	17,5%	22,2%
% Mulleres	25,5%	25,9%	25,0%	25,7%	24,4%	25,6%	26,3%	25,0%	27,4%	20,0%	22,0%
AROPE (miles)	681	689	622	653	655	683	679	637	689	509	600
Homes	321	326	273	293	314	324	312	288	305	228	291
Mulleres	360	363	350	359	341	359	367	349	384	281	309

Nota: destácase en negra o valor máis alto da serie.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV e INE

Alguns dos factores que poden **explican a baixada da fenda de xénero⁷, o descenso da taxa feminina de pobreza** poden ser a mellora nas pensións (unha cuestión que detallaremos máis adiante) que axudan a conter a pobreza, pero tamén **no incremento do emprego feminino das mulleres, así como o seu salario medio.**

Segundo os datos de Afiliación á Seguridade Social que proporciona o IGE⁸, a mellora no **emprego feminino incrementouse nun 1,66% do 2024 ao 2025 en Galicia**, que segue batendo o récord de afiliacións á Seguridade Social con 536.544 mulleres ocupadas en 2025, pero **ralentiza o seu crecemento** fronte ao 2% do período 2023 a 2024.

A afiliación para homes mellorou un 1,70% en 2025 respecto ao ano anterior alcanzando 554.386 homes ocupados, en contraste cos datos para mulleres. Polo tanto, **a fenda de xénero no emprego persiste xa que son mais homes ocupados, aínda que se está reducindo.** Non obstante, o incremento na afiliación nos homes ten unha recuperación lenta lonxe aínda das cifras de 2008.

A **Enquisa Anual de Estrutura Salarial** do INE, sinala que o salario medio das mulleres encadea 11 anos de subida en Galicia dende o 2013, cando o salario medio para as mulleres era de 16.727,15 €, ata o 2024 onde o salario medio alcanzou os 24.551,26€. Ademais, **nos últimos anos foise reducindo a fenda salarial ata alcanzar mínimos históricos de 4.086,4€**, o que se explica por un aumento do salario medio das mulleres do 46,8% mentres que o dos homes foi do 27,1% dende o 2013.⁹

AROE POR IDADE

Respecto á taxa AROPE por idade, todos os grupos empeoran con respecto ao último ano, aínda que hai que destacar especialmente o empeoramento da taxa AROPE da mocidade, que presenta a cifra máis elevada, cun incremento de 8,8 puntos ata alcanzar o 27,6% de persoas entre 18 e 29 anos que están en risco de pobreza ou exclusión social.

Segundo a idade, a taxa AROPE máis baixa corresponde aos nenos, nenas e mozos, é dicir, as persoas menores de 18 anos, cun 20,4%.

A taxa de pobreza infantil en Galicia caracterízase por ter valores inferiores aos da media nacional e, actualmente, **ten o segundo dato de pobreza e/ou exclusión social máis baixo** de España, só superada por Euskadi. Con todo, a súa evolución non foi positiva: mentres que a nivel estatal a taxa se mantén practicamente estable, reducíndose 0,3

⁷ Cálculase como a diferenza (en puntos porcentuais) entre a taxa de risco de pobreza relativa das mulleres e a dos homes nun determinado territorio ou grupo de idade. [INE](#).

⁸ Afiliacións á Seguridade Social. IGE:

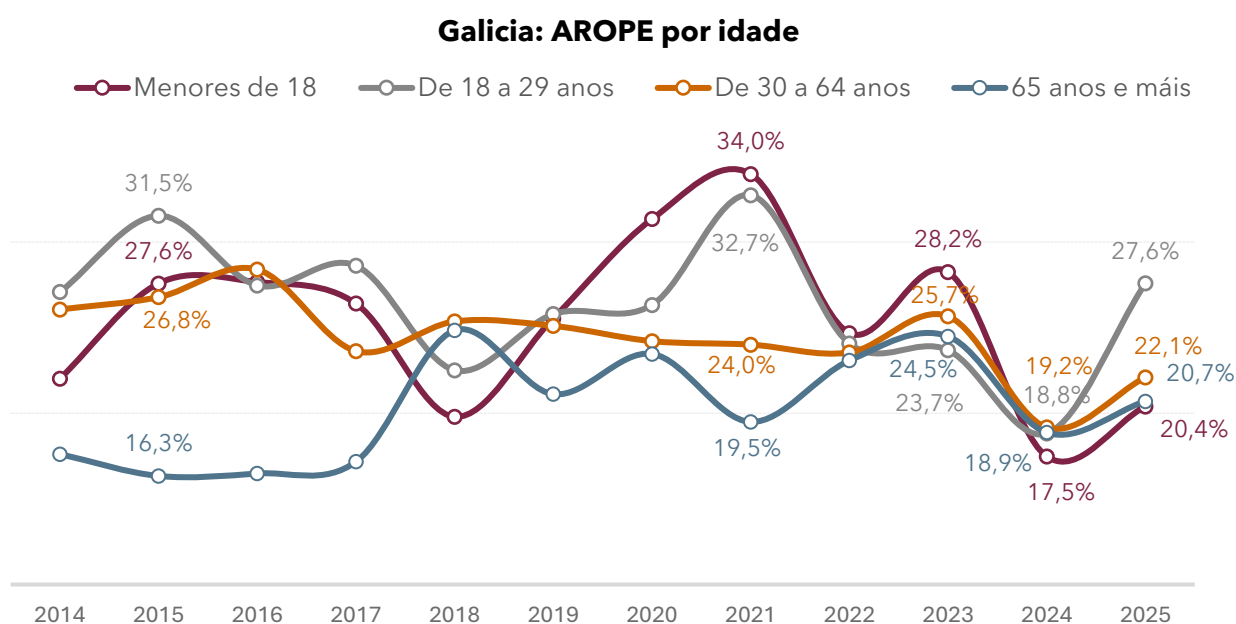
[https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0204033001&ruta=verTabla.jsp?COD=1588&R=9912\[n0\];1\[6\];2\[0\];3\[0:1:2\]&C=0\[2025:2024:2023:2022:2021:2015:2008\]&OP=1](https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0204033001&ruta=verTabla.jsp?COD=1588&R=9912[n0];1[6];2[0];3[0:1:2]&C=0[2025:2024:2023:2022:2021:2015:2008]&OP=1)

⁹ INE: <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=28191>

puntos, **Galicia é a comunidade autónoma na que máis se incrementou a taxa, en 3,0 puntos.**

Como sinala a Plataforma de Organizacións da Infancia de Galicia, no seu [informe de análise da Enquisa de Condicións de Vida con enfoque de infancia](#) unha das explicacións sobre por que as taxas dos indicadores que compoñen o AROPE se incrementan ou descenden de maneira tan abrupta en cuestión dun ano para outro ten que ver coa cantidade de poboación infantil que se atopa xusto no **bordo do limiar da pobreza** e que, se manteñen nunha **situación tan inestable** que calquera pequeno cambio os move por riba ou por baixo do limiar, aínda que a súa realidade diaria siga sendo a mesma.

En menor medida, a taxa AROPE tamén aumenta entre as persoas de 30 a 64 anos en 3,0 puntos ata alcanzar o 22,1% e entre as de 65 anos e máis en 1,8 puntos, ata a cifra de 20,7%.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Ás veces, **o grupo de persoas maiores adoita manter uns datos e unha evolución diferentes** ás do resto dos grupos de idade, causada fundamentalmente polos seus ingresos fixos e, en gran parte, independentes da conxuntura económica.

Neste caso, o grupo de idade de 65 anos e máis é o que menos empeora a súa taxa AROPE, posto que está influenciado en parte, por un efecto estatístico. Este grupo de idade ten uns ingresos fixos e pouco fluctuantes polo que pode ocorrer que se vexan menos influenciados polo aumento deste indicador e os seus compoñentes.

AROE POR GRUPOS SOCIAIS

A continuación, móstrase unha táboa na que se analiza a taxa de pobreza en distintos grupos sociais. En anteriores informes, xa viñamos falando da pobreza segundo o tipo de hábitat (urbano ou rural) e segundo a presenza de nenos, nenas e adolescentes ou non no fogar. Incorpóranse dende o ano pasado os datos de pobreza e/ou exclusión social segundo a tenza da vivenda, a situación laboral e para as persoas con e sen discapacidade.

AROE (%)											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOTAL	24,9	25,3	23,0	24,1	24,2	25,3	25,2	23,6	25,5	18,8	22,1
Segundo presenza de menores econ. dep.											
Con nenas, nenos e mozos	25,2	26,5	24,2	19,4	24,2	28,2	30,3	24,4	27,1	15,7	19,3
Sen nenas, nenos e mozos	24,7	24,4	21,9	28,1	24,3	22,9	21,0	22,9	24,3	21,0	23,9
Segundo tipo de hábitat											
Urbano	24,3	24,2	19,4	20,3	22,4	23,0	25,0	23,4	25,0	18,2	22,6
Rural	25,8	27,1	28,8	30,0	26,9	28,6	25,5	24,2	26,7	20,5	20,7
Segundo tenza da vivenda											
Propiedade	22,5	22,6	18,5	20,1	19,4	21,2	21,3	18,8	21,0	14,8	15,7
Alugueiro (prezo de mercado)	33,9	39,9	35,6	29,4	44,8	36,1	49,1	47,8	48,8	36,1	47,1
Segundo situación laboral (pob. ≥16 anos)											
Con emprego	16,8	15,7	12,3	12,6	14,1	13,9	16,0	14,5	17,6	11,4	14,3
En desemprego	49,2	56,0	56,6	50,0	57,3	44,7	49,5	56,9	55,4	48,3	53,4
Xubilados/as	13,1	13,5	14,9	20,6	17,6	22,2	15,2	19,1	20,3	16,7	18,2
Outra inactividade	36,8	39,6	37,8	41,7	40,8	41,6	41,0	39,5	39,4	29,7	34,7
Discapacidade (pob. ≥16 anos)											
Sen discapacidade	24,7	23,0	20,5	20,4	20,3	22,5	21,7	20,9	23,1	15,8	19,2
Con discapacidade	25,0	31,5	28,4	37,1	36,1	31,8	29,9	29,7	30,1	28,7	30,8

Valor máis alto/ máis baixo do ano

Fonte: Elaboración de EAPN-ES a partir de datos da ECV (INE)

Como pode observarse na táboa anterior no 2025 a taxa AROPE en Galicia é máis elevada entre aquelas persoas que viven en fogares sen nenas, nenos e mozos economicamente dependentes (23,9%)¹⁰ que aquelas que o fan en fogares con nenas, nenos e mozos (19,3%), rompendo a tendencia dos anos anteriores e por segundo ano consecutivo estes fogares teñen taxas de pobreza máis elevadas pero habería que agardar ao ano que vén para ver se esta tendencia se consolida ou estamos ante algo excepcional. A pesares disto, hai que ter en conta, que a taxa AROPE crece máis naqueles fogares con nenos, nenas e mozos (3,7 puntos) que os que viven sen eles (2,9 puntos), o que explica o aumento da pobreza e/ou exclusión social en menores de

¹⁰ O grupo de menores dependentes economicamente, ademais da poboación menor de idade, inclúe a persoas entre 18 e 24 anos que viven con polo menos un dos seus pais e son economicamente inactivas.

18 anos e implica que é necesario levar a cabo políticas e orzamentos específicos en vivenda, emprego ou rendas mínimas con familias con fillos e fillas a cargo.

Respecto á comparación por hábitat ¹¹, ao longo de toda a serie histórica, **detéctase unha maior incidencia do indicador AROPE nas zonas rurais que nas urbanas**, unha tendencia que cambia este 2025, pois aquelas persoas que viven en zonas urbanas experimentan unha taxa AROPE do 22,6%, cun crecemento de 4,4 puntos con respecto ao ano anterior, e as que viven en zonas rurais do 20,7%, cifra que se mantén estable con respecto a 2024.

Especialmente **preocupante é a taxa AROPE das persoas que viven de alugueiro en Galicia, pois case a metade, un 47,1%** están en risco de pobreza e/ou exclusión social fronte aos que teñen unha vivenda en propiedade, cun 15,7%, unha tendencia que se repite ao longo de toda a serie histórica. Ademais a taxa AROPE para as persoas que viven de alugueiro experimentou unha notable subida con respecto ao ano anterior, incrementándose en 11 puntos, moi por riba da subida da taxa daquelas persoas que viven en propiedade, que se incrementou en 1 punto. O que indica, como xa desenvolveremos máis adiante, que a **vivenda sigue sendo un factor de empobrecemento** para a poboación, principalmente para aquela que vive de alugueiro.

Por outra banda, **as persoas en desemprego presentan unha taxa AROPE do 53,4% fronte ás persoas con emprego cuxa taxa é do 14,3%**, unhas cifras que empeoraron con respecto ao ano anterior. Estes datos reforzan a idea que vimos transmitindo dende as entidades do Tercero Sector: o emprego, por si so, non é unha garantía para saír da pobreza, se ben é un factor moi importante, dende o 2024, subiu en 3 puntos, a porcentaxe de persoas en AROPE que ten emprego.

Constátase, unha vez máis, que a **discapacidade é un factor determinante para estar en risco de pobreza e exclusión social**. Así, **as persoas que teñen algunha discapacidade teñen unha AROPE do 30,8%** (+2,1 puntos con respecto ao ano pasado), fronte ás persoas sen discapacidade cunha taxa AROPE de 19,2% (+3,4 puntos que o ano anterior).

Cremos que o menor incremento da taxa AROPE nas persoas con discapacidade se debe, en gran parte, ao **papel esencial que desenvolve o Tercero Sector de Acción Social en Galicia** na defensa de dereitos das persoas con discapacidade, constituído no territorio por unha ampla diversidade de entidades sociais que traballan en rede.

---

¹¹ Utilízase a variable "Grao de urbanización" da ECV. A variable designa o grao de urbanización da zona á que pertence o fogar da persoa enquisada segundo tres niveis diferentes:

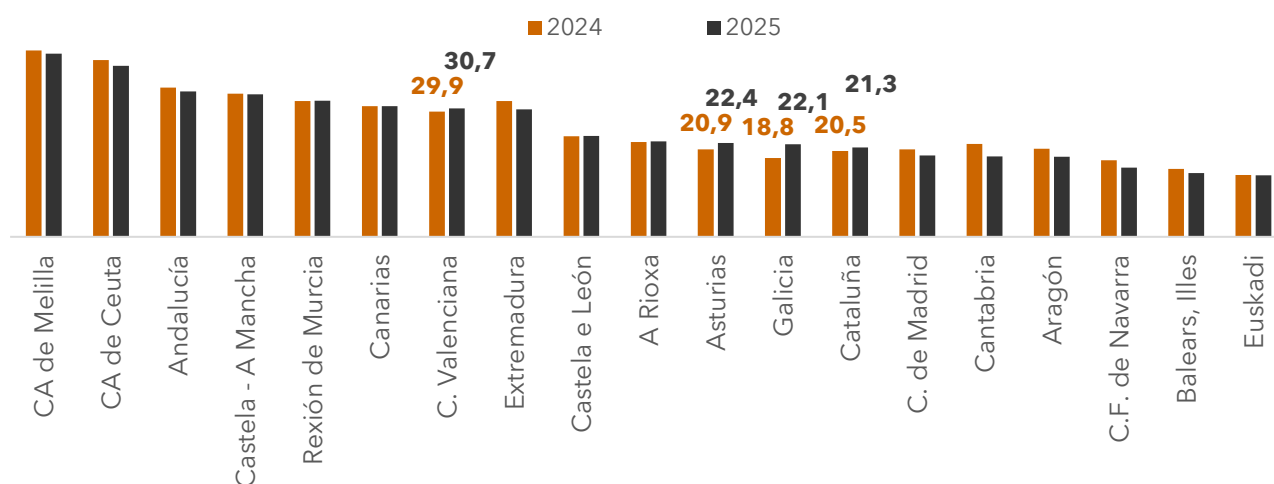
1) Área densamente poboada: polo menos o 50% da poboación vive en celas de cuadrícula contiguas de 1 km² cunha densidade igual ou superior a 1.500 persoas por km² e un mínimo de 50.000 habitantes.
2) Área de densidade intermedia: grupos de celas de cuadrícula contiguas de 1 km² cunha densidade igual ou superior a 300 persoas por km² e unha poboación mínima de 5.000 habitantes.
3) Área escasamente poboada: máis de 50% da poboación vive en celas de cuadrícula rurais, fora dos grupos urbanos.

AROE POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS

A comparativa rexional da taxa AROPE non arroxa grandes variacións respecto a outros anos. Como mostra o seguinte gráfico, o valor deste indicador varía entre as diferentes autonomías nun intervalo que vai dende o 14,7% de Euskadi ata o 34,7% de Andalucía¹².

En 2025, seguen por riba da media estatal as mesmas seis rexións que o ano anterior: Andalucía, Castela- A Mancha, Rexión de Murcia, Canarias, Comunitat Valenciana e Extremadura. Deste modo, como se sinalou en anteriores ocasións, evidénciase a división do Estado en dúas metades con moi diferentes realidades de vida: as comunidades que se atopan de Madrid ao norte conservan baixas taxas de pobreza e/ou exclusión social –entre 1,6 e 11,0 puntos por debaixo da media nacional– e aquelas situadas ao sur que, ao contrario das primeiras, manteñen taxas extraordinariamente elevadas –entre 4,7 e 9,0 puntos por encima da media nacional–.

Comparativa indicador AROPE (Ax.2030) entre CCAA 2024-2025

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Galicia pasa de rexistrar a cuarta posición na taxa AROPE sobre o conxunto de comunidades autónomas en 2024 a octava posición, empeorando a súa distancia coa media nacional. Polo tanto, vemos que non logra manter os bos datos que presentaba o ano anterior, unha sinal da pouca estabilidade dos mesmos. Se as persoas que saen da pobreza e/ou exclusión social seguen a estar en situacións de certa vulnerabilidade e non se desenvolven políticas públicas que as protexan, é fácil que calquera cambio provoque que volvan á situación anterior.

Ao contrario que o ano anterior, en 2025 Galicia é a Comunidade na que máis aumentou a taxa AROPE sen volver aos valores de 2023 (3,3 puntos máis respecto

¹² En xeral, Ceuta e Melilla non se inclúen nas análises porque a mostra ECV é demasiado pequena.

do valor do ano anterior, do 18,8% ao 22,1%), seguida Asturias, con +1,5 puntos e Comunitat Valenciana e Cataluña (con + 0,8 puntos).

En termos absolutos, 12,6 millóns de persoas permanecen en toda España en situación de risco de pobreza e/ou exclusión social no ano 2025, o que supón un escenario de estabilidade con respecto ao ano anterior ao reducirse tan so unha décima.¹³

POR QUÉ EMPEORA A POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL EN GALICIA?

Ao longo dos anos, **Galicia mantivo unhas condicións de vida superiores ás do conxunto do territorio nacional na maioría dos indicadores.**

No informe do ano anterior destacábase que a notable mellora dos datos correspondíase o impacto compartido de medidas do goberno central, autonómico e algúns concellos, así como do sobre esforzo das organizacións do Terceiro Sector de Acción Social galego.

Así mesmo, incidíamos na influencia positiva que está a ter a chegada e permanencia de poboación migrante a Galicia, e tamén na efectividade, aínda que mellorable, das políticas, medidas e procesos de inclusión social e sociolaboral autonómicas, municipais e de organizacións do Terceiro Sector.

Nunha comunidade na que non existen partidos políticos que no Parlamento ou nos concellos impidan este tipo de medidas impulsando un discurso de odio xenófobo e machista como está a suceder e a empobrecer a maioría de CCAA e no conxunto do estado.

Este ano, como xa se indicou, atopámonos cun empeoramento da AROPE e de todos os seus indicadores, **pero por que empeora a pobreza e a exclusión social en Galicia?**

En primeiro lugar, cremos que **a inflación e o incremento do custe da vida**, que non vai acompañado dun incremento igualado dos salarios é unha das causas deste empeoramento. Neste sentido, cremos importante compartir as consideracións que fai o Consello Económico e Social (CES) na súa memoria do 2025, sinalando que *"a inflación mantivo neste ano unha evolución máis moderada e controlada, afastada dos niveis máis altos dos últimos anos. Con todo, continúan os aumentos nos prezos da vivenda, dos alimentos e dos servizos básicos, cun maior impacto nos fogares con menos ingresos."*

Este organismo sinala tamén que a *"economía galega medrou un 2,6%, dúas décimas por baixo do rexistrado en España, impulsada sobre todo pola demanda interna e por sectores como a construción e a industria, pero que este crecemento ten límites sociais e*

---

¹³ Informe AROPE 2026 de EAPN-ES: https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/documentos/1780416975_informe-xvi-el-estado-de-la-pobreza-2026.pdf

laborais, xa que non garante por si só unha mellora das condicións de vida da maioría da poboación."

Ante iso, o CES reclama medidas para protexer o poder adquisitivo das familias, reforzar as políticas de apoio social e garantir o acceso asumible aos bens e servizos esenciais. Sinala tamén que é preciso reforzar as políticas públicas que aseguren unha distribución máis xusta da riqueza, melloren a calidade do emprego e avancen nas condicións laborais e salariais da cidadanía galega¹⁴.

Outra das claves para o empeoramento dos datos de pobreza e exclusión social é a **vivenda**, que xoga un papel fundamental no empobrecemento da poboación, principalmente naquela que vive de alugueiro, un 47,1% está en risco de pobreza ou exclusión social fronte a que vive en propiedade (15,7%).

En canto ao sistema de protección social, é importante sinalar que, pese a que Galicia é unha das autonomías que non eliminou a súa renda autonómica coa chegada do IMV, a implantación deste foi acompañada dunha redución das persoas beneficiarias unicamente de rendas mínimas autonómicas.

O empeoramento dos indicadores de pobreza e exclusión social é, pois, resultado dunha menor ambición e compromiso de políticas sociais, de vivenda e redistributivas que impacten nunha mellora **da calidade de vida da poboación** e que ademais implican un aumento da desigualdade (o índice de Gini crece 1,6 puntos).

Pese a que os resultados non mostran cifras tan elevadas como as de 2023 e que os positivos aspectos diferenciais que se identificaban o ano pasado mantense, **convén ter cautela e prestar atención**, posto que estas cifras seguen a mostrar unha serie de problemas estruturais e un empeoramento das condicións de vida que, de non tomarse as medidas axeitadas, pode derivar nun maior incremento dos datos de pobreza e exclusión social.

Se queremos que non sigan agravándose os valores de pobreza e exclusión social **é imprescindible fortalecer as medidas e orzamentos en materia de dereitos e políticas sociais, vivenda ou acceso ao emprego**.

---

¹⁴ Consideracións da Memoria do Consello Económico e Social (2025): <https://www.ces-galicia.org/wp-content/uploads/2026/07/G25.-consideracions.pdf>

COMPOÑENTES DA TAXA AROPE

A taxa AROPE é un indicador composto pola suma de tres subindicadores que representan a tres conxuntos da poboación: persoas en risco de pobreza, persoas con carencia material e social severa (CSMM) e persoas en fogares con baixa intensidade no emprego no fogar (BITH). A cada un deles dedícaselles un apartado específico neste capítulo.

Galicia é a rexión que máis empeorou a súa taxa AROPE en 2025, debido a que os seus tres compoñentes empeoran este ano: **aumenta as súas taxas de pobreza (1,8 puntos) e de carencia materia e social severa (+2,3 puntos)**, a súa vez, o número de persoas que vive en fogares con **baixa intensidade no emprego** aumenta lixeiramente (+0,6 puntos).

GALICIA					
	2008	2015	2023	2024	2025
AROPE		24,9%	25,5%	18,8%	22,1%
AROPE (UE2020)	25,1%	25,7%	26,0%	18,7%	
Taxa de pobreza	20,9%	19,4%	19,4%	14,2%	16%
T. Pobreza (limiar rexional)	14,8%	19,6%	17,9%	14,8%	
Pobreza severa	6,0%	6,7%	7,0%	5,9%	
CMSS		3,9%	8,2%	4,8%	7,1%
CMS (UE2020)	3,0%	4,2%	7,3%	4,9%	
BITH		13,7%	7,5%	7,1%	7,6%
BITH (UE2020)	7,6%	13,8%	7,3%	6,4%	
Renda media por persoa	9.482 €	10.212 €	13.147 €	14.558 €	15.467 €
Índice de Gini	29,4	31,5	27,4	26,8	28,4
S80/S20	4,6	5,4	4,4	4,2	
S90/S10	7,5	9,8	7,1	7,2	
Taxa de desemprego	8,6	19,3	9,7	9,4	
PIB per capita	21.107 €	20.934 €	28.599 €	30.105 €	
Pobreza severa	6,0	6,7	7,0	5,9	6,5

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

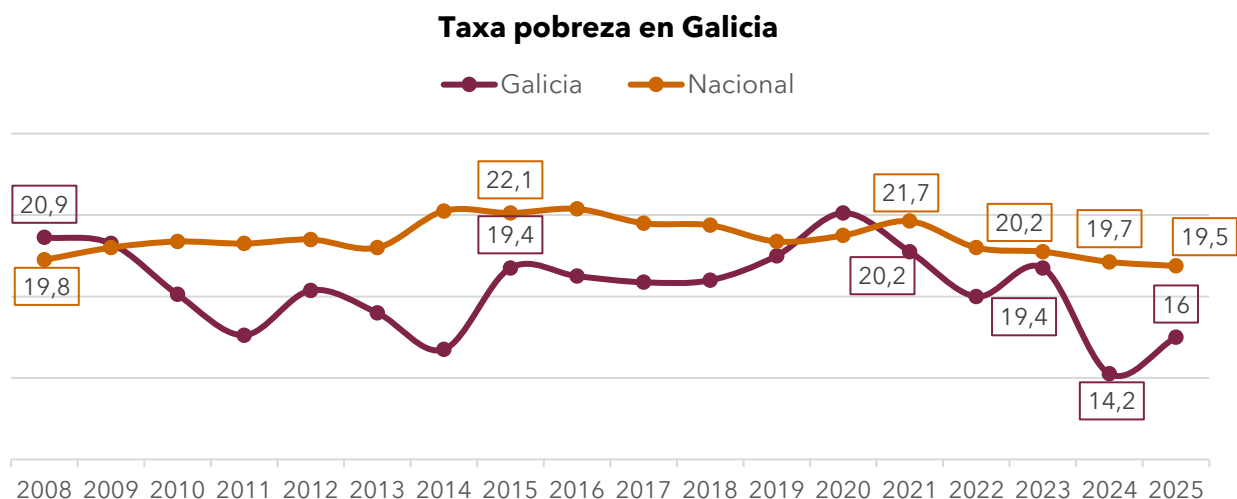
RISCO DE POBREZA

En 2025 en Galicia **un 16% da poboación está en pobreza, o que se traducen nunhas 434.000 persoas**, e supón 3,5 puntos menos que o medido a nivel nacional (19,5%). **Respecto ao ano pasado** a taxa de pobreza sube 1,8 puntos, é dicir, **cerca de 50.000 persoas máis teñen ingresos por debaixo do limiar da pobreza**.

A pesares deste incremento, a taxa de pobreza non volve aos valores de 2023 (19,4%). É importante insistir nas razóns que estaban detrás da substancial melloría dos datos do

ano pasado e do imprescindible de reforzar as políticas de protección social, de vivenda, emprego e redistributivas para asegurar que estes datos non sigan empeorando.

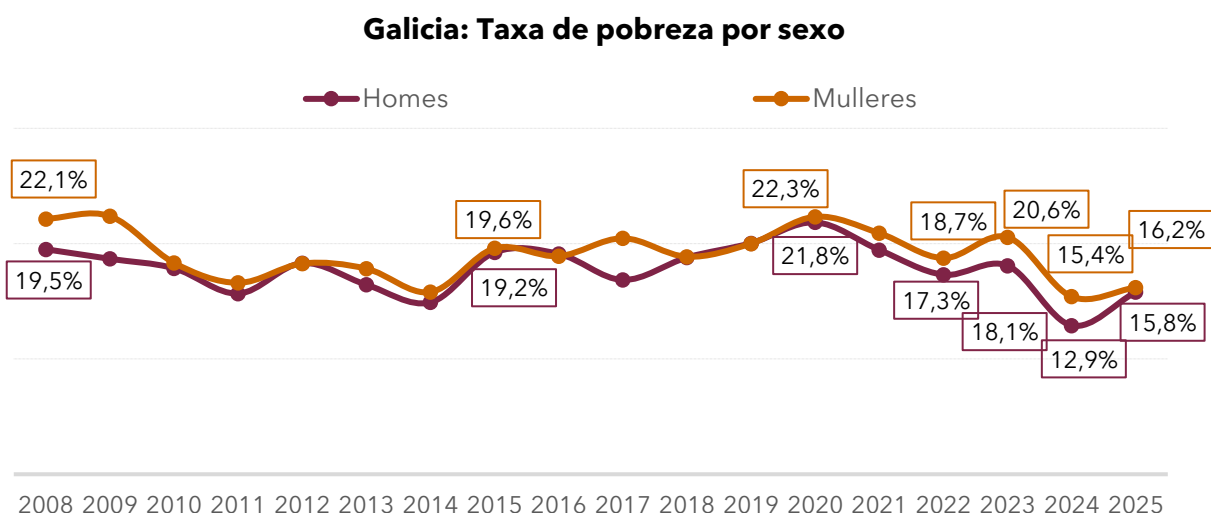
Respecto ao ano 2015, cando a taxa de pobreza era do 19,4% prodúcese unha mellora de 3,4 puntos, o que supón unhas 97.000 persoas menos en pobreza. Por outro lado, o dato de pobreza tamén é mellor que o medido en 2008, cando rexistraba un 20,9%, é dicir, 4,9 puntos máis que en 2025.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Pobreza e sexo

Ao longo da serie histórica, podemos ver que **a taxa de pobreza entre as mulleres é normalmente superior á dos homes, algo que se repite en 2025 cun aumento da taxa de pobreza en ambos sexos pero cunha redución significativa da fenda de xénero.**

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Este ano a **taxa de pobreza sitúase no 16,2% para as mulleres e no 15,8% para os homes**. En ambos sexos se incrementa, non obstante, este é máis intenso entre os homes (+2,9 puntos) que entre as mulleres (+0,8 puntos), polo que a **fenda de xénero se reduce ata os 0,4 puntos**.

En total, en Galicia hai **unhas 228.000 mulleres en pobreza**, é dicir, unhas 12.000 máis que no 2025 e, uns **206.000 homes en pobreza**, uns 38.000 máis que o ano anterior. A pesar de que, nunha primeira ollada estas cifras poden non parecer especialmente negativas pola redución da fenda de xénero hai que ter en conta varias cousas. En primeiro lugar, esta redución non se produce por unha mellora na situación das mulleres se non por un claro empeoramento na situación de pobreza dos homes. Por outra banda, reiteramos que esta enquisa non mide adecuadamente a feminización da pobreza, polo que moi probablemente as taxas de pobreza feminina sexan máis elevadas que as que aquí se reflexan.

Galicia: poboación en POBREZA por sexo												
	2008	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pob. total (miles)	2.755	2.732	2.719	2.708	2.703	2.700	2.703	2.698	2.693	2.699	2.706	2.715
Homes	1.329	1.320	1.313	1.307	1.304	1.301	1.302	1.299	1.297	1.299	1.302	1.307
Mulleres	1.426	1.412	1.406	1.401	1.399	1.399	1.401	1.399	1.396	1.400	1.404	1.408
Taxa de pobreza	20,9%	19,4%	19,0%	18,7%	18,8%	20,0%	22,1%	20,2%	18,0%	19,4%	14,2%	16,0%
% Homes	19,5%	19,2%	19,1%	16,9%	18,8%	20,0%	21,8%	19,5%	17,3%	18,1%	12,9%	15,8%
% Mulleres	22,1%	19,6%	18,9%	20,5%	18,9%	20,0%	22,3%	20,9%	18,7%	20,6%	15,4%	16,2%
T. Pobreza (miles)	575	531	517	507	509	541	597	545	486	523	384	434
Homes	259	254	251	220	245	261	284	253	224	235	168	206
Mulleres	316	277	266	287	264	280	313	293	262	288	216	228

Nota: destácase en negriña o valor máis alto da serie.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Pobreza e idade

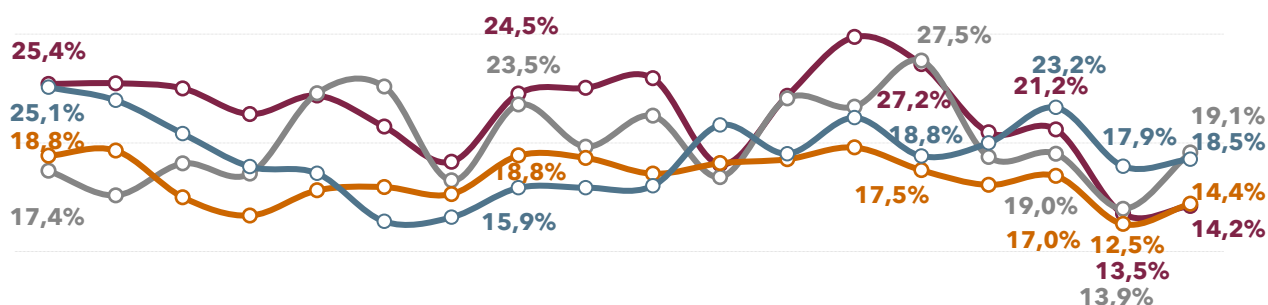
A taxa de pobreza aumenta en todos os grupos de idade. O **dato máis elevado corresponde ás persoas de 18 a 29 anos**, grupo que ademais experimenta o maior incremento respecto ao ano anterior, **de 5,2 puntos, ata situarse en 19,1%**. Os **mozos e mozas galegos**, son especialmente vulnerables, están expostos a maior precariedade no mercado laboral e vense afectados pola subida do prezo dos alugueiros, o que condiciona a súa independencia e limita o seu proxecto vital.

A taxa de pobreza aumenta tamén **entre os nenos, nenas e adolescentes en 0,7 puntos, ata situarse nun 14,2%**. Destaca tamén o incremento da taxa de pobreza no grupo de persoas **de 30 a 64 anos, que incrementaron a súa pobreza en 1,9 puntos, ata situarse nun 14,4%**. A pesares de que esta é unha das cifras máis baixas por grupos de idade, xunto aos menores de 18, si que compre salientar o seu crecemento.

Por último, as persoas de **65 anos e máis** incrementan lixeiramente (+0,6 puntos) a súa taxa de pobreza, ata situase **no 18,5%**.

Galicia: Taxa de pobreza por idade

Menores de 18 De 18 a 29 anos De 30 a 64 anos 65 anos e más

2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Pobreza por grupos sociais

TAXA DE POBREZA (%)												
	2008	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOTAL	20,9	19,4	19,0	18,7	18,8	20,0	22,1	20,2	18,0	19,4	14,2	16,0
Segundo presenza de menores economicamente dependentes												
Con nenos, nenos e mozos	20,9	22,2	23,3	23,3	16,5	22,5	26,6	24,8	19,9	20,6	11,8	13,6
Sen nenos, nenos e mozos	20,9	17,3	15,6	15,0	20,8	18,0	18,5	16,5	16,4	18,5	15,8	17,5
Segundo tipo de hábitat												
Urbano	19,2	18,0	16,7	15,6	15,2	17,7	20,1	19,4	17,1	18,2	13,6	16,0
Rural	24,2	21,6	22,8	23,8	24,4	23,4	25,1	22,4	20,5	22,4	15,8	16,1
Segundo tenza da vivenda												
Propiedade	19,4	17,3	16,5	13,8	15,2	14,9	17,7	17,0	14,0	16,4	10,9	11,1
Alugueiro (prezo de mercado)	22,2	25,0	31,9	34,3	23,6	42,5	33,4	40,5	36,6	32,1	28,5	32,6
Segundo situación laboral (pob. ≥16 años)												
Con emprego	13,9	14,9	12,2	11,3	11,2	12,8	13,0	13,5	11,0	12,3	8,1	8,9
En desemprego	24,9	33,4	38,7	38,2	35,8	41,1	35,4	34,3	39,6	37,1	33,1	41,1
Xubilados/as	21,6	12,5	13,0	13,9	17,0	15,5	20,5	14,5	16,0	19,0	16,0	16,0
Outra inactividade	31,4	23,8	24,8	26,1	28,6	30,2	33,4	31,3	28,8	30,7	20,9	24,5
Discapacidade (pob. ≥16 años)												
Sen discapacidade	18,4	19,7	17,0	16,8	16,5	17,2	20,0	17,7	15,8	17,6	12,0	14,0
Con discapacidade	25,8	17,1	22,3	19,8	25,9	26,5	25,3	23,5	22,1	23,1	21,4	22,1

Valor máis alto/ máis baixo do ano

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Igual que ocorre no indicador AROPE, **as taxas de pobreza rexistran uns valores máis elevados entre as persoas que viven en fogares sen nenos, nenas e mozos economicamente dependentes (17,5%)**. Neste caso, é a segunda vez na serie histórica que este tipo de fogares teñen taxas de pobreza superiores aos fogares con nenos, nenas e mozos economicamente dependentes (13,6%). Non obstante, ámbolos dous grupos sufriron un incremento moi similar das taxas de pobreza.

Aquelas persoas que **viven en zonas rurais (16,1%)**, rexistran valores practicamente iguais ás que o fan **en zonas urbanas (16,0%)**, reducíndose a fenda urbano - rural, principalmente por un acentuado incremento nas zonas urbanas, nas que a pobreza sube 2,4 puntos, mentres que nas zonas rurais se mantén estable, subindo tan so 0,3 puntos.

As que viven de alugueiro (32,6%) teñen taxas moito máis elevadas que as que teñen a vivenda en propiedade (11,1%). Ambos grupos aumentaron as súas taxas de pobreza pero existe unha gran fenda entre un grupo de poboación e o outro, pois as persoas que viven de alugueiro teñen unha taxa de pobreza 21,5 puntos superior, unha fenda que se foi incrementando con respecto ao ano anterior.

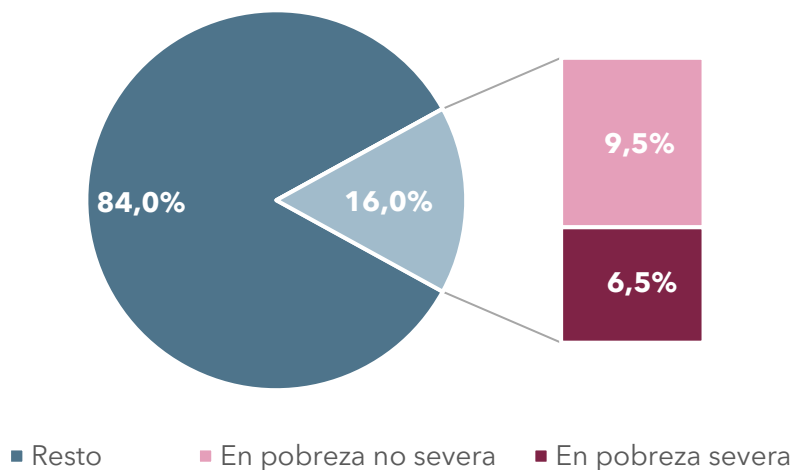
As persoas que **están en desemprego (41,1%)** rexistran tamén taxas de pobreza moi superiores ás que están empregadas (8,9%) e ás xubiladas (16,0%). O emprego por si só non garante a saída da pobreza, pero si que é un factor moi importante. Estes datos levan tamén a reflexionar sobre a situación das persoas en situación de desemprego que ademais empeoraron considerablemente a súa situación (+ 8 puntos) e a artellar sistemas de garantía de ingresos para saír da pobreza.

Por último, as persoas que teñen unha discapacidade teñen taxas de pobreza moi superiores ás que non a teñen, un **22,1% de persoas con discapacidade está en pobreza** (+ 0,7 puntos con respecto ao ano anterior) fronte a un **14,0% daquelas que non teñen ningunha discapacidade** (+ 2,0 puntos con respecto a 2024). Reiteramos, polo tanto, a necesidade de reforzar as políticas públicas e sistemas de protección social ás persoas con discapacidade. A discapacidade non debería ser un factor de empobrecemento.

Pobreza severa

No 2025 a taxa de pobreza severa en Galicia, medida cun limiar do 40% da mediana da renda nacional, isto é, a porcentaxe de persoas que viven en fogares cun ingreso máximo de 679 € mensuais nun fogar dunha persoa, e de 1.426 € no de 2 adultos e dous nenos ou nenas, **foi do 6,5%, unhas 176.000 persoas, 16.000 máis que o ano anterior, 0,6 puntos máis que no 2024.**

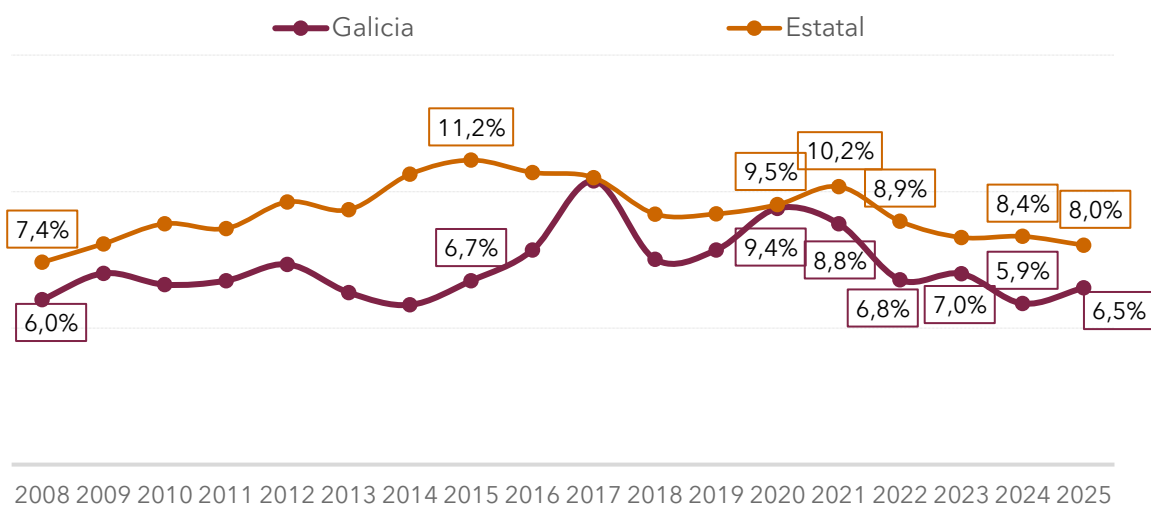
Galicia: Pobreza e pobreza severa (2025)

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Respecto ao ano anterior, mentres que a nivel estatal a **taxa de pobreza severa** practicamente non variou, **en Galicia aumentou ata o 6,5%**. Aínda así, este valor está 1,5 puntos por debaixo do dato nacional e segue sendo o mellor dos rexistrados dende o 2015 (6,7%) pero empeora con respecto á cifra de 2008 (6,0%), antes da Gran Recesión.

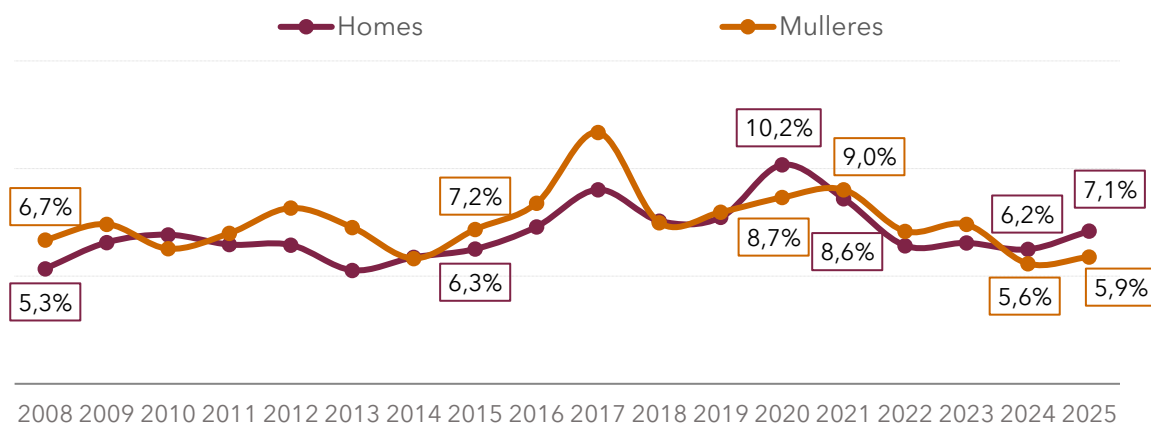
Tasa de pobreza severa

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

En 2025, **o empeoramento da taxa de pobreza severa en Galicia, concéntrase en maior medida entre os homes**, cuxo valor (7,1%), sube 0,9 puntos respecto ao 2024 e, sitúase por riba da rexistrada polas mulleres (5,9%), entre as que aumenta 0,3 puntos. A taxa de pobreza severa é, ao contrario do que adoita suceder, **máis elevada para os homes** que para as mulleres.

Galicia: Taxa de pobreza severa por sexo

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Non obstante, cómpre tomar estes datos con moita cautela posto que esta enquisa, como xa explicamos con anterioridade non permite medir na súa totalidade a taxa de pobreza feminina.

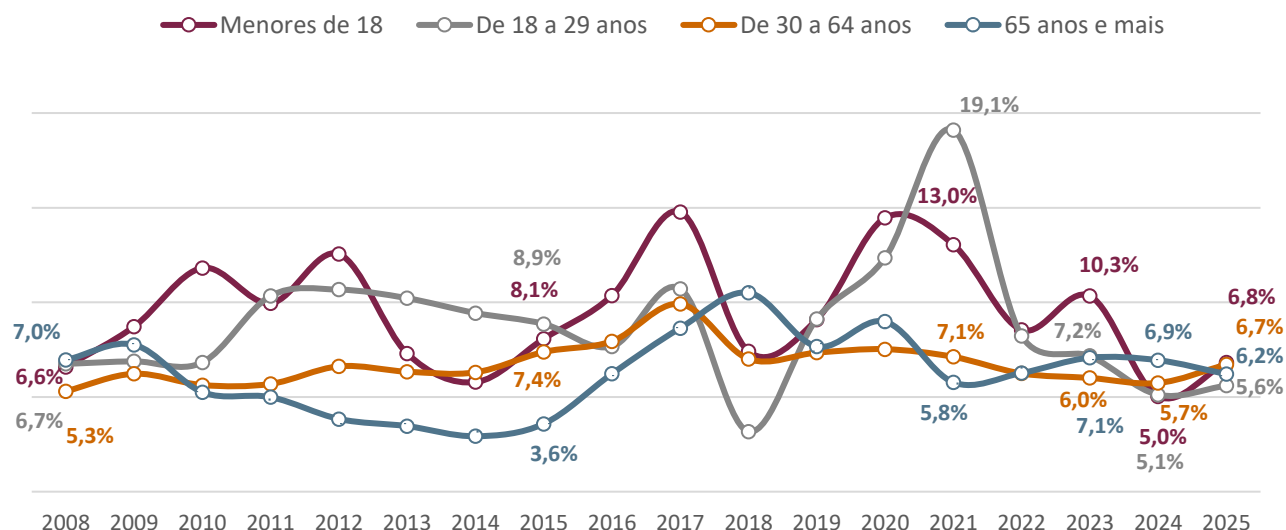
Hai que ter en conta que a ECV proporciona unha estimación da pobreza severa dentro da poboación residente en vivendas familiares principais pero non está deseñada para captar adecuadamente determinadas formas de exclusión extrema nin as desigualdades económicas individuais que se producen dentro dos fogares. Cabería preguntarse, que persoas en pobreza extrema quedan estatisticamente invisibles e, polo tanto, que porcentaxe de mulleres non aparece como pobre porque queda fora ou son difíciles de identificar.

A análise da pobreza severa segundo a idade mostra que o segmento dos menores de idade rexistra a taxa máis alta (6,8%) ao contrario do que ocorría o ano anterior, cando rexistraban a máis baixa, de forma que os menores de 18 anos aumentaron a súa taxa de pobreza severa en 1,8 puntos. O grupo de idade **entre 18 a 29 anos cun incremento de 0,5 puntos** respecto ao ano anterior, rexistra unha cifra de 5,6%, mentres que as persoas **de 30 a 64 anos, teñen unha taxa de pobreza severa do 6,7%**, cun incremento de 1,0 punto respecto ao 2024.

O único grupo de idade que **rexistra unha diminución das taxas de pobreza severa é o de 65 anos ou máis**, que pasa de 6,9% a un 6,2% en 2025. Por unha parte, como explicamos anteriormente porque os seus ingresos fixos e pouco flutuantes vense menos influenciados polo aumento dos indicadores de pobreza e, por outra, porque o

incremento das pensións de xubilación nestes últimos anos refléxase nunha redución da pobreza severa.

Galicia: Taxa de pobreza severa por idade

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Os grupos de poboación entre os que se rexistran uns maiores valores de pobreza severa, teñen algunhas diferenzas co indicador AROPE e os seus compoñentes.

Os fogares que **viven sen menores no fogar reducen a súa taxa de pobreza severa en 0,7 puntos e sitúanse cunha cifra de dun 7,0%, a pesares desta diminución seguen a ser os que rexistran taxas máis altas de pobreza severa**, fronte aos que viven con menores (5,3%), que aumentan en 2,2 puntos. Un incremento que vai moi ligado ao aumento considerable da pobreza severa infantil.

Por outra banda, as **zonas rurais rexistran, como ven sendo habitual, taxas de pobreza severa máis elevadas (6,6%)** fronte ás zonas urbanas (6,4%), unha tendencia que se mantén entre case toda a serie histórica, aínda que hai que destacar que esta fenda reduciuse a practicamente cero no último ano, rexistrando unha diferenza de tan so 0,2 puntos.

TAXA DE POBREZA SEVERA (%)

	2008	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOTAL	6,0	6,7	7,9	10,4	7,5	7,9	9,4	8,8	6,8	7,0	5,9	6,5
Segundo presenza de menores econ. dep.												
Con nenas, nenos e mozos	5,5	6,7	9,3	12,6	5,5	7,4	10,9	11,8	7,5	8,3	3,2	5,3
Sen nenas, nenos e mozos	6,5	6,8	6,7	8,6	9,2	8,3	8,2	6,4	6,1	6,0	7,8	7,0
Segundo tipo de hábitat												
Urbano	5,2	6,9	6,4	8,9	6,9	8,8	8,9	8,4	6,3	6,6	5,8	6,4
Rural	7,6	6,4	10,2	12,9	8,5	6,5	10,1	10,1	8,0	7,9	6,2	6,6
Segundo tenza da vivenda												
Propiedade	5,4	4,7	6,6	6,7	6,4	5,4	7,8	6,3	4,3	5,1	4,4	4,2
Alugueiro (prezo de mercado)	10,8	11,0	15,2	18,4	9,2	26,2	18,7	21,7	18,2	16,6	11,8	14,0
Segundo situación laboral (pob. ≥16 anos)												
Con emprego	3,6	5,7	4,2	5,1	2,4	4,2	5,4	5,9	4,0	4,6	3,3	3,4
En desemprego	7,6	14,9	17,1	24,5	12,7	21,0	17,5	18,9	18,5	15,2	20,9	19,8
Xubilados/as	6,1	2,5	5,3	7,5	8,4	6,4	8,6	4,4	5,6	6,1	7,2	5,8
Outra inactividade	10,2	6,4	11,1	15,0	14,3	11,9	13,1	13,8	9,8	9,3	5,8	8,5
Discapacidade (pob. ≥16 anos)												
Sen discapacidade	5,0	7,4	7,0	8,8	5,7	6,5	7,8	7,3	5,9	6,1	5,2	5,3
Con discapacidade	8,5	4,7	9,2	12,1	12,6	11,4	12,5	11,0	8,0	8,0	7,8	8,4

Valor *máis alto/ máis baixo* do ano

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Vivir de alugueiro é tamén un factor de empobrecemento, **as persoas cuxa tenza da vivenda é o alugueiro, rexistran unha taxa de pobreza severa do 14,0%**, fronte a aquelas que teñen a vivenda **en propiedade, cunha taxa do 4,2%**. Neste caso, a taxa de pobreza severa para as persoas que viven de alugueiro incrementouse en 2,2 puntos, mentres que para as que viven en propiedade mantívose practicamente estable baixando 0,2 puntos. A fenda entre ambos grupos sociais incrementouse e no 2025 é de 9,8 puntos porcentuais.

Segundo a situación laboral, obsérvase que a maior taxa de pobreza severa está entre as persoas que están en desemprego (19,8%), aínda que esta cifra baixou en 1,1 puntos con respecto ao ano anterior. Continúa a ser especialmente preocupante que **un 3,4% da poboación estea en pobreza severa a pesares de ter emprego**. O grupo social de xubilados e xubiladas ten a segunda taxa máis alta de pobreza severa, segundo a situación laboral, con 5,8%, baixou 1,4 puntos respecto ao ano anterior.

Por último, é unha vez máis **a poboación con discapacidade a que rexistra taxas de pobreza severa máis elevadas (8,4%)** fronte a poboación sen discapacidade (5,3%). Neste caso, observamos que nas persoas sen discapacidade mantense estable a taxa de pobreza severa, mentres que no caso das persoas con discapacidade aumenta 0,6 puntos. A **fenda entre ambos grupos increméntase**, pasando dunha diferenza de 2,6 puntos no 2024, a unha de 3,1 puntos no 2025.

Creemos que as causas do aumento da pobreza severa no 2025 son consecuencia do efecto da **emergencia residencial**, pero tamén da **baixada no número de perceptores da RISGA e do encarecemento dos custes da vida**, unha cuestión que abordaremos con máis detalle no apartado sobre o alcance das prestacións sociais.

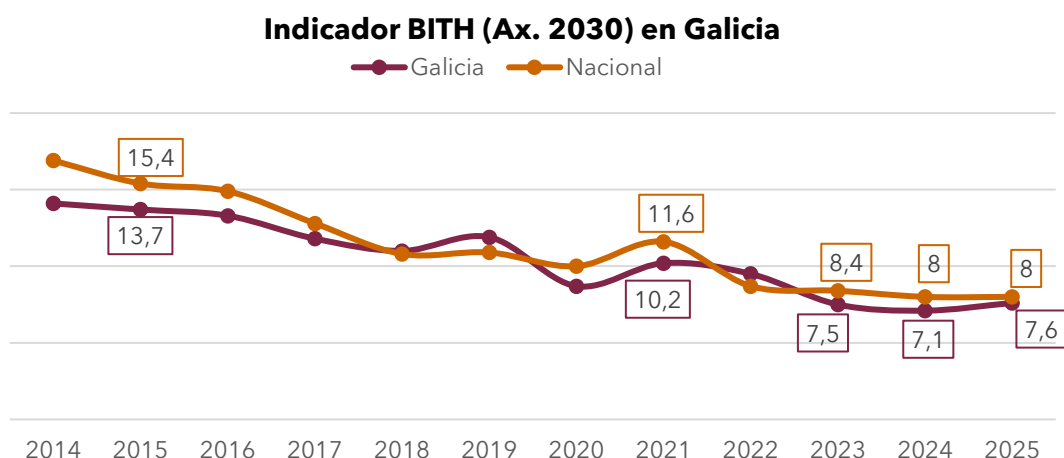
BAIXA INTENSIDADE DE EMPREGO NO FOGAR (BITH)

A intensidade laboral mide a relación entre o número de meses traballados efectivamente por todos os membros do fogar e o número total de meses que, en teoría, poderían traballar como máximo todas as persoas en idade de traballar do fogar.

O indicador comprende ás persoas de 0 a 64 anos que viven en fogares cunha intensidade de emprego inferior ao 20% (agás persoas estudantes de 18 a 24 anos, xubiladas ou retiradas) do seu potencial total de emprego. Os fogares compostos so por nenos, estudantes ou menores de 25 anos e/ou persoas de 65 anos ou máis están excluídos deste indicador).¹⁵

No 2025, o 7,6% da poboación menor de 65 anos residente en Galicia vivía en fogares con baixa intensidade no emprego, o que se traduce nunhas 152.000 persoas, 12.000 máis que no 2024.

Respecto ao ano pasado este indicador experimenta un aumento de 0,5 puntos, o que rompe a tendencia descendente dos dous últimos anos. Aínda así, mantense 0,4 puntos por debaixo da media estatal (8,0%) que permanece estable.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

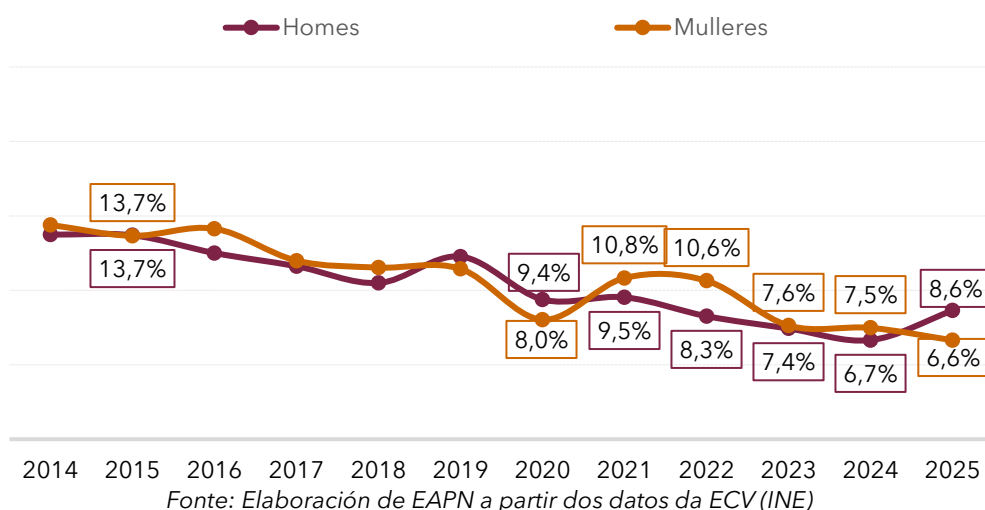
¹⁵ É evidente que para o caso español hai razóns para que este definición provoque algunhas incongruencias. Entre elas, pode destacarse que quedan fora do indicador grupos importantes de persoas que teñen en común as súas altas taxas de desemprego ou de traballo a tempo parcial. Por exemplo, as persoas entre 16 e 17 anos que non estudan -e que en España poden traballar-; aquelas persoas mozas que desexan compatibilizar estudos e traballo e os adultos de 65 anos ou máis que non concluíron o seu período laboral. A consecuencia, entón, é que para España este indicador non contabiliza a todas estas persoas e, polo tanto, o seu valor anual debe considerarse como un mínimo por altas probabilidades de estar por debaixo da cifra real.

Por outra parte, dende o ano 2015 esta taxa descendeu en 6,1 puntos. Dado que a nova taxa BITH so está dispoñible dende 2014, é posible establecer esta comparación mediante a utilización da metodoloxía antiga de cálculo, que devolve resultados moi similares para os anos en que ambos están dispoñibles. Deste modo, coa taxa BITH calculada entre 0 e 59 anos, a porcentaxe sitúase 0,4 puntos por debaixo do que se rexistraba no 2008.

Para aquelas persoas en pobreza ou exclusión social que poden traballar (un terzo non poden e non ten senso ningunha obriga de facelo e dende logo ningunha culpabilización ou aporofobia por este motivo) **o emprego é unha condición necesaria pero nunca suficiente. Se este non é digno e de calidade e non vai unido a outras medidas de política social e de garantías de acceso á vivenda digna**, non é suficiente para saír da pobreza.

Por último, hai que ter en conta, a estreita relación entre nivel formativo e os postos de traballo aos que se teñen acceso, pois a educación sigue xogando un importante papel no acceso a postos de traballo cunhas condicións óptimas. Canto maior é o nivel formativo alcanzado, menor é a proporción de persoas en pobreza e/ou exclusión social. Aínda así, cabe destacar que a nivel estatal o 13,9% das persoas con estudos superiores acabados está en risco de pobreza e exclusión social, 0,5 puntos máis que o ano pasado.¹⁶

Galicia: BITH por sexo

¹⁶ Para máis información consultar o informe o XIV Informe El Estado de la Pobreza de EAPN-ES: https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/documentos/1780416975_informe-xvi-el-estado-de-la-pobreza-2026.pdf

Se analizamos a taxa BITH por sexo no 2025, aumentou o indicador no caso dos homes 2 puntos ata un 8,6% e reduciuse o indicador 0,8 puntos entre as mulleres, ata un 6,6%. É dicir, en Galicia, hai en 2025, 66.000 mulleres que viven en fogares con baixa intensidade no emprego, 8.000 menos que o ano anterior, e 86.000 homes, uns 20.000 máis que no 2024.

Galicia: poboación en BITH por sexo											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pob. 0-64 (miles)	2.078	2.058	2.043	2.031	2.020	2.015	2.004	1.990	1.990	1.986	1.985
Homes	1.043	1.032	1.024	1.017	1.011	1.008	1.002	995	994	992	992
Mulleres	1.035	1.026	1.019	1.014	1.009	1.007	1.002	995	996	994	993
% BITH	13,7%	13,3%	11,8%	11,0%	11,9%	8,7%	10,2%	9,5%	7,5%	7,1%	7,6%
% Homes	13,7%	12,5%	11,6%	10,5%	12,3%	9,4%	9,5%	8,3%	7,4%	6,7%	8,6%
% Mulleres	13,7%	14,1%	12,0%	11,5%	11,4%	8,0%	10,8%	10,6%	7,6%	7,5%	6,6%
BITH (miles)	284	274	241	224	239	175	204	188	150	141	152
Homes	143	129	119	107	124	95	96	82	74	66	86
Mulleres	141	145	122	117	115	81	108	106	76	74	66

Nota: destácase en negriña o valor máis alto da serie.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A taxa BITH das mulleres mellora con respecto á dos homes, o que probablemente estea relacionado coa redución da fenda de xénero. A pesares disto hai que ter en conta que as mulleres traballan en condicións de maior precariedade laboral. De feito, segundo o [XVI Informe de EAPN - ES sobre el Estado de la Pobreza](#) o mercado laboral ofrece peores condicións ás mulleres que aos homes, especialmente ás mulleres de orixe extracomunitario. A nivel estatal a proporción de mulleres a xornada completa é menor que a dos homes¹⁷. Todo isto determina ingresos máis baixos entre as mulleres en salarios e pensións.

CARENCIA MATERIAL E SOCIAL SEVERA (CMSS)

A CMSS inclúe a aquelas **persoas que viven en fogares que non poden afrontar sete ou máis conceptos ou elementos de consumo dun total de 13** considerados básicos no territorio UE.

É un indicador de vulnerabilidade grave e cada un dos conceptos medidos é indispensable para a participación na sociedade europea. Ademais, é moi importante mostrar que non é o mesmo estar en carencia material social e severa que en risco de pobreza, aínda que en algúns casos ambas coincidan nunha mesma persoa.

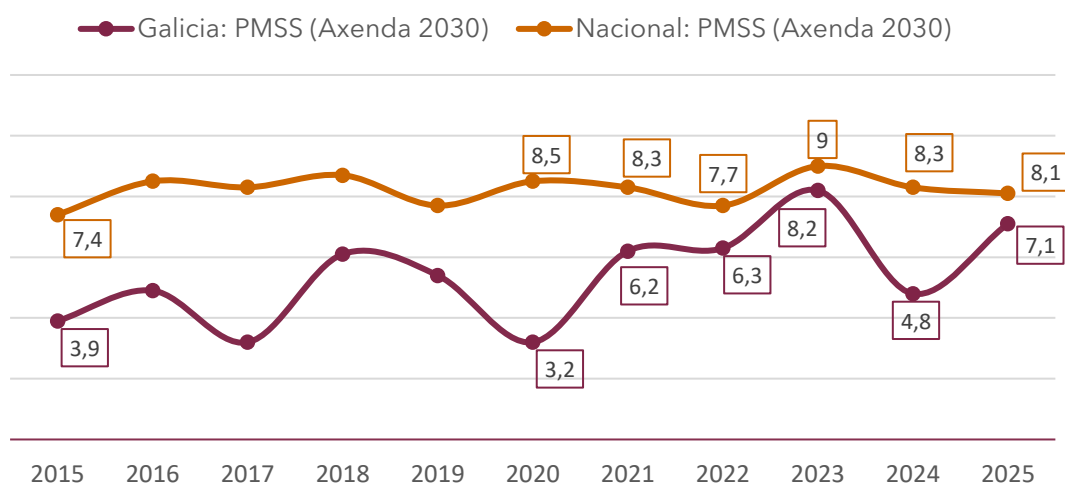
Hai que ter en conta que os datos da CMSS son de 2025 mentres que os datos da renda mediante cos cales se calcula a taxa de pobreza e outros indicadores corresponden ao

¹⁷Feminización de la pobreza en España 2025. Análisis y propuestas para su erradicación (EAPNES, 2025): https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/documentos/1780416975_informe-xvi-el-estado-de-la-pobreza-2026.pdf

2024, é dicir, a CMSS e a taxa de pobreza miden momentos distintos e tamén problemas diferentes.¹⁸

A **carencia material e social severa en 2025**, relacionada directamente co custo da vida, **é do 7,1%.** Este indicador sobre un notable incremento de **2,3 puntos (un 46,9%)** sendo o compoñente da AROPE que máis se incrementa. O valor de 2024 representa **o segundo máis alto de toda a serie histórica, moi en contraposición cos** datos positivos do ano anterior. Isto tradúcese en 193.000 persoas en Galicia que se atopan en CMSS – unhas 62.000 máis que no ano anterior. Galicia é a rexión na que máis aumenta este indicador.

CMSS Galicia (Ax. 2030)

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A nivel estatal CMSS mantívose establece (do 8,3% ao 8,1 % da poboación). Ao longo de todo o período analizado podemos observar que **a CMSS en Galicia é menor que a estatal e o aumento deste último ano estreita a fenda entre ambas, que se atopan a unha distancia de un punto.**

En 2025 o indicador de CMSS mostra un significativo empeoramento, o que revirte a notable mellora que experimentara este e outros indicadores do AROPE o ano anterior, o que é causa non so un efecto estatístico se non tamén un indicador do **empeoramento das condicións de vida das persoas**, que viñamos advertindo nos últimos anos, un aviso que sinala a necesidade de reforzar políticas públicas para mellorar as condicións de vida das persoas.¹⁹

¹⁸ O indicador de pobreza é un indicador de ingresos e o indicador de PMSS refírese ao tipo de gastos que pode asumir unha persoa ou fogar. Para obter máis información sobre estes gastos habería que analizar cada un dos gastos por idade ou sexo, pero a o tamaño da mostra non o permite.

¹⁹ Por outra banda, o antigo indicador Privación Material Severa (PMS) permite comparar os resultados previos a Gran Recesión. Así, en 2008 a taxa en Galicia era do 3,0%, e en 2025 sitúase no 7,0 %, o que supón un aumento de 4,0 puntos

Galicia: población en CMSS por sexo

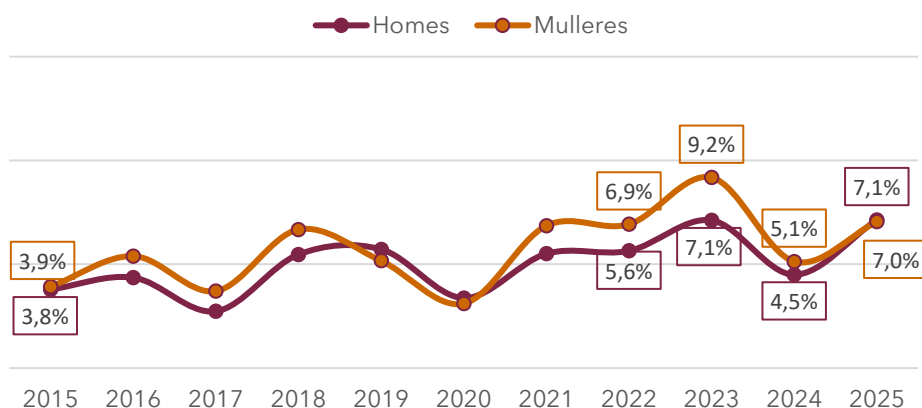
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pob. total (miles)	2.732	2.719	2.708	2.703	2.700	2.703	2.698	2.693	2.699	2.706	2.715
Homes	1.320	1.313	1.307	1.304	1.301	1.302	1.299	1.297	1.299	1.302	1.307
Mulleres	1.412	1.406	1.401	1.399	1.399	1.401	1.399	1.396	1.400	1.404	1.408
% CMSS	3,9%	4,9%	3,2%	6,1%	5,4%	3,2%	6,2%	6,3%	8,2%	4,8%	7,1%
% Homes	3,8%	4,4%	2,7%	5,5%	5,7%	3,4%	5,5%	5,6%	7,1%	4,5%	7,1%
% Mulleres	3,9%	5,4%	3,7%	6,7%	5,2%	3,1%	6,9%	6,9%	9,2%	5,1%	7,0%
CMSS (miles)	105	133	88	165	147	87	167	170	221	130	193
Homes	50	57	36	71	74	44	72	73	92	59	93
Mulleres	55	76	52	93	72	44	96	97	129	72	99

Nota: destácase en negra o valor máis alto da serie.

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Por sexo, este ano obsérvase a desaparición da fenda de xénero, pois pasa a haber unha diferenza de 0,1 puntos entre homes e mulleres, principalmente por un maior empeoramento da CMSS nos homes que aumenta 2,6 puntos ata situarse nun 7,1%, mentres que a das mulleres aumenta 1,9 puntos ata o 7,0%. Polo tanto, non podemos falar dunha redución da fenda de xénero grazas a unha mellora dos datos se non por un empeoramento dos mesmos. Aplicada á poboación resulta nunhas 99.000 mulleres (27.000 máis que o ano anterior) en CMSS, e 93.000 homes (34.000 máis que o ano anterior) que están na mesma situación.

Galicia: CMSS por sexo

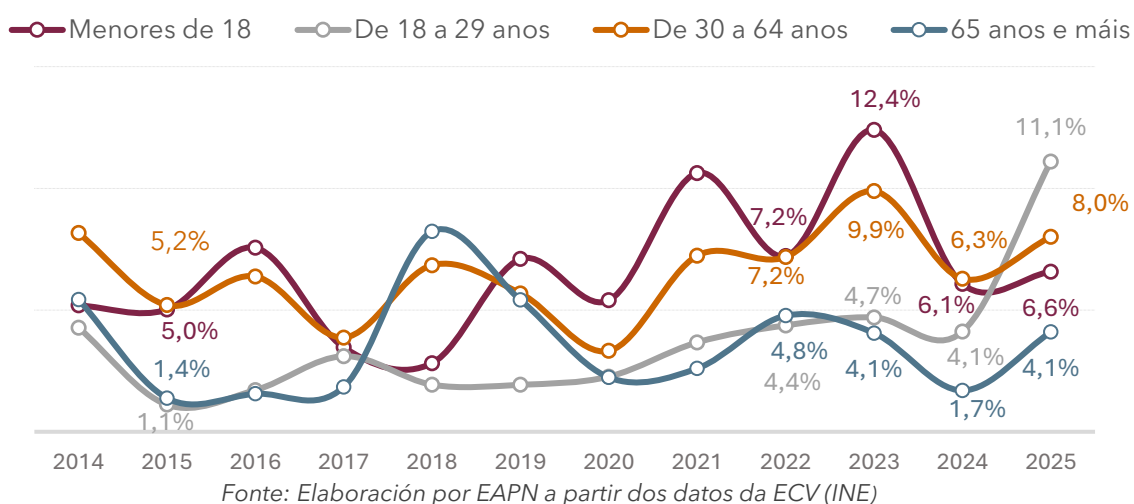
Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A **Carencia Material e Social Severa aumentou entre os catro grupos de idade** aquí presentados. A proporción de mozos e mozas de 18 a 29 anos é a que máis empeorou en 2025, aumentando 7,0 puntos, ata o 11,1%. Seguidamente, ao contrario do que ocorre con outros indicadores no grupo de persoas de 65 anos e máis, a taxa de CMSS

porcentuais. Ademais, hai que sinalar que a utilización do novo indicador arroxa en 2025 un valor similar, cunha CMSS do 7,1 %.

aumenta en 2,4 puntos ata alcanzar o 4,1%. O segmento de idade de 30 a 64 anos pasa a rexistrar unha taxa dun 8,0%, cun incremento de 1,7 puntos, mentres que o dos nenos, nenas e adolescentes, rexistra unha taxa dun 6,6%, cun aumento de 0,5 puntos.

Galicia: CMSS por idade

Ao **realizar a comparativa entre diferentes grupos sociais** detéctase un patrón similar aos producidos con outros indicadores na maioría dos casos.

A taxa de **CMSS é máis elevada nos fogares sen nenos, nenas e menores economicamente dependentes**, pois incrementouse en 3,0 puntos con respecto ao ano anterior e alcanza unha taxa do 7,5%, mentres que para os fogares con nenos, nenas e menores economicamente dependentes, este incremento foi menor, de 1,3 puntos, e en 2025 situábase nun 6,4%.

No 2025, **o 7,9% das persoas que viven en zonas urbanas** estaba en CMSS, unha cifra que se incrementou en 3,1 puntos con respecto ao ano anterior, mentres que as persoas que vivían **en zonas rurais tiñan unha taxa dun 4,6%**, que case non variou con respecto ao ano anterior.

Continúan a darse **taxas moito máis elevadas entre as persoas que viven de alugueiro (21,9%)** fronte a aquelas que viven en **propiedade (3,5%)**, que aumentaron 7,3 e 0,7 puntos respectivamente. Tamén entre as **persoas que están en situación de desemprego (16,3%)** fronte a aquelas que teñen **emprego (6,5%)** ou as que están **xubiladas (3,9%)** que experimentan as taxas máis baixas de pobreza segundo a situación laboral.

Por último, e como se ven dando en anteriores indicadores, a taxa de **persoas con discapacidade que está en CMSS (11,0%) é maior daquelas que non teñen ningunha discapacidade (5,6%)**. A pesares de que en ambos grupos sociais aumenta

a taxa de CMSS, a fenda entre ambos grupos non se reduce, se non que se incrementa, no 2024 era de 4,4 puntos porcentuais, mentres que no 2025 é de 5,4.

CARENCIA MATERIAL E SOCIAL SEVERA (%)											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOTAL	3,9	4,9	3,2	6,1	5,4	3,2	6,2	6,3	8,2	4,8	7,1
Segundo presenza de menores econ. dep.											
Con menores	3,2	5,3	3,1	3,5	6,1	4,3	7,7	6,9	10,2	5,1	6,4
Sen menores	4,3	4,6	3,3	8,2	4,9	2,4	5,0	5,9	6,7	4,5	7,5
Segundo tipo de hábitat											
Urbano	4,0	6,0	4,2	5,2	5,9	3,0	6,8	7,7	9,3	4,9	7,9
Rural	3,6	3,1	1,7	7,4	4,8	3,6	4,4	2,6	5,4	4,7	4,6
Segundo tenza da vivenda											
Propiedade	3,1	3,4	2,4	5,0	4,2	2,4	4,6	4,0	4,7	2,9	3,5
Alugueiro (prezo de mercado)	8,0	17,1	7,9	7,1	12,5	12,8	18,9	19,9	28,0	14,6	21,9
Segundo situación laboral (pob. ≥16 años)											
Con emprego	1,2	2,9	0,9	2,1	2,0	1,2	3,7	3,8	5,9	3,7	6,5
En desemprego	13,5	15,4	14,4	16,7	20,2	8,6	19,8	23,6	27,4	16,9	16,3
Xubilados/as	0,8	1,1	1,9	5,9	4,2	2,1	2,0	4,6	3,4	1,2	3,9
Outra inactividade	4,4	5,7	4,8	11,6	7,1	4,7	7,4	7,1	8,9	6,3	8,9
Discapacidade (pob. ≥16 años)											
Sen discapacidade	2,7	3,7	2,5	3,6	3,6	2,0	4,7	4,5	6,3	3,5	5,6
Con discapacidade	5,5	7,1	5,6	14,9	9,8	5,5	7,2	9,0	9,8	7,9	11,0

Fonte: Elaboración EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Ítems de carencia material e social severa

Os bens e servizos de primeira necesidade concretos que compoñen o indicador móstranse na seguinte táboa. A súa análise mostra que **no 2025 empeoraron 12 dos 13 ítems**. De entre todos hai que destacar, pola súa importancia e pola magnitude do seu aumento o número de persoas que **non pode permitirse unha comida de carne, polo ou pescado polo menos cada dous días, que sube 1,6 puntos** con respecto ao ano anterior, ata situarse nun 5,5%, o dato máis elevado dende o 2021.

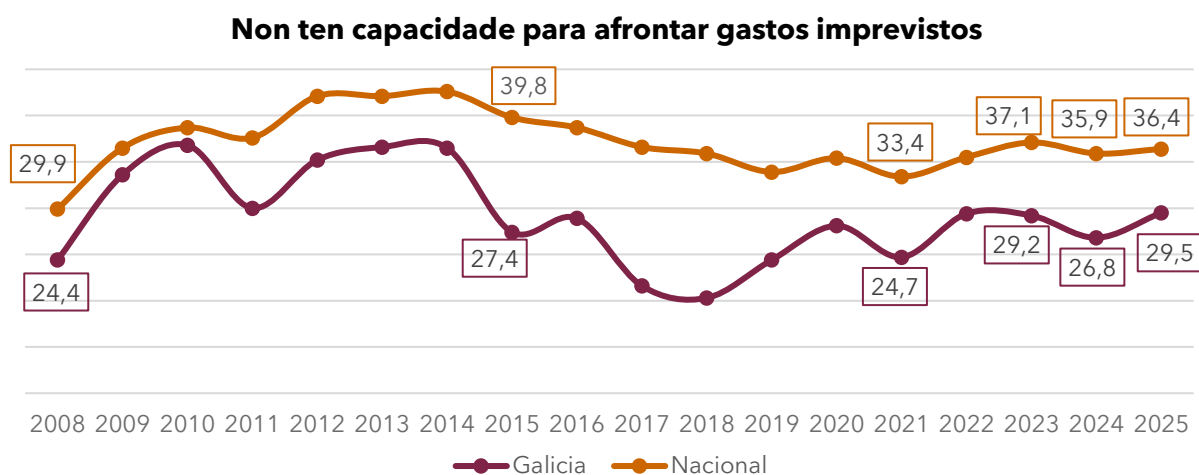
Compre destacar tamén o único ítem que mellora, aínda que esta vez moi lixeiramente e tende ao **estancamento**, é o **indicador das persoas que non poden manter a vivenda cunha temperatura adecuada**, que viña de ter un significativo descenso, pero que do ano anterior ao 2025, baixou 0,3 puntos ata situarse en 16,3 puntos.

Ítems de Carencia Material e Social Severa

Nacional	2008	2015	2022	2023	2024	2025
Retrasos no pago de gastos relacionados coa vivanda principal ou compras a prazos	8,2%	11,7%	13,2%	13,6%	14,2%	13,3%
Non pode permitirse manter a vivanda cunha temperatura adecuada durante os meses de inverno	5,9%	10,6%	17,1%	20,7%	17,6%	15,9%
Non pode permitirse ir de vacacións fora de casa, polo menos unha semana ao ano	36,2%	41,5%	33,5%	33,2%	33,4%	32,2%
Non pode permitirse unha comida de carne, polo ou peixe (ou equivalentes para os vexetarianos) polo menos cada dous días	2,2%	2,6%	5,4%	6,4%	6,1%	5,4%
Non ten capacidade para afrontar gastos imprevistos	29,9%	39,8%	35,5%	37,1%	35,9%	36,4%
Non pode permitirse ter un coche	5,9%	5,8%	5,0%	5,2%	5,3%	5,4%
Non pode permitirse substituír as roupas estragadas por outras novas		5,5%	8,5%	8,8%	8,0%	8,4%
Non pode substituír os mobles estragados ou vellos		38,8%	27,4%	30,0%	27,7%	27,1%
Non pode permitirse dous pares de zapatos		1,3%	2,5%	2,8%	2,5%	3,2%
Non pode permitirse reunirse con amigos e/ou familiares para comer ou tomar algo polo menos unha vez ao mes		7,1%	7,6%	9,5%	8,8%	8,9%
Non pode participas regularmente en actividades de ocio tales como deportes, cine, concertos etc.		15,0%	12,2%	13,7%	13,2%	13,4%
Non pode gastar unha pequena cantidade de diñeiro en si mesmo cada semana		13,1%	14,3%	15,9%	15,0%	15,2%
Non pode permitirse unha conexión a internet (fixa ou móbil) para uso persoal no fogar		5,4%	1,9%	1,9%	1,6%	1,7%
GALICIA	2008	2015	2022	2023	2024	2025
Retrasos no pago de gastos relacionados coa vivanda principal ou compras a prazos	3,4%	7,8%	9,4%	9,2%	7,5%	8,5%
Non pode permitirse manter a vivanda cunha temperatura adecuada durante os meses de inverno	8,9%	13,7%	19,4%	21,6%	16,6%	16,3%
Non pode permitirse ir de vacacións fora de casa, polo menos unha semana ao ano	38,4%	48,3%	39,2%	38,3%	35,9%	37,1%
Non pode permitirse unha comida de carne, polo ou peixe (ou equivalentes para os vexetarianos) polo menos cada dous días	1,1%	1,2%	4,4%	4,5%	3,9%	5,5%
Non ten capacidade para afrontar gastos imprevistos	24,4%	27,4%	29,4%	29,2%	26,8%	29,5%
Non pode permitirse ter un coche	3,9%	2,3%	2,6%	3,0%	2,8%	4,6%
Non pode permitirse substituír as roupas estragadas por outras novas		3,5%	7,1%	7,9%	4,7%	8,1%
Non pode substituír os mobles estragados ou vellos		31,9%	25,6%	27,7%	22,2%	24%
Non pode permitirse dous pares de zapatos		0,4%	1,3%	2,1%	1,4%	4,2%
Non pode permitirse reunirse con amigos e/ou familiares para comer ou tomar algo polo menos unha vez ao mes		2,5%	6,6%	8,0%	5,8%	8%
Non pode participas regularmente en actividades de ocio tales como deportes, cine, concertos etc.		8,5%	11,1%	12,8%	9,9%	12,1%
Non pode gastar unha pequena cantidade de diñeiro en si mesmo cada semana		8,6%	12,6%	14,9%	11,7%	14%
Non pode permitirse unha conexión a internet (fixa ou móbil) para uso persoal no fogar		5,4%	1,8%	2,6%	1,7%	1,9%

Fonte: Elaboración EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Entre os ítems que se estenderon destaca a proporción de persoas que non teñen **capacidade para afrontar gastos imprevistos**²⁰, que aumentou 2,8 puntos, ata o 29,6%, a de aquelas que **non poden permitirse substituír as roupas estragadas por outras novas**, que aumenta 3,4 puntos ata o 8,1%, así como a daquelas persoas que non poden permitirse **dous pares de zapatos** (+ 2,8 puntos, ata o 4,2%).

Fonte: Elaborado por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Oito dos trece ítems presentan valores inferiores en Galicia aos rexistrados a nivel estatal. Entre as diferencias máis destacadas atópanse a menor proporción de poboación sen capacidade para **facer fronte a gastos imprevistos** (29,6% fronte ao 36,5% estatal) e a daquelas persoas que sofren **retrasos no pago de gastos relacionados coa vivenda principal ou compras a prazos** (8,5% fronte ao 13,3%). En cambio, Galicia rexistra valores superiores ao conxunto estatal, entre outros, na proporción de persoas que non poden **irse de vacacións fora de casa polo menos unha semana ao ano** (37,1% fronte ao 32,3%) e na daquelas que non poden **manter a vivenda a unha temperatura adecuada en inverno** (16,3% fronte ao 15,9%).

O ítem que presenta o dato máis elevado en Galicia é o número de **persoas que non poden permitirse ir de vacacións, polo menos unha semana ao ano**, que aumentou en 1,3 puntos con respecto ao ano anterior e que se sitúa **nun 37,1% en 2025**. Esta información expón como o dereito ao descanso ao lecer, entendidos como fontes de participación social e cultural, desenvolvemento persoal e saúde mental e física, son cada vez máis inaccesibles para a poboación, pois máis dun terzo dos galegos e galegas están privados do mesmo.²¹

²⁰ En 2025 o importe de gasto imprevisto valórase en 900 €.

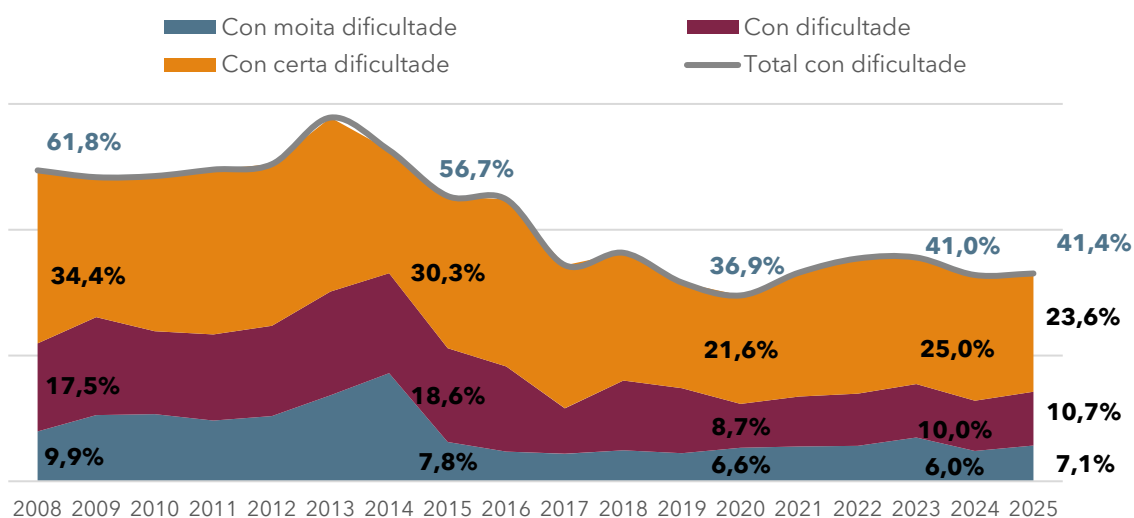
²¹ Ni playa ni montaña. Alternativas económicas. https://alternativaseconomicas.coop/articulo/dossier/ni-playa-ni-montana?check_logged_in=1

Dificultades para chegar a fin de mes

Finalmente, aínda que este indicador non forme parte da construción da taxa CMSS, analízase a dificultade que experimenta a poboación galega para chegar a fin de mes. En Galicia, **algo máis de dúas de cada cinco persoas (41,4%) indica que ten algunha dificultade para chegar a fin de mes.**

O resultado continúa a ser moi elevado, pero apenas varía respecto ao ano anterior. Non obstante, **é importante sinalar que os indicadores que máis aumentan son os de persoas que chegan con dificultade ou con moita dificultade a fin de mes**, o que indica un empeoramento naqueles grupos de poboación que xa viñan experimentando situacións de vulnerabilidade. Deste xeito, a porcentaxe de persoas que chega con moita dificultade a fin de mes aumentou en 1,1 puntos, ata situarse en 7,1%, e a daquelas persoas que chegan con dificultade a fin de mes subiu en 0,7 puntos, ata o 10,7%, mentres que diminúe á daquelas persoas que manifestan certa dificultade (do 25,0 % ao 23,6 %).

Galicia: Dificultades para chegar a fin de mes

Fonte: Elaboración EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

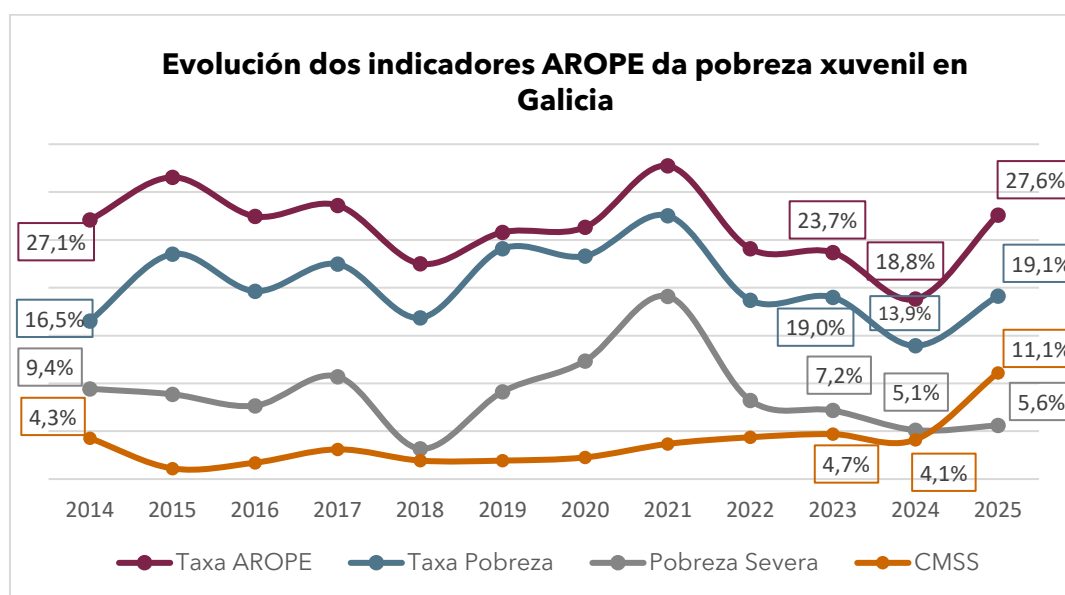
POBREZA E EXCLUSIÓN SOCIAL NA POBOACIÓN MOZA

Un dos grupos sociais máis afectados polo aumento da pobreza e a exclusión social en Galicia este ano é a mocidade e cremos que é necesario abordar as causas deste empeoramento neste informe.

A evolución da pobreza e exclusión social na poboación moza ven mostrando unha acumulación desde a crise de 2007, de maneira que se vemos o promedio da taxa AROPE por idade en Galicia desde 2014 e agás no 2024, o grupo de 18 a 29 anos sempre estivo por riba do 22%,

Así, este ano en Galicia a taxa da **pobreza e exclusión social na poboación de entre 18 e 29 anos sube 8,8** puntos ata o 27,6%. Neste caso segue a tendencia a nivel estatal para a mocidade que sube do 25 ao 26%, e tamén os seus compoñentes, fronte ao lixeiro descenso nos demais grupos de idade.

Aumentan tamén varios dos seus compoñentes: destaca a forte subida de 7 puntos na Carencia Materia e Social Severa ata os 11,1%, e a subida de máis de 5 puntos na taxa de pobreza xuvenil. A pobreza severa sube de forma mais suave, pero non se debe desestimar xa que é a situación de pobreza máis grave.

Fonte: Elaborado por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A tendencia estatal non dista da evolución a nivel galego pero precisaríanse maiores estudos e datos específicos para a realidade propia de Galicia. Porén, precisamente por esa ausencia e pola maior **dispoñibilidade de estudos e datos a nivel estatal** optamos, na maioría deste apartado, por informes e estudos exhaustivos que hai para o contexto do estado español, se ben destacamos a necesidade de contar con maiores datos para Galicia.

A acumulación de crises sociais nas últimas décadas está a afectar con especial severidade nesta franxa de idade que afronta numerosos retos derivados dos cambios socioeconómicos recentes. En concreto: os cambios no acceso á vivenda e o mercado laboral, así como as súas repercusións na saúde mental e benestar emocional da poboación moza.

Cabe facer unha aclaración previa pola que, segundo a fonte, a consideración da franxa de idade da mocidade varía. A taxa AROPE vén dada para a poboación de entre 18 e 29 anos, por exemplo. Pero para esta análise temos tamén en conta a consideración do estudo da Fundación FOESSA e Cáritas²² polo que, por un lado, aclara que a mocidade non é unha categoría absoluta, senón que varía segundo o contexto social e histórico, polo que unha **definición ampla da mocidade dende os 16 aos 35 anos**, ten sentido cando aos 16 hai unha parte que comeza a incorporación ao mercado laboral, e nos tramos mais altos, as dificultades de emancipación fan necesario ampliar o seu límite. Por outra parte, a situación da mocidade **non é homoxénea**, polo que é preciso unha atención á factores de desigualdade intraxeracionais.

Vivenda e emancipación da mocidade

Se ben se fai mais adiante unha análise do **problema de acceso á vivenda** nun apartado específico, neste apartado faise referencia a afectación deste ás persoas mozas en concreto. En primeiro lugar, o cambio no modelo de acceso á vivenda da propiedade ao alugueiro está conformando bolsas de persoas mozas inquilinas, aínda que con diferenzas segundo o estatus socioeconómico e outros eixes de desigualdade como a orixe.

O encarecemento do prezo do alugueiro está supoñendo un factor de desigualdade e exclusión social entre a poboación moza máis vulnerable con menor capacidade de xeración de riqueza, limitando as posibilidades de desenvolver o seu propio proxecto vital. Esta situación refléxase nas cifras da taxa de emancipación rexistradas nos últimos anos segundo o Consejo de la Juventud de España (CJE), alcanzando o seu mínimo histórico cun **14,5% da mocidade emancipada** en 2026, fronte ao 26% que o facía no ano 2008.

Neste sentido, o informe [Equilibristas 2.0. Habitar la incertidumbre, vivienda, juventud y malestar estructural](#)²³ fai unha análise da evolución do réxime de tenza da propiedade na poboación moza e mostra que a proporción de **persoas mozas que viven de**

---

²² Sánchez Salmerón, V. (2026). Capítulo 13. Una juventud marcada por la sucesión de crisis. Reproducción intergeneracional de la exclusión y nuevas dinámicas excluyentes en la juventud. En A. Portillo y M. Laparra Navarro (Coords.), *La cohesión erosionada: dificultades y oportunidades para una política renovada de inclusión social en España* (pp. 697-738). Cáritas Española; Fundación FOESSA. https://www.caritas.es/main-files/uploads/2026/06/Libro-FOESSA-56-Capitulo-III_Web-002.pdf

²³ García-Gil Berbería, A. (coord.) (2026). *Equilibristas 2.0. Habitar la incertidumbre, vivienda, juventud y malestar estructural*. Consejo de la Juventud de España (CJE), Fad Juventud y Oxfam Intermón. <https://www.centroreiniasofia.org/publicacion/equilibristas-2-0-habitar-la-incertidumbre-vivienda-juventud-y-malestar-estructural/>

alugueiro aos 25-29 anos é dun 66% para a cohorte nacida entre 1995-1999, e mantense en cifras similares para as cohortes xeracionais próximas, mentres que para a cohorte nacida entre 1975-1979 era dun 35%. Agora ben, a proporción é maior segundo a orixe, pois 8 de cada 10 persoas mozas nadas no estranxeiro residen en alugueiro, aínda que a subida relativa foi maior nas persoas nadas no Estado español.

Igualmente, o informe mostra que a tendencia ao alugueiro na poboación moza prodúcese en todos os quintís de renda, pero con **diferenzas marcadas no 20% dos fogares pobres**: ata o **70% vive de aluguer** con gran diferenza da propiedade de case 40 puntos, fronte ao 20% dos fogares ricos, cuxa tendencia se aproximou de forma equilibrada en torno a metade para ambos réximes de tenza.

Non obstante, os **prezos do mercado do aluguer** alcanzan o seu máximo nos últimos anos tras a subida pronunciada post pandemia, o que está a supor un factor de desigualdade e empobrecemento para as persoas mozas que acceden a vivenda nesta modalidade, **xerando ou intensificando situacións de pobreza e exclusión social**. Desta maneira, o **risco de pobreza ou exclusión social tras o pago da vivenda** das persoas mozas de entre 16 e 29 anos chega **ata o 43%** segundo o CJE.

A **metade da poboación moza de entre 16-29 anos reside en alugueiro a prezo de mercado** en 2025, mais dun 20% en menos de dúas décadas, segundo o CJE²⁴. Se os límites de accesibilidade se establecen no 30% dos ingresos, o **sobre esforzo económico que supón o aluguer alcanza o 60% nos fogares encabezados por unha persoa moza**, segundo o informe referido.

Esta situación dá lugar a que as persoas mozas non só teñan dificultades para emanciparse, senón que as posibilidades para facelo en solitario sexan mínimas. Deste xeito, o informe mencionado indica que o **87% da mocidade emancipada faino en convivencia compartida con outras persoas**, sendo no 40% dos casos o motivo principal a redución de gastos. E mesmo así, en torno ao 30% precisa do apoio familiar para facer fronte aos gastos mensuais.

A precariedade económica persistente na que sume a vivenda as persoas mozas é evidente en varios aspectos. As e os mozos que se emancipan fano en condicións precarias e asumindo un sobre esforzo económico, mesmo precisando da axuda, se poden contar con ela, dos proxenitores, mentres que moitos dos que non se emancipan, aínda contando con traballo, non poden asumir ir vivir fóra do fogar familiar.

En Galicia esta situación ven reflexada nos datos que presenta a Enquisa Estrutural a Fogares do IGE no 2024, onde o **62,7%** da poboación galega de entre 18 e 34 anos **vívía no fogar familiar**, que para o grupo de 25 a 34 anos esta cifra corresponde ao 45%

---

²⁴ CJE. Balance General 2025. Observatorio de Emancipación. https://www.cje.org/observatorio_2025/

(89,3% no de 18 a 25 anos), dos cales o 77% ten ingresos propios por traballo e aínda así reside cos proxenitores.

Mercado laboral e mocidade

Así mesmo, a **inserción laboral** da poboación moza é un elemento fundamental para a emancipación se produza, así como as condicións nas que esta incorporación se dá. Unha inserción tardía, precaria ou inestable con frecuencia pode dificultar as oportunidades posteriores, que ten sido a tendencia no caso da poboación moza.

As condicións do **mercado laboral** experimentaron melloras nos últimos anos, como a subida do salario mínimo interprofesional ou a estabilización de contratos tras a reforma laboral de 2021 reducindo a temporalidade, aínda que tamén xorden outras formas de contrato e persisten os contratos de formación. A pesares disto, non foron suficientes, pois isto non repercutiu nunha mellora do poder adquisitivo nin das condicións materiais da mocidade, nin tampouco das perspectivas de futuro. O desaxuste entre o custe da vivenda, o custe da vida e as condicións do mercado laboral é unha das razóns principais, pero non é a única.

No conxunto do Estado español, a mocidade asume **maiores taxas de desemprego**, un **18,6%** fronte ao 10,5% da poboación total. E sabemos que a **situación laboral** ten un papel clave na exposición a situacións de pobreza, polo que a **taxa de pobreza e exclusión social chega ata o 48%** para as persoas de entre 16 e 29 anos en paro (Balance General 2025 do CJE).

Igualmente, a **incidencia do desemprego** é maior segundo certas características, como o nivel de **estudos ou a renda** do fogar. Así por exemplo, case o 40% das persoas mozas sen estudos obrigatorios e o 67% de mozas e mozos que viven en fogares en exclusión severa están en situación de desemprego (Foessa e Cáritas).

Asemade, a calidade do emprego das persoas mozas tamén é peor, pois afrontan maior **temporalidade**, un 33,7%, e **parcialidade**, cun 26,3%, sendo niveis superiores para as mulleres de 7 e 13 puntos respectivamente. A mesma vez, atópanse co problema da sobrecualificación, pois máis do 25% desempeña traballos por debaixo do seu nivel formativo ²⁵.

Neste sentido, o estudo da Fundación FOESSA e Cáritas arriba mencionado, amosa que a mellora na calidade do emprego **non foi acompañada dunha mellora na intensidade de traballo**, xa que máis dun 40% das persoas entre 16 e 25 anos traballaban menos de 20h á semana, e só un 35,5% facía a xornada completa de entre 35 e 40h semanais. Do mesmo xeito, este estudo expón a **menor retribución** por hora traballada que percibe

---

²⁵ https://www.eapn.es/actualidad/1969/mas-de-dos-millones-de-jovenes-viven-en-riesgo-de-pobreza-en-espana-segun-alerta-eapn-es-en-el-dia-internacional-de-la-juventud?utm_source=acumbamail&utm_medium=email&utm_campaign=accion_comunicativa_dia_juventud_2026

este grupo de idade, 7,6 euros de media, fronte os 8,8 euros que percibe o grupo de 26 a 35 anos, e os 9,5 do grupo de máis de 36 anos.

Impacto na saúde mental e benestar da poboación moza

En suma, non se pode entender o **empeoramento da saúde mental e benestar emocional** da mocidade sen ter en conta o impacto deste contexto socioeconómico, a exposición a situacións de privación material e social, e as situacións de desigualdade que xera.

Segundo o estudo do CJE, FAD Juventud e Oxfam, a percepción de **saúde mental como mala ou regular** na mocidade é alta: case o 50% das persoas entre 16 e 24 anos e o 38,2% dos que teñen entre 25 e 34 anos decláranos así. Non obstante, esa percepción aumenta significativamente para aquelas persoas que chegan **xustas a fin de mes**, máis de 10 puntos na franxa dos 16 a 24 anos e no **grupo de 25 a 34 anos, máis de 15 puntos**.

Este mesmo estudo apunta a factores como a calidade do entorno residencial, a exposición prolongada a problemas neste ou a inseguridade económica ligada á vivenda como algúns dos aspectos que se relacionan con distintas formas de malestar emocional: experiencias de desgaste, estrés ou desesperanza relacionadas con distintas formas de incerteza cotiá. Así mesmo, o informe menciona que a exposición prolongada a problemas residenciais asóciase a unha maior afectación emocional mesmo cando esta situación mellora.

Neste sentido, un estudo de FEAFES- Saúde Mental Galicia²⁶ advirte de que o padecemento dun problema de saúde mental grave, no que podería afondar ou derivar estas situacións de malestar con incidencia na mocidade, leva a vivir en situación de vulnerabilidade múltiple, cunha taxa de ocupación moi baixa e unha incidencia da pobreza de tres cuartas partes. Ademais a menor idade constitúe un factor de risco para desenvolver un problema de saúde mental, sen ter en conta as problemáticas específicas do envellecemento.

Con todo, neste grupo de idade o alcance dos **mecanismos de protección social** teñen sido limitados, pois só o 21,5% da poboación moza recibiu algún tipo de prestación, pero cando o fai, o impacto na redución da pobreza é significativo, oscilando entre 4 e 7 puntos (Balance General 2025 CJE).

Finalizamos este apartado concluíndo que as condicións socioeconómicas relacionadas co acceso tardío ou de forma precaria ao mercado laboral, así como as limitacións para unha emancipación por mor das dificultades para acceder a unha vivenda a prezo asumible, reducen as posibilidades de aforro e o desenvolvemento autónomo da mocidade, na medida que limitan as súas expectativas de futuro e posibilidades de mellora.

---

²⁶ Estudo diagnóstico da atención á saúde mental en Galicia. 2025 https://feafesgalicia.org/wp-content/uploads/Diagnostico-atencion-saude-mental-Galicia-FEAFES-v.web_.pdf

DESIGUALDADE E REPARTO DA RENDA

A desigualdade é un dos problemas máis graves que produce un mercado non regulado, que xera diferenzas estruturais na distribución dos recursos e provoca situacións de desequilibrio. Prodúcese cando a orde económica e social retribúe diferencialmente ás persoas mediante recompensas ou castigos que non están baseadas nunha visión de dereitos ou de comunidade, onde prime o benestar social.

A particularidade máis beneficiada é sempre a posición social máis elevada, pero tamén se castigan cuestións tales como o xénero (machismo), a pertenza a étnica (racismo), o lugar de orixe (xenofobia), a escaseza de recursos (aporofobia), a idade (idadismo), a orientación sexual ou a identidade de xénero (lgbtifobia), ter discapacidade ou a relixión (intolerancia relixiosa), entre outras. Polo tanto, as desigualdades non se limitan ao ámbito económico, se non que atravesan distintos eixos de discriminación e exprésanse no acceso aos dereitos fundamentais como a educación, a saúde, o emprego ou a protección social.

É fundamental, polo tanto, cruzar estes eixos de desigualdade para identificar máis fielmente as interseccións que se manifestan e os efectos específicos de cada unha delas. Ademais, as desigualdades tenden a acumularse e perpetuarse, neste sentido unha desigualdade de base produce unha cascada de consecuencias cada vez maior. Esta desigualdade de base hérdase e dificulta a mobilidade social e consolidando fendas na cantidade de vida entre grupos sociais.

O informe analiza os principais indicadores de desigualdade de renda na renda media por persoa e por unidade de consumo, as razóns S80/S20 e S90/S10 – que comparan os ingresos entre aqueles que máis teñen e os que menos-, así como o índice de Gini.

Estes indicadores permiten observar a magnitude da desigualdade e as súas implicacións para as persoas en situación de pobreza en comparación co resto da poboación.

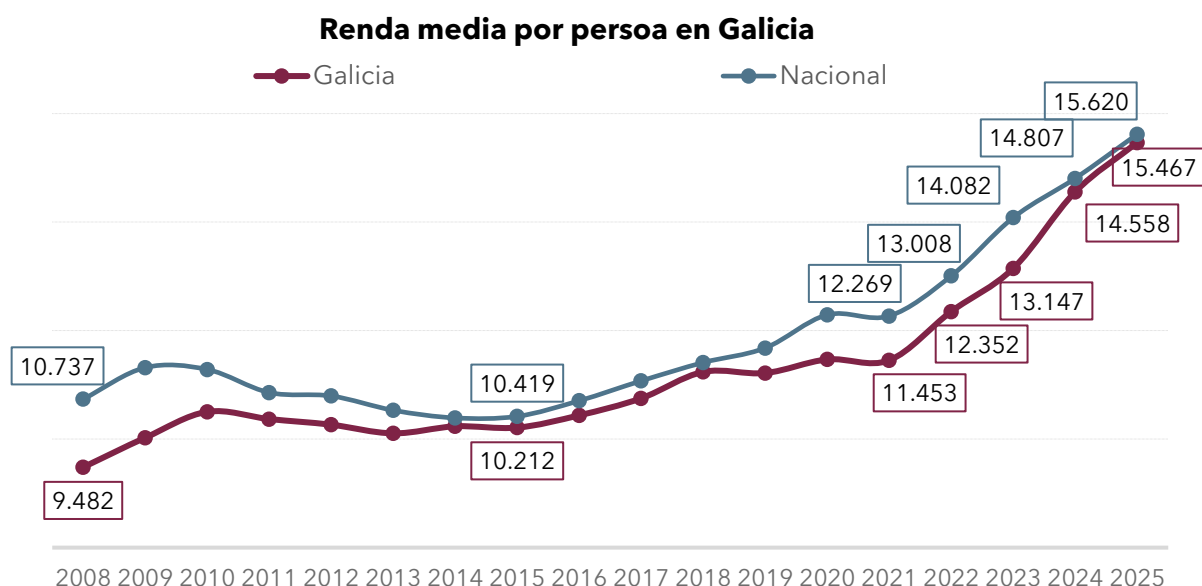
RENDAS

Aínda que para o cálculo da maioría dos indicadores de pobreza e desigualdade analizados neste informe se utiliza a renda por unidade de consumo, a continuación analízase a renda por persoa para mostrar uns resultados cuxa interpretación é máis intuitiva e, despois, móstrase a análise da renda por unidade de consumo. Rendas por persoa

Rendas por persoa

A renda media en Galicia é de **15.467€ por persoa**, é dicir, 153€ menos que a renda media nacional. Ademais, en xeral o gráfico mostra que a tendencia rexional é similar á nacional, este ano volve diminuír a distancia entre a renda por persoa en Galicia (que aumentou 909 €) e a media total (que creceu 813€).

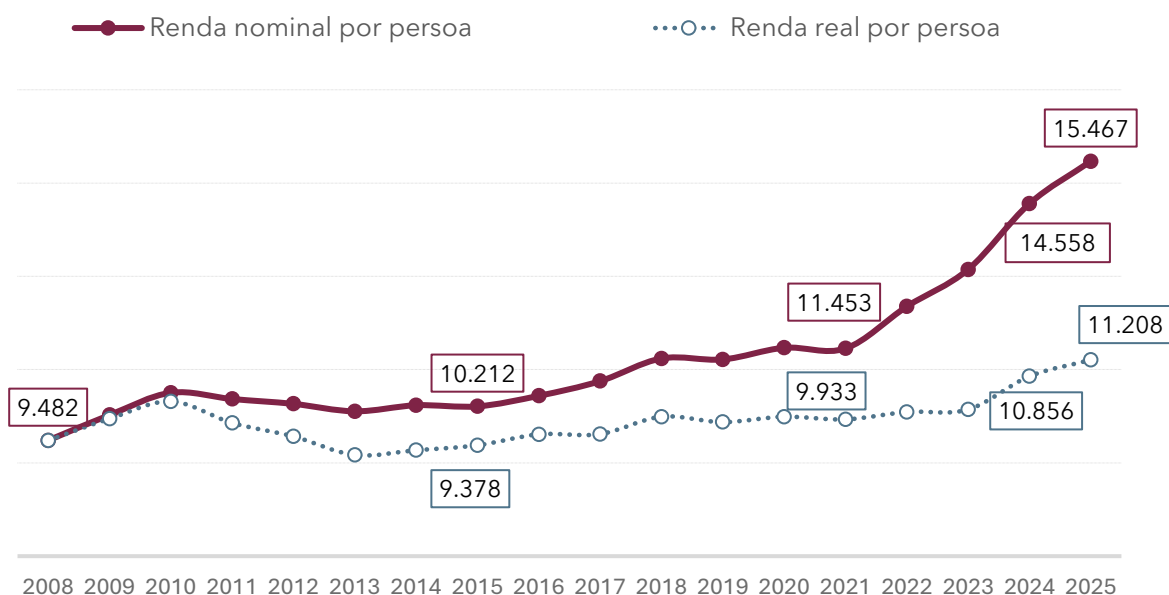
Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV(INE)

A pesares disto, as **cifras puramente nominais non reflexan a evolución real do poder adquisitivo da poboación** durante este mesmo período de tempo.

Dende 2008 a renda nominal media por persoa en Galicia creceu dende 9.482 € ata os 15.467 €, é dicir, incrementouse en 5.985 € (+63,1 %). Sen embargo, si se ten en conta a variación do custo da vida e, polo tanto, se actualizan segundo o Índice de Prezos de Consumo (IPC)²⁷, evidénciase que, en termos de 2008, o seu valor real non mellorou tanto: **a renda media por persoa deflactada este ano é de 11.208€, polo tanto, o incremento real da renda dende o ano 2008 ata 2025 en Galicia é de 1.726€.**

²⁷ Renda real= Renda nominal / (1+ taxa de variación do IPC).
Taxa de variación do IPC (2008 e 2025): 38,0 %.

Renda media por persoa de Galicia deflactada por IPC

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Feito este apunte, o que segue a análise céntrase nas rendas nominais, é dicir, sen considerar o IPC, dado que a súa finalidade é comparar a situación de distintos segmentos da poboación entre si.

A análise das rendas medias por persoa segundo segmentos de poboación evidencia as diferenzas sinaladas anteriormente. A seguinte táboa reflexa como as **mulleres** teñen unha **renda media por persoa inferior** á dos homes²⁸ e como a **poboación menor de idade** dispón de menos ingresos todos os anos. Neste sentido, a presenza de **nenos, nenas e mozos economicamente dependentes no fogar** volve mostrarse como un factor de vulnerabilidade e as persoas que viven neste tipo de familias dispoñen duns ingresos inferiores á media.

Ademais, teñen rendas menores aquelas persoas que residen en **zonas rurais**, as que viven de **alugueiro**, as que están **en desemprego** e as que teñen algunha **discapacidade**.

²⁸ Debe terse en conta que, como xa se explicou en distintos capítulos deste informe, a ECV ten carencias para medir diferenzas de xénero tanto na renda como noutras das variables estudadas.

Renda media por persoa (€)

	2008	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOTAL	9.482	10.212	11.218	11.469	11.453	12.352	13.147	14.558
Segundo sexo								
Homes	9.552	10.423	11.178	11.621	11.618	12.566	13.362	14.777
Mulleres	9.417	10.014	11.255	11.326	11.299	12.153	12.945	14.354
Segundo idade								
Menores de 18	7.432	8.353	9.346	8.689	8.776	9.915	10.142	11.661
De 18 a 29 anos	9.216	8.441	9.528	9.527	9.456	10.968	12.502	13.721
De 30 a 64 anos	10.028	10.734	11.728	12.218	11.834	12.827	13.597	15.033
65 anos e máis	9.717	10.973	11.957	12.370	12.999	13.269	14.095	15.456
Segundo presenza de menores econ. dep.								
Con nenas, nenos e mozos	7.777	8.492	9.178	9.118	9.161	10.232	10.740	12.120
Sen nenas, nenos e mozos	10.965	11.519	12.871	13.347	13.310	14.102	15.001	16.459
Segundo tipo de hábitat								
Urbano	9.996	11.117	12.105	12.018	11.783	12.691	13.646	15.036
Rural	8.495	8.813	9.941	10.659	10.518	11.507	11.854	13.284
Segundo tenza da vivenda								
Propiedade	9.814	10.632	11.867	11.923	11.961	13.058	13.802	15.334
Alugueiro (prezo de mercado)	7.294	9.062	7.793	10.241	9.202	9.649	10.922	11.726
Segundo situación laboral (pob. ≥16 anos)								
Con emprego	10.873	11.406	12.326	12.982	12.585	13.770	14.426	16.067
En desemprego	7.782	7.721	8.570	8.887	8.812	9.580	10.291	10.542
Xubilados/as	9.716	11.544	12.716	12.980	13.553	13.606	14.700	15.986
Outra inactividade	8.088	9.355	9.401	9.637	9.598	10.424	11.306	12.609
Discapacidade (pob. ≥16 anos)								
Sen discapacidade	10.101	10.694	11.947	12.125	12.184	12.990	13.937	15.349
Con discapacidade	8.956	10.027	10.044	11.110	11.018	12.223	12.848	13.824

Valor **máis baixo**/ **máis alto** do ano

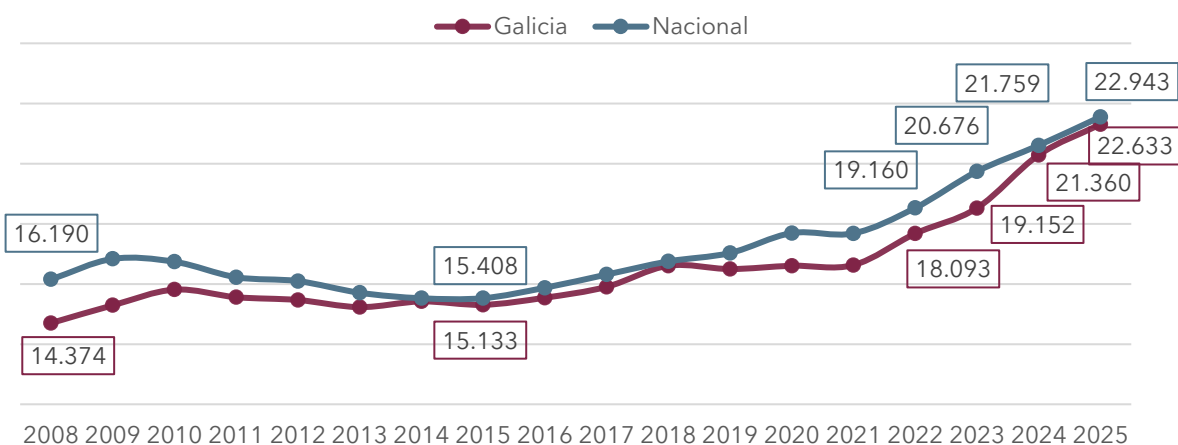
Fonte; Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Rendas por unidade de consumo

Como mostra o seguinte gráfico, a evolución da renda por unidade de consumo ten un comportamento similar á dos ingresos por persoa.

A renda media en Galicia por unidade de consumo é de 22.633€, é dicir, 310 € menos que a renda media nacional. Así, en Galicia a renda media por unidade de consumo aumentou este ano 1.273€ e a media nacional fíxoo en 1.184€ ata chegar aos 22.

Renda media por unidade do consumo

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Por outra parte, resulta moi útil analizar a **distribución da renda dentro da Comunidade Autónoma**. O estudo da porcentaxe de poboación rexional nos deciles de renda nacional permite establecer unha comparación da distribución da renda da comunidade autónoma con respecto á do conxunto do país. Neste sentido, se a rexión tivera un reparto da renda idéntico, en todos os deciles de renda habería un 10% da súa poboación. Sen embargo, iso non sucede e a razón está na diferente distribución dos ingresos dentro da comunidade autónoma.

Así, na seguinte táboa pode observarse esta distribución de ingresos por unidade de consumo.

A poboación galega que polos seus ingresos por unidade de consumo está no grupo do 10% da poboación nacional con renda máis baixa (decil 1 de renda nacional) aumenta ata dun 7,2% a un 8,4%, é dicir, 1,2 puntos.

Si se agregan **os tres deciles de menor renda** por unidade de consumo (deciles 1, 2 e 3) **en Galicia supoñen máis dun cuarto da poboación (27%) un dato que creceu con respecto ao ano pasado en 3 puntos.**

Polo contrario, a suma **dos cinco deciles centrais da distribución** (do decil 4 ao 8) en Galicia **representa a máis da metade das persoas (56,1%),** unha porcentaxe que se reduciu con respecto ao ano anterior en 1,8 puntos, o que é unha mostra do empobrecemento das chamadas “clases medias”.

Polo tanto, en Galicia **hai máis poboación da que correspondería ao grupo central** (do decil 4 ao 8) **e menos nos estratos máis vulnerables** (deciles 1,2 e 3) **e máis privilexiados** (deciles 9 e 10). Non obstante, como indicamos, no 2025 houbo un aumento nos estratos máis vulnerables e un descenso no grupo central. Así mesmo, hai que sinalar o **aumento de 1,9 puntos no decil 10, é dicir, no máis privilexiado,** o que

unido ao anterior é síntoma do **crecemento da desigualdade** e dun empeoramento da distribución da renda.

GALICIA: Poboación por decil de renda por unidade de consumo									
	2008	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
D1	8,2%	6,2%	8,9%	9,7%	8,6%	7,6%	9,1%	7,2%	8,4%
D2	12,9%	9,9%	10,9%	11,4%	10,2%	10,2%	9,8%	7,4%	8,4%
D3	13,5%	10,9%	9,8%	10,2%	10,3%	10,2%	10,1%	10,7%	10,2%
D4	12,1%	11,3%	10,1%	10,0%	11,5%	12,0%	11,5%	9,7%	10,2%
D5	11,2%	11,3%	10,7%	13,3%	12,3%	10,6%	12,1%	13,7%	12,6%
D6	10,3%	12,5%	9,7%	10,4%	10,8%	11,7%	11,5%	12,2%	11,8%
D7	10,9%	10,8%	12,3%	8,9%	11,6%	11,8%	10,9%	11,7%	12,3%
D8	9,1%	11,0%	10,8%	10,0%	10,1%	11,5%	11,0%	10,6%	9,2%
D9	6,6%	8,6%	9,1%	10,5%	8,9%	8,7%	8,1%	10,0%	8,3%
D10	5,3%	7,5%	7,7%	5,6%	5,7%	5,7%	5,9%	6,8%	8,7%

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

ÍNDICE DE GINI

O Índice de Gini é o indicador máis utilizado para medir a desigualdade e proporciona unha medida para o conxunto total da poboación. O índice de Gini mide o grao de desigualdade na distribución de ingresos (ou riqueza) dentro dunha poboación, avaliando canto se afasta a distribución real dunha situación de igualdade perfecta.

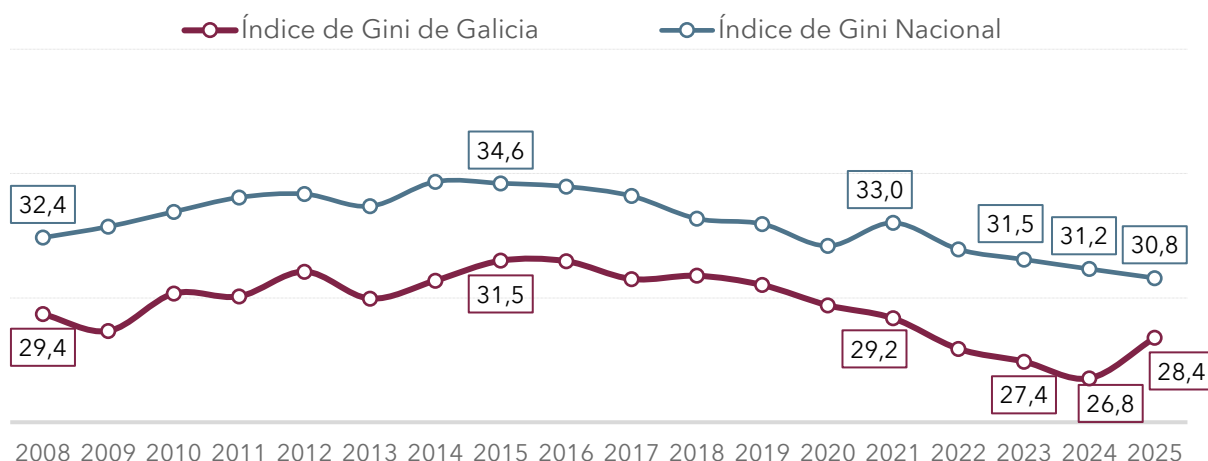
Calcúlase a partir da curva de Lorenz, que representa a porcentaxe acumulada de ingresos fronte a porcentaxe acumulada de poboación, e cuantifica a área entre esta curva e a liña de igualdade absoluta; dito valor normalízase entre 0 e 100²⁹, de modo que un valor 0 significa que todas as persoas teñen os mesmos ingresos (igualdade perfecta) e un valor 100, que representa o caso no que unha sola persoa se leva a totalidade dos ingresos da poboación (desigualdade máxima). Así, o índice sintetiza nun so número a concentración relativa dos recursos económicos nunha sociedade.

En 2025, o índice de Gini de Galicia aumenta 1,6 puntos ata o 28,4. Ademais, trátase da comunidade autónoma na que máis crece a desigualdade, 1,6 puntos con respecto ao ano anterior. Sen embargo, para este indicador o seu nivel sitúase en 2,4 puntos por

²⁹ Tamén pode expresarse en forma de coeficiente, con valores entre 0 e 1.

debaixo do medido entre o total da poboación nacional (30,8)³⁰ e mantense **entre as comunidades autónomas con menor desigualdade**.

Índice de Gini

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A desigualdade non aumentaba en Galicia dende o 2018, e aínda que os datos de desigualdade non están aos peores niveis da serie histórica, convén prestar atención a este incremento, posto que é unha sinal de que as políticas redistributivas da renda en Galicia están fallando.

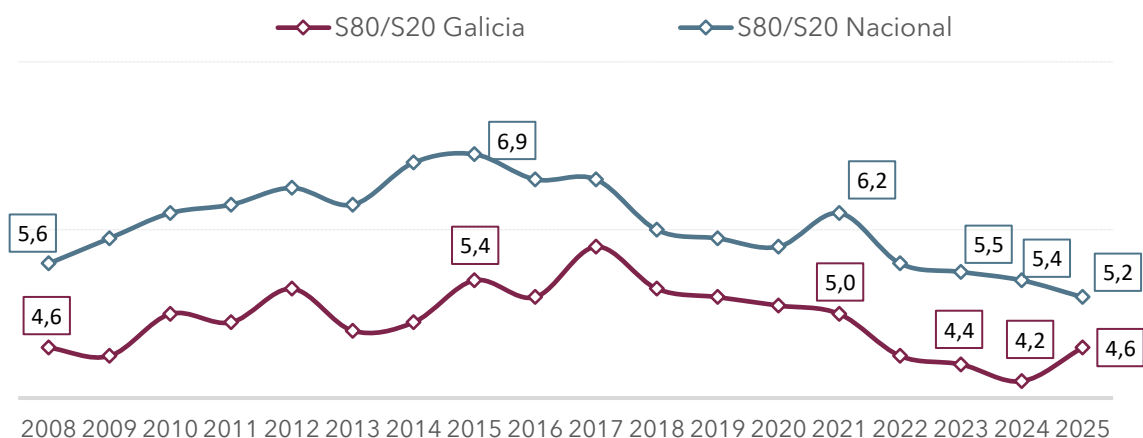
RELACIÓN S80/S20 E S90/S10

O **indicador de desigualdade S80/S20** defínese como a relación entre a proporción dos ingresos totais percibidos polo 20% da poboación con maiores ingresos e a percibida polo 20% con menores ingresos. Canto máis elevado sexa o valor do indicador, maior é a desigualdade entre os grupos extremos da poboación na que se mide.

Este ano, **a renda do 20% máis rico da poboación de Galicia é 4,6 veces máis elevada que a do 20% máis pobre**, o que supón un leve aumento de 0,4 puntos respecto ao ano anterior, aínda que se mantén no mesmo nivel que o rexistrado no 2008 (4,6), antes da Gran Recesión. Ademais, o valor galego sitúase 0,6 puntos por debaixo da cifra estatal (5,2).

³⁰ Indicador máis utilizado para medir desigualdade. Para a súa interpretación, debe terse en conta que varía entre 0 e 100, onde 0 representa a igualdade absoluta (todas a persoas teñen a mesma renda) e 100 a desigualdade completa (unha persoa acumula toda a renda e o resto nada).

S80/S20

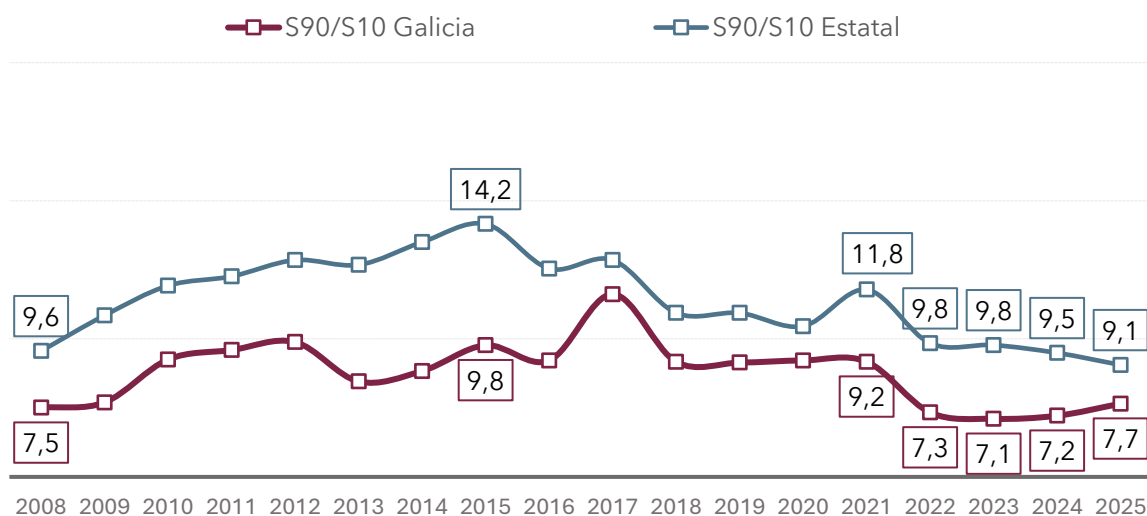

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Por outra banda, para medir a desigualdade tamén se utiliza de maneira frecuente o **indicador S90/S10**, que calcula a relación entre a proporción dos ingresos totais percibidos polo 10% da poboación con maiores ingresos con respecto á percibida polo 10% con menores ingresos. De igual modo, canto máis elevado sexa o valor do indicador, maior é a desigualdade.

En 2025, a **renda agrupada do 10% máis rico da poboación de Galicia multiplica por 7,7 a do 10% máis pobre**. Esta cifra é 0,5 puntos superior á do ano pasado e sitúase en niveis similares a 2008 (7,5). Ademais, supón unha mellora de 2,1 puntos respecto ao 2015. Cando o indicador alcanzaba un valor de 9,8.

S90/S10

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

É un feito o aumento da desigualdade en Galicia, así o reflexan os diferentes indicadores, e a distribución da poboación por deciles ao que facíamos referencia no apartado anterior.

O aumento da desigualdade implica un menor compromiso orzamentario en políticas de protección social, vivenda e emprego, pero tamén en políticas de redistribución da riqueza que garantan un reparto equitativo entre a poboación e que tendan a non acumulación de poboación nos extremos.

O PAPEL DAS ADMINISTRACIÓNS DO ESTADO

A información do INE permite calcular o **efecto das actuacións e transferencias ás persoas das diferentes administracións públicas**. Esta información permite ver o esforzo amosado polo conxunto das diferentes administracións na loita contra a pobreza e a exclusión e o impacto dos efectos da crise inflacionista e enerxética.

Anteriormente estudáronse as variacións na taxa de pobreza en función dos diferentes criterios utilizados para definila (modificacións no limiar). Sen embargo, indicadores como a taxa de pobreza poden modularse a partir de cambios ou intervencións na distribución da renda que teñen un efecto importante sobre a calidade de vida das persoas.

De feito, as medidas adoptadas para afrontar as diferentes crises económicas vividas estes anos (a crise financeira de 2008 e a posterior recesión, a provocada pola COVID-19, as crises enerxéticas e inflacionarias derivadas das guerras en Ucraína e Oriente Medio) puxeron de relevo a importancia da acción das Administracións do Estado para soste a calidade de vida das persoas.

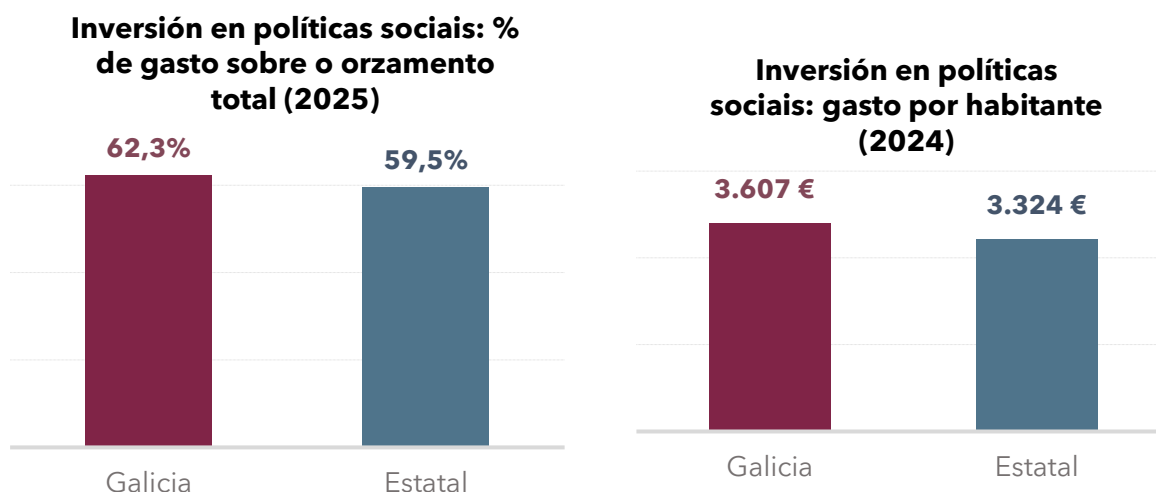
Neste sentido, antes de avanzar coa análise, **convén pór en perspectiva o gasto social desta comunidade autónoma**. A continuación preséntanse os datos recollidos polo informe 'La Inversión social por CCAA 2026'³¹ publicado pola Asociación Estatal de Directores y Gerentes de Servicios Sociales.

Así, o **gasto en políticas sociais** (Sanidade, Educación e Servizos Sociais) de todas as comunidades autónomas en 2025 supuxo o 59,5% dos seus orzamentos totais (+ 0,4 puntos que o ano anterior), cifra 2,8 puntos inferior á rexistrada en **Galicia que foi do 62,3%** (0,5 puntos menos que o ano anterior).

Ademais, en termos de **gasto por habitante**, Galicia tamén se sitúa por riba da media estatal, cunha inversión anual de 3.607 euros por persoa, fronte aos 3.324 euros do conxunto autonómico.

---

³¹ <https://directoressociales.com/wp-content/uploads/2026/07/Informe-2026con-portada.pdf>

Fonte: Elaboración de EAPN a partir de datos da Asociación Estatal de Directoras y Gerentes de Servicios Sociales

O EFECTO DAS TRANSFERENCIAS DAS ADMINISTRACIÓNS DO ESTADO

As transferencias públicas

É posible illar o efecto das transferencias públicas nos distintos indicadores de pobreza e desigualdade mediante a análise das diferenzas entre eses indicadores calculados a partir da renda dispoñible sen ter en conta as transferencias das diferentes administracións do Estado aos fogares. Para elo, a ECV inclúe variables sobre a renda total dos fogares, sobre a renda sen ningunha transferencia (incluídas as pensións de xubilación e supervivencia³²) e sobre o importe da renda con inclusión soamente das pensións de xubilación e supervivencia.

Os resultados desta estratexia de análise de datos mostran con claridade unha mellora dos indicadores que pode ser imputada ás transferencias e confirma que deixar ao mercado como único principal garante dunha vida digna para o conxunto da poboación resultaría tremendamente ineficaz.

Por último, sinalar que a ECV clasifica as diferentes transferencias públicas baixo as seguintes agrupacións:

- Axudas por familia/fillos

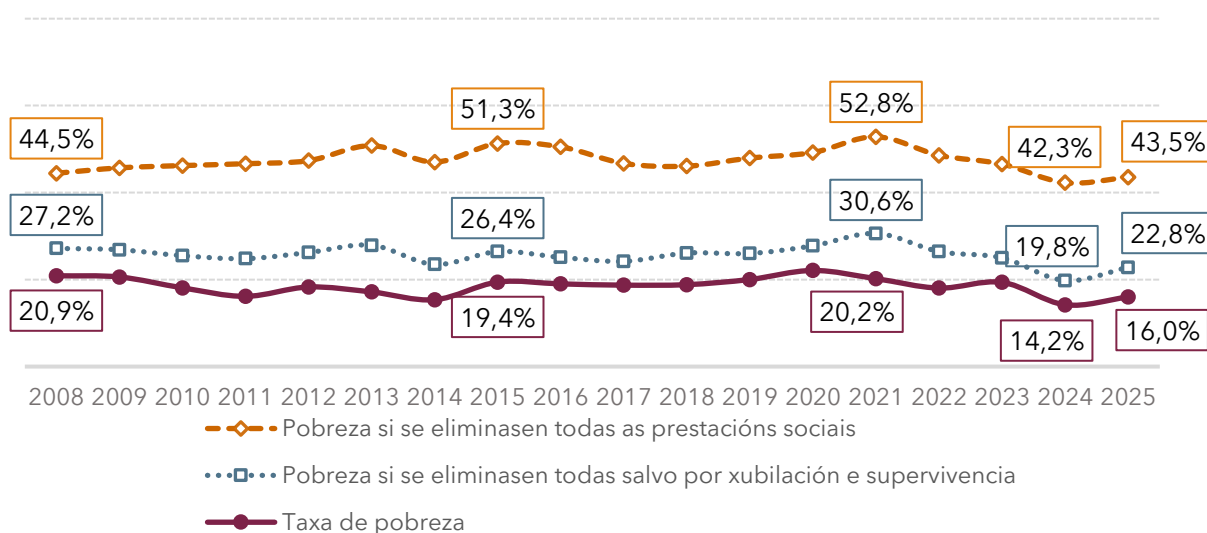
³² As pensións ou prestacións de supervivencia son aquelas transferencias derivadas de situacións de viuvez, orfandade ou en favor de familiares. Tal e como indica o INE inclúe todas as pensións pagadas polos axentes de protección social cuxa causa sexa a morte do titular do dereito.

- Axudas para vivenda
- Prestacións por desemprego
- Prestacións por velez
- Prestacións por supervivencia
- Prestacións por enfermidade
- Prestacións por invalidez
- Axudas para estudos
- Exclusión social (IMV, rendas autonómicas)

Como mostra o seguinte gráfico, a intervención das administracións do Estado ten un impacto determinante na redución da pobreza. Dito gráfico mostra unha comparativa de:

- as **taxas de pobreza** que se obteñen co funcionamento normal do Estado (liña continua coas taxas máis baixas).
- as que se obterían nos casos de **suspender todas as transferencias excepto as de xubilación e supervivencia** (liña de puntos, con taxas intermedias).
- as que se obterían de **suspender todas as transferencias**, incluso as de xubilación e supervivencia (liña de guiños superior, as taxas máis elevadas).

Efecto das transferencias na pobreza en Galicia

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

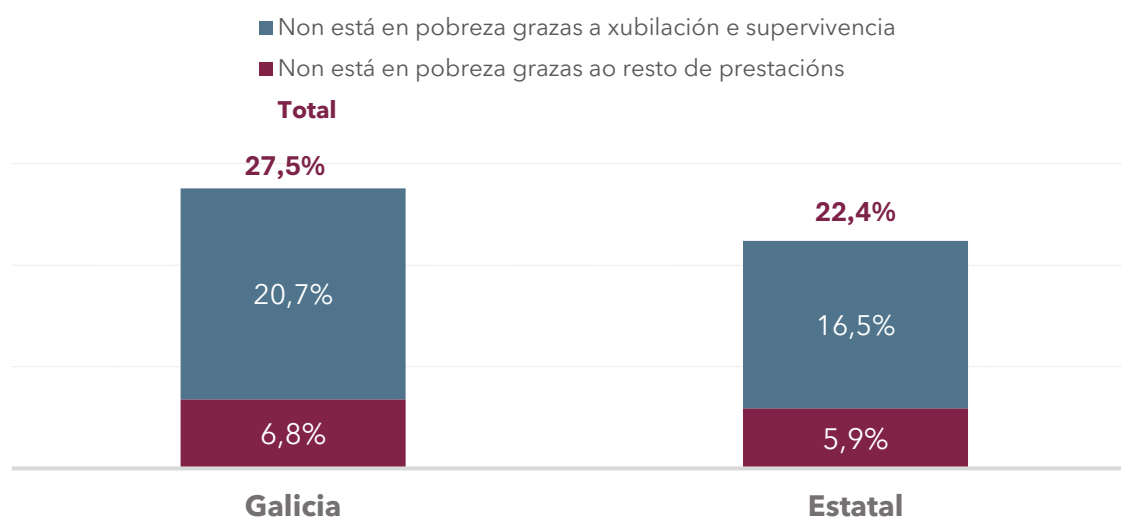
Polo tanto, resulta que a acción das diferentes administracións do Estado **mediante a totalidade das transferencias incluídas as pensións, consegue reducir a taxa de Galicia dende o 43,5% ata o 16%**, é dicir, actualmente o número de galegos e galegas en pobreza é de 434.000, de non existir ningunha transferencia das administracións do

Estado, habería 1.181.000 persoas en pobreza. Polo tanto, **o Estado de Benestar evitou que 747.000 persoas entrasen na pobreza.**

Por outra parte, si se mantiveran **as pensións de xubilación e supervivencia e non se realizaran outras transferencia, a taxa de pobreza alcanzaría o 22,8%** da poboación galega, é dicir, habería 619.000 persoas en pobreza. Polo tanto, **as transferencias do Estado (excepto as pensións de xubilación e supervivencia) evitaron que 185.000 persoas entrasen na pobreza.**

O seguinte gráfico constrúese obtendo as diferenzas anuais entre a taxa de pobreza e a que se obtería se non existisen as transferencias de xubilación e supervivencia (segmento azul) e se non existisen o resto de transferencias (segmento morado), é dicir, mostra a proporción de persoas que non está en pobreza por efecto destes dous grupos de transferencias. Dito doutro modo, representa a diferenza entre a serie punteada e a liña continua do gráfico anterior, e entre a puntuada e a de guións.

Poboación que non está en pobreza grazas as transferencias do Estado (2025)

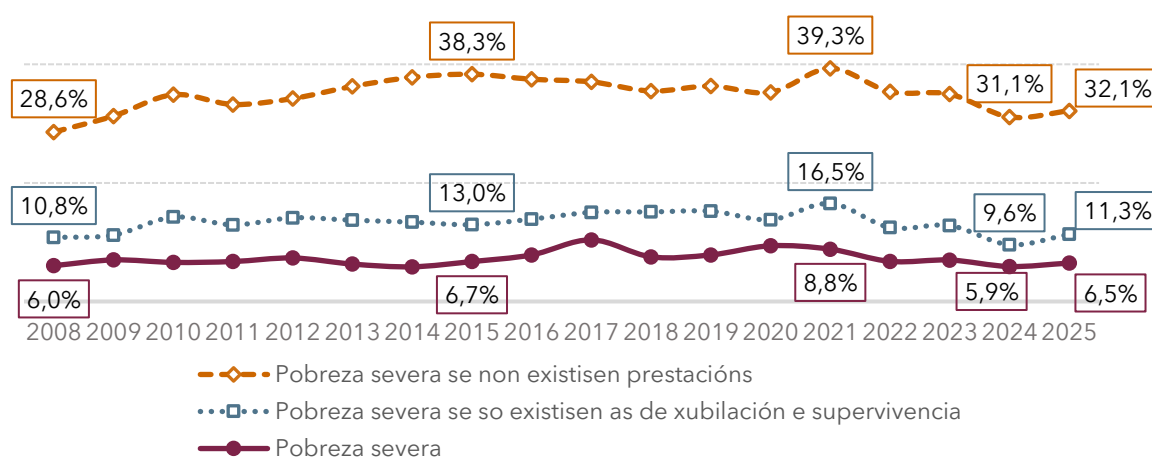
Fonte: Elaboración por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Así, o impacto das transferencias sociais na redución da pobreza varía a nivel territorial. En Galicia, grazas a todas as transferencias do Estado un 27,5% da poboación non está en pobreza, mentres que a nivel estatal este impacto é do 22,4%.

Esta diferenza tamén se amosa segundo as transferencias que teñamos en conta, pois mentres en Galicia un **20,7% da poboación non cae na pobreza grazas ás prestacións de xubilación e supervivencia**, é dicir, 562.000 persoas, e a nivel estatal non o fai un 16,5%. Por outra banda, **un 6,8% da poboación galega non está en pobreza grazas ao resto de prestacións**, é dicir, 185.000 persoas, proporción tamén superior á rexistrada no conxunto do Estado (5,9%).

A continuación, analízase o efecto das **transferencias das administracións do Estado na pobreza severa**. Así, en Galicia a poboación en pobreza severa **aumentaría ata o 32,1%** se non se realizase ningunha transferencia, incluídas as pensións de xubilación e supervivencia, é dicir, **en termos absolutos máis de 871.000 persoas** estarían en pobreza severa (695.000 persoas máis). E **subiría ata o 11,3% se so se transferisen as pensións de xubilación e supervivencia**, é dicir, ata as 306.000 persoas, 130.000 máis das que hai actualmente.

Galicia: pobreza SEVERA con e sen transferencias do Estado

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

O seguinte gráfico representa o impacto da acción do Estado nos ingresos dos fogares. Deste modo, **se desaparecesen por completo estas transferencias, a renda media por unidade de consumo reduciríase en Galicia ata os 15.603€,** é dicir, decrecería un 31,1% (7.030€). Se soamente se mantivesen as pensións por xubilación e supervivencia, esta renda media **caería 1.534 euros (un 6,8%) ata os 21.099 euros** de media por unidade de consumo.

Galicia: Efecto das transferencias na renda media por unidade de consumo

Fonte: Elaboración por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

O PAPEL DAS PENSÍONS NA CONTENCIÓN DA POBREZA

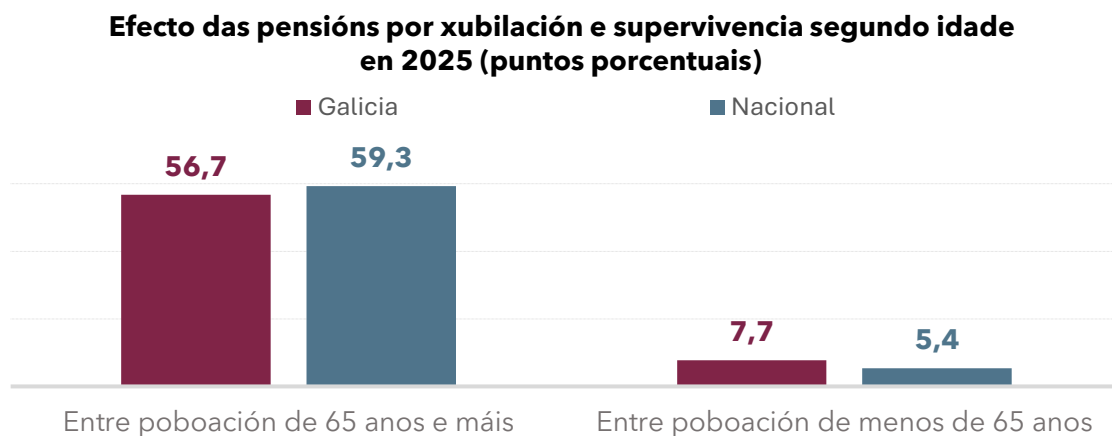
Cómpre prestar atención a un grupo con características especiais, o da **poboación pensionista**. Unha gran parte dela ten unha pensión como único ingreso e, polo tanto, son relativamente fixos. Así este grupo de poboación ten pouca marxe de acción para mellorar a súa situación que depende principalmente de decisións políticas, posto que obteñen rendas que están practicamente determinadas polo importe da pensión que recibe.

Estas decisións políticas son principalmente responsabilidade do goberno central. Non obstante, non debemos esquecer a responsabilidade compartida, pois a Xunta dispón de ferramentas para implantar medidas de reforzo ou complementarias ás pensións cuxos importes se establece dende o goberno central.

Hai que matizar que a pensión non é o único ingreso que perciben todas as persoas pensionistas, pois hai persoas pertencentes a este grupo que reciben outros ingresos complementarios.

En primeiro lugar, con respecto ás pensións hai que sinalar a función reguladora da calidade de vida de todas as persoas que xogan as pensións por xubilación. Se ben as persoas maiores son as máis beneficiadas por estas pensións, o impacto destas prestacións alcanza tamén a outros grupos de idade.

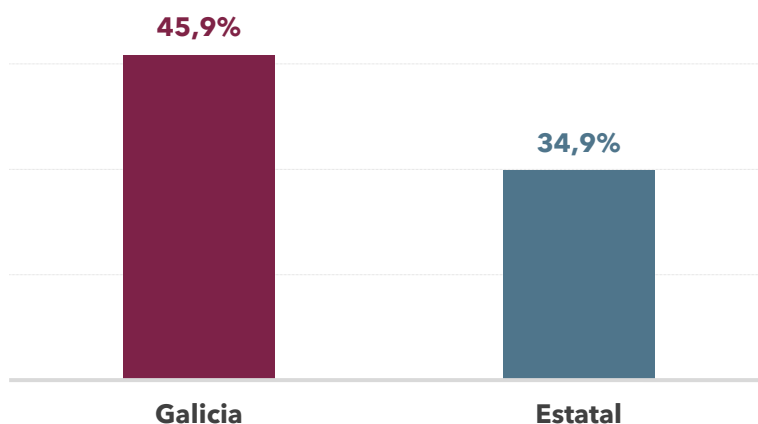
Así, en Galicia, á vez que **as pensións por xubilación e supervivencia reducen a pobreza 56,7 puntos entre as persoas de 65 anos ou máis, tamén o fan 7,7 puntos entre o resto da poboación.**

Fonte: Elaborado por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Como se sinalou en anteriores ocasións, a inmensa maioría das persoas de 65 anos ou máis teñen ingresos que proceden dunha pensión e, polo tanto, son relativamente fixos. Así, o importe das pensións ten un efecto significativo tanto na xeración de pobreza entre as persoas maiores, como na súa contención. Con respecto ao primeiro, **en 2025 case a metade das pensións que se repartiron en Galicia, un 45,9% do total**, é dicir, 361.800, caracterizábase por unha contía que non superaba o limiar da pobreza, é dicir, inferiores aos 873 euros mensuais en 14 pagas. Esta proporción é 2,0 puntos inferior á do ano anterior (47,9%) e sitúase 11,0 puntos por riba da rexistrada a nivel estatal (34,9%).

Pensións baixo o limiar da pobreza (2025)

Fonte: Elaboración EAPN a partir dos datos do Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones

Se desagregamos estes datos observamos que son as pensións **por favor familiar (85,5%), as de orfandade (78,8%) e as de viuvez (60,5%) as mais afectadas**, no caso destas últimas, reduciuse con respecto ao ano anterior a porcentaxe de prestacións por viuvez por debaixo do limiar da pobreza (63,3%), e actualmente son 110.721.

Finalmente, debe destacarse que **o 19,9% das pensións están por debaixo do limiar da pobreza severa** (renda inferior a 582 € en 14 pagas en 2025), o que en termos absolutos se traduce en 156.646 pensións, unha taxa que se reduce lixeiramente con respecto ao 2024 (20,3%). A cifra alcanza ao **36,8% no caso das prestacións por viuvez**, que en grandísima medida corresponden a mulleres, e que se reduciu considerablemente con respecto ao 2024 (42,4%).

A **redución na taxa de pensións de viuvez que están por debaixo do limiar da pobreza e da pobreza severa**, pode ser un dos factores que explique tamén a redución da fenda de xénero, ao **conter o crecemento da pobreza nas mulleres**.

Nº de pensións por Pobreza, Clase e Tramos de contía

(a 31 decembro de 2025)

Limiar de pobreza
(Mensual, 14 pagas) 873 €

Limiar de pobreza
severa (Mensual, 14
pagas) 582 €

GALICIA

Incapacidade
permanente

Xubilación

Viuvez

Orfandade

Favor
familiar

Todas as
pensións

Ata 250 €	778	20.140	11.994	2.837	65	35.814
De 250,01 a 400 €	604	13.255	21.206	9.844	668	45.577
De 400,01 a 500 €	1.095	18.652	19.944	1.352	144	41.187
De 500,01 a 582 €	1.540	17.115	14.230	993	190	34.068
De 582,01 a 700 €	14.637	17.999	14.271	960	4.541	52.408
De 700,01 a 800 €	10.339	19.706	9.339	1.613	233	41.230
De 800,01 a 873 €	10.426	80.558	19.737	637	159	111.516
De 873,01 a 1,000 €	11.269	59.172	31.303	3.516	216	105.477
De 1.000,01 a 2.000 €	28.387	154.266	36.762	1.211	733	221.359
Máis de 2.000 €	6.028	90.082	4.079	181	67	100.437
Todos os tramos	85.103	490.945	182.865	23.144	7.016	789.073
TOTAL EN POBREZA	39.419	187.425	110.721	18.236	6.000	361.800
%	46,3%	38,2%	60,5%	78,8%	85,5%	45,9%
TOTAL EN POBREZA SEVERA	4.017	69.162	67.374	15.026	1.067	156.646
%	4,7%	14,1%	36,8%	64,9%	15,2%	19,9%

Fuente: Elaborado por EAPN-ES con datos del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Para pór en contexto a situación das persoas de 65 anos e máis, hai que fixarse na mellora da porcentaxe de pensións de xubilación e viuvez (neste caso non todas as persoas perceptoras son maiores de 65 anos), que están por riba do limiar da pobreza e do limiar da pobreza. Esta mellora pode explicar, en parte, que a taxa de pobreza severa en maiores de 65 anos e máis sexa a do único grupo de idade que se reduce pasando de 6,9% en 2024 a un 6,2% en 2025, e que no caso da taxa de pobreza, sexa o grupo de idade no que menos se incrementa (+ 0,6 puntos dende o ano anterior).

O ALCANCE DAS PRESTACIÓNS SOCIAIS

A evolución das prestacións sociais en España entre 2008 e 2015 estivo intrinsecamente ligada aos ciclos do sistema económico e as respostas políticas implementadas en cada momento. A continuación analízase a cantidade de persoas que residen en fogares que tiveron ingresos en forma de tres tipos de prestacións:

- Prestacións de protección á familia, é dicir, os ingresos por maternidade ou coidado de nenas, nenos e adolescentes ou persoas maiores.³³
- Prestacións de garantía de renda, isto é, ingresos por asistencia social como a Renda Inserción Social de Galicia (RISGA) ou o Ingreso Mínimo Vital (IMV).³⁴
- Axudas á vivenda, é dicir, aos ingresos para facer fronte aos gastos totais relativos á vivenda³⁵.

É importante sinalar que para este cálculo considerouse como poboación beneficiaria de cada prestación a aquelas persoas que viven nun fogar no que algún dos seus membros ten estes ingresos procedentes, é dicir, que non son necesariamente titulares da prestación (non os reciben de forma directa).

Ao longo destes anos, o número de persoas que recibiron prestacións incrementouse, reflexando unha ampliación tanto na cobertura como na intensidade destas.

Este ano en Galicia **os tres tipos de prestacións analizados chegan a unha proporción menor que a nivel estatal**, un resultado que xa ocorría o ano anterior, exceptuando as axudas á vivenda que estaban practicamente igualadas.

As prestacións de protección á familia, vinculadas á maternidade ou ao coidado de nenas, nenos e adolescentes e persoas maiores, alcanza o **4,9% da poboación galega**, un 0,3% máis que o ano anterior, fronte ao 5,6% do total estatal.

A súa vez, as axudas á vivenda seguen a ser as de menor extensión e en 2025 chegan a un **2,1% da poboación galega** (- 0,2 puntos menos que o ano anterior), fronte ao 2,8% a nivel estatal que incrementou a súa porcentaxe.

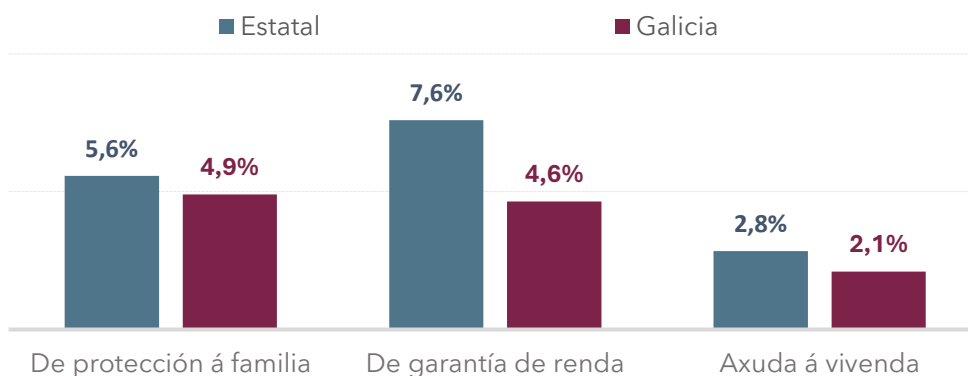
Por último, **as prestacións de garantía de renda alcanzan ao 4,6% da poboación galega**, 0,3 puntos máis que o ano anterior 3,0 puntos menos que no conxunto do Estado (7,6%).

³³ A pregunta da ECV refírese á percepción de pensións ou prestacións de "Protección á familia (maternidade, coidado de nenos e nenas, de persoas maiores, etc.)"

³⁴ A pregunta da ECV refírese á percepción de pensións ou prestacións de "Axudas de asistencia social, ingreso mínimo vital, renda mínima de inserción, etc."

³⁵ Nesta ola a ECV pregunta "Durante o ano 2024, recibiu o fogar algunha prestación, subsidio ou outras axudas en metálico, procedentes de fondos públicos, para facer fronte aos gastos totais desta vivenda?"

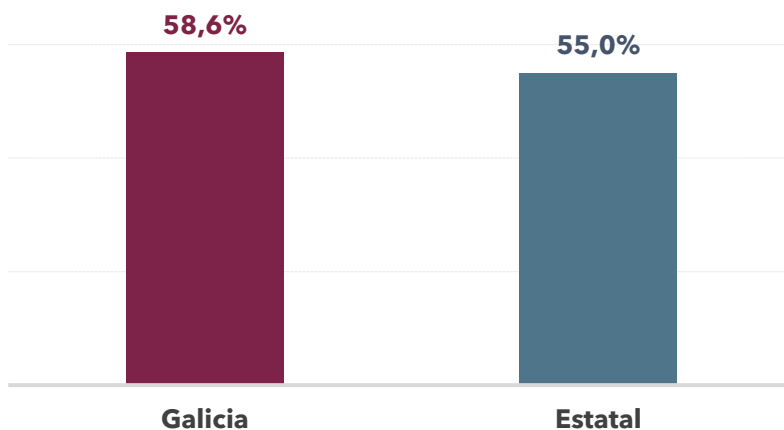
Alcance das prestacións (2025)

Fonte: Elaboración por EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Pese a que en termos xerais o notable crecemento que viviron o alcance das prestacións de garantía de ingresos hai que atribuílo principalmente a instauración do IMV, non se pode pasar por alto as importantes fendas de cobertura ou taxas de *non take-up* desta prestación, é dicir, o elevado número de persoas que, pese a cumprir os requisitos, non a solicitan ou, no seu caso, non a reciben. Segundo datos da AIReF³⁶, en 2024, tras máis de catro anos dende a súa posta en funcionamento, **a nivel estatal o IMV mantén unha taxa de *non take-up* no 55%, isto é, 3,6 puntos menos que en Galicia, onde esta taxa alcanza o 58,6%.**

Non take-up IMV (2024)

Fonte: Elaborado por EAPN-ES a partir de datos de AIReF (microsimulador cos datos da AEAT, o INSS e as comunidades autónomas)

³⁶ [4.ª Opinión sobre el Ingreso Mínimo Vital](#) (AIReF, 2025)

O IMV E A SÚA CONVIVENCIA COAS RENDAS MÍNIMAS AUTONÓMICAS

As rendas mínimas autonómicas ata a aparición do IMV

Ata a posta en marcha do Ingreso Mínimo Vital (IMV) no ano 2020, os programas autonómicos de rendas mínimas de inserción (RMI) proporcionaban unha prestación de último recurso destinado a fogares en situación de necesidade ou pobreza. Este conxunto de programas heteroxéneos tanto na súa forma legal, como nos seus requisitos e grao de implantación, mantiveron ata a Gran Recesión un papel residual no sistema de protección social.

En Galicia a Renda Mínima de Inserción, é a Renda de Inclusión Social de Galicia (RISGA), unha prestación pública destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a aquelas persoas que carecen deles.

Dende 2015, no marco de recuperación económica, algunhas comunidades autónomas iniciaron procesos de reconfiguración dos seus programas de rendas mínimas como ferramenta de loita contra a pobreza. Aínda que a maior parte dos casos non podían considerarse sequera rendas mínimas pois non ofrecían un dereito real ou subxectivo de ingresos (estaban suxeitas a que houbera financiación orzamentaria), a maioría acabáronse configurando, ao igual que o IMV, coma un dereito subxectivo e como unha prestación económica inembargable e intransferible³⁷.

A creación do **IMV** estaba contemplada na primeira das Metas presentes na Estratexia de Prevención e Loita contra a Pobreza aprobada en 2019, cuxo contido debía estar despregado a finais de 2023, pero a crise sociosanitaria pola COVID-19 precipitou a súa implantación- Esta prestación **estaba pensada para que funcionase coma un chan base para as RMI, pero o seu encaixe foi máis complexo do previsto**, o que provocou que algunhas comunidades suspenderan temporalmente novas solicitudes das súas RMI para evitar duplicidades. **Non foi o caso de Galicia**, comunidade na que se mantivo a RISGA e non se reduciu a cantidade da prestación que se percibía. Non obstante, como se analizará a continuación si que está detectando un notable descenso no **número de perceptores**.

A aparición do IMV obriga a reformular unha nova Lei de Inclusión Social de Galicia, que permita non só compatibilizar ambas prestacións, evitar a fragmentación das axudas, reducir notablemente o exceso de burocracia ou implantar a figura do xestor único, se non reforzar o apoio a persoas e grupos de poboación especialmente afectados como familias con nenos, nenas ou persoas dependentes a cargo.

O seguinte gráfico, elaborado a partir dos cálculos da AIReF realizados a través de datos da Axencia Tributaria do Instituto da Seguridade Social e das comunidades autónomas³⁸,

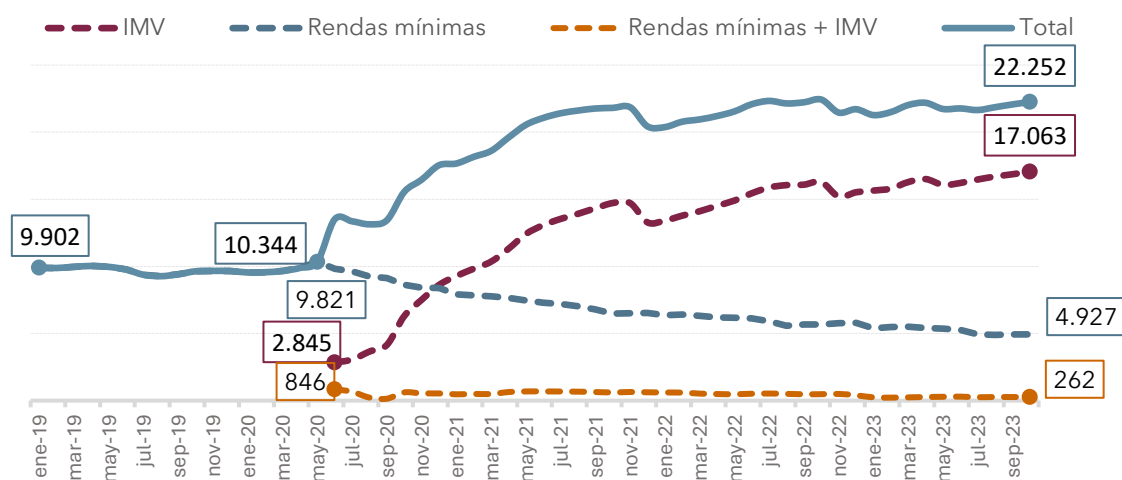
³⁷ Póde afondarse máis sobre o marco español das rendas mínimas no capítulo correspondente do informe [¿Por qué no solicitamos el IMV cuando nos corresponde?](#) (EAPN, 2024) e na bibliografía alí referida.

³⁸ <https://imv.evaluacion.airef.es/beneficiarios-rm/>

mostra como **a aparición do IMV supuxo que mingudara o número de beneficiarios da RISGA en Galicia**. Así, a pesares de que en Galicia non se eliminou a renda autonómica, entre xuño de 2020 e outubro de 2023, practicamente a metade das perceptoras unicamente de rendas mínimas deixou de recibilas, ao pasar de 9.821 a 4.927 persoas, é dicir, 4.894 persoas menos.

Como mostra a liña continúa do gráfico, durante este mesmo período **o número total de beneficiarias dalgún tipo de prestación de garantía de renda duplicouse** ao aumentar de 10.344 a 22.252 persoas, das cales a maioría corresponden a beneficiarias do IMV: 262 recíbena xunto a unha renda mínima autonómica e 17.063 unicamente.

Persoas beneficiarias do IMV e rendas mínimas en Galicia

Fonte: Elaborado por EAPN - ES a partir de datos de AIREF (microsimulador cos datos da AEAT, o INSS e as comunidades autónomas)

O PAPEL DOS CONCELLOS NA REDUCIÓN DA POBREZA E A EXCLUSIÓN SOCIAL

A loita contra a pobreza e a exclusión social non é unha cuestión que compete unicamente ás administracións autonómicas, goberno central ou Comisión Europea, se non que é tamén unha competencia municipal. Os concellos teñen capacidade para investir en políticas públicas que contribúan a reducir a pobreza, como por exemplo a inversión en servizos sociais ou o desenvolvemento de políticas de vivenda.

Se observamos os datos de renda e pobreza en Galicia a nivel municipal, podemos detectar grandes diferenzas que, en parte, dependen tamén da inversión e capacidade dos concellos para pór en marcha políticas públicas para a redución da pobreza e a inclusión social de persoas en situación de vulnerabilidade.

Unha das novidades que introducimos neste informe nos últimos anos foi a análise da pobreza nos concellos galegos. No informe centrámonos en **analizar os datos de pobreza dos sete grandes concellos en Galicia**: A Coruña, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra, Santiago de Compostela e Vigo, posto que non temos capacidade para facer unha análise máis exhaustiva e detallada dos concellos.

Para os datos de pobreza por concellos utilizamos o [**Atlas de distribución de renda de los hogares do INE**](#), unha ferramenta que constitúe unha base de datos con información detallada sobre rendas, desigualdade ou pobreza a nivel de barrio ou sección censal de todos os concellos do territorio español. Un recurso moi útil pero pouco utilizado, que permite obter información moi precisa a pequena escala e, con elo, elaborar políticas públicas máis eficaces.

O uso desta ferramenta axuda a enriquecer o informe con novas fontes de información estatística que permiten acercarse, neste caso, á situación dos sete grandes concellos galegos.

Os últimos datos dispoñibles desta fonte foron publicados en outubro de 2025 pero corresponden ao ano 2023. A pesares diso, permiten configurar un mapa das desigualdades que existen entre concellos e dentro dos mesmos. Non obstante, os datos que imos mostrar hai que tomalos con cautela, posto que moi posiblemente sufrisen modificacións nos últimos anos e, polo tanto, non son representativos da situación actual, na que a pobreza se reduciu notablemente en Galicia.

A renda media nos sete grandes concellos

A **renda media por persoa subiu do 2022 ao 2023 nos sete grandes municipios** galegos, sendo Santiago de Compostela, seguido de A Coruña, as localidades que maior renda media por persoa teñen. É Santiago de Compostela o concello cunha renda máis alta 17.514 €.

RENDA MEDIA POR PERSOA NOS SETE GRANDES CONCELLOS

	2021	2022	2023
A Coruña	14.961	16.190	17.157
Ferrol	13.487	14.236	15.176
Santiago de Compostela	15.300	16.373	17.514
Lugo	13.614	14.337	15.082
Ourense	13.473	14.185	15.203
Pontevedra	13.676	14.460	15.483
Vigo	13.655	14.430	15.359

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Atlas de distribución de renda dos fogares (INE)

Pola contra, **Lugo é o municipio coa renda por persoa máis baixa**, con 15.082€, **seguido de Ferrol** con 15.176€. Tamén é Lugo o municipio onde menos se incrementou a renda media, tan so o fixo en 745€, moi lonxe dos 1.141€ que creceu a renda en Santiago de Compostela.

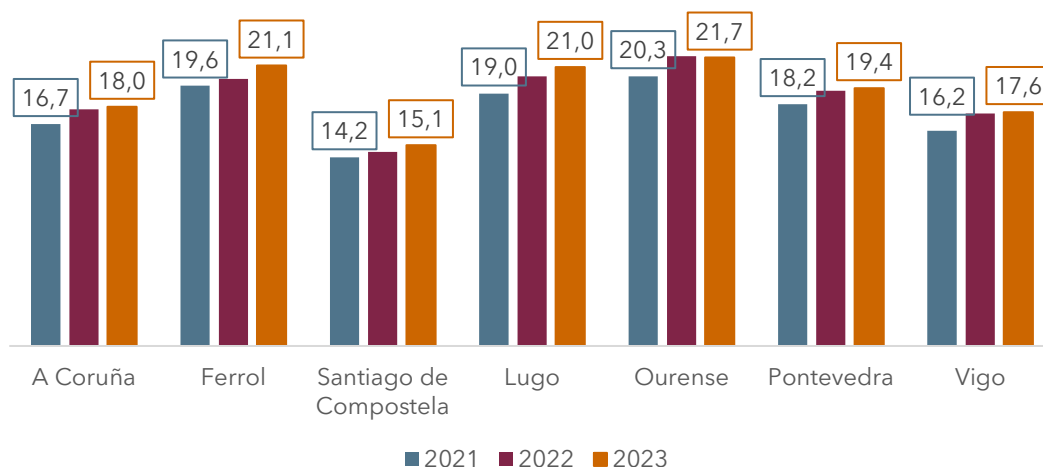
Pobreza relativa nos sete grandes concellos

Do 2022 ao 2023, a taxa de pobreza relativa medida co limiar do 60% da mediana da renda nacional, **augmentou en case todos os sete grandes concellos, a excepción de Ourense** onde se mantivo practicamente estable. Hai que lembrar que estes datos son anteriores aos datos que estamos a presentar neste informe autonómico e estatal, nun contexto diferente ao actual no que a tendencia era o incremento das taxas de pobreza.

Non obstante, cabe destacar cales son os municipios cunhas taxas de pobreza máis elevadas e incluso facer unha análise de como se distribúe a taxa de pobreza dentro dos propios municipios.

O concello con maior taxa de pobreza en 2023 era Ourense, cun 21,7% seguido de Ferrol (21,1%), Lugo (21,0%) e Pontevedra (19,4%). Entre os concellos con menores taxas de pobreza están Santiago de Compostela cun 15,1% , seguida de Vigo (17,6%) e de A Coruña (18,0%).

Risco de pobreza nos sete grandes concellos

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Atlas de distribución de renda dos fogares (INE)

Sen embargo, **a pobreza non se distribúe de xeito homoxéneo por todo o municipio**, existen sinaladas desigualdades por barrios. Así, por exemplo, en Santiago de Compostela, o concello con menor taxa de pobreza, a cifra máis baixa é de 7,1%, mentres que a máis alta é de 29,5%.

POBREZA RELATIVA

	Total			Homes			Mulleres		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
A Coruña	16,7	17,8	18,0	15,7	16,7	17,1	17,6	18,6	18,9
Ferrol	19,6	20,1	21,1	18,5	18,7	19,8	20,6	21,3	22,3
Santiago de Compostela	14,2	14,6	15,1	13,6	13,8	14,4	14,7	15,2	15,8
Lugo	19,0	20,3	21,0	17,5	18,9	19,7	20,2	21,5	22,1
Ourense	20,3	21,8	21,7	19,0	20,4	20,2	21,3	22,9	22,9
Pontevedra	18,2	19,2	19,4	16,8	17,9	18,1	19,5	20,3	20,5
Vigo	16,2	17,5	17,6	15,2	16,4	16,6	17,1	18,4	18,6

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Atlas de distribución de renda dos fogares (INE)

Do mesmo xeito, **se analizamos os datos de pobreza por seccións censuais do concello de Ourense**, pode observarse como a cifra máis baixa é de 10,7% mentres que a máis alta é de 42,3%.

Estes datos dan conta **das diferenzas que existen por barrios dentro dos propios concellos**. A información por seccións censuais é necesaria para concretar as actuacións que deberían levarse nestas zonas e coas persoas que residen nelas, pero non só a nivel

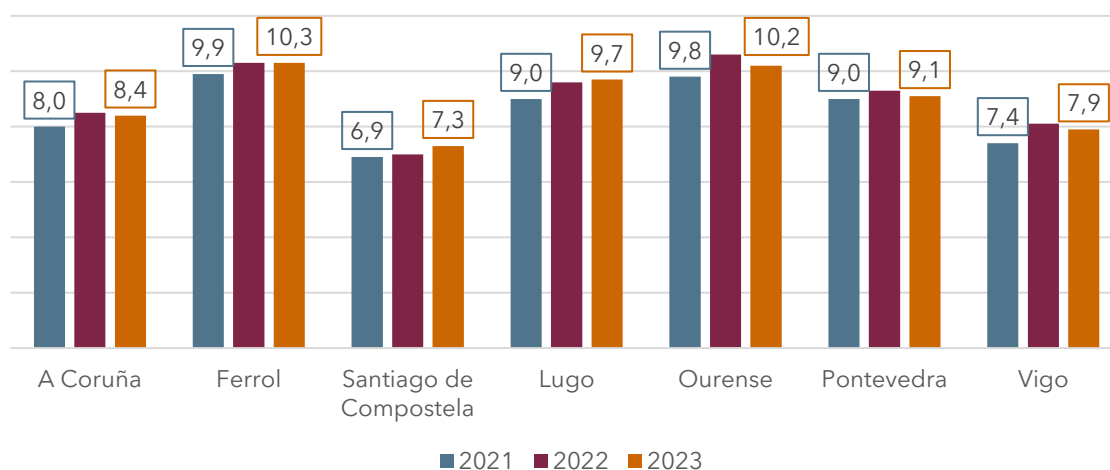
de política social, se non tamén en vivenda, eficiencia enerxética, urbanismo, emprego, sanidade e educación.

Pobreza severa nos sete grandes concellos

No 2023, **a taxa de pobreza severa**, medida con limiar do 40% da mediana da renda nacional, **mantívose máis ou menos estable nos sete grandes concellos**, a taxa **máis alta foi a de Ferrol cun 10,3%, seguida de Ourense cun 10,2% e Lugo cun 9,7%.**

Pola contra, Santiago de Compostela cunha taxa de pobreza severa do 7,3% é o concello con mellores datos, seguido de Vigo cun 7,9% e A Coruña cun 8,4%.

Pobreza severa nos sete grandes concellos

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Atlas de distribución de renda dos fogares (INE)

É evidente a significativa diferenza nas taxas de pobreza nos sete grandes concellos, sendo Santiago de Compostela, Vigo e A Coruña, os municipios con menores taxas, aínda que en todos se mantén unha tendencia xeral, **a pobreza feminina é mais elevada en todas as localidades**, unha tendencia que se producen tamén a nivel estatal e autonómico.

POBREZA SEVERA

	Total			Homes			Mulleres		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
A Coruña	8,0	8,5	8,4	7,6	8,3	8,2	8,3	8,7	8,7
Ferrol	9,9	10,3	10,3	9,5	9,9	9,9	10,3	10,6	10,6
Santiago de Compostela	6,9	7,0	7,3	6,7	6,7	7,0	7,0	7,3	7,5
Lugo	9,0	9,6	9,7	8,5	9,3	9,4	9,4	9,9	10,0
Ourense	9,8	10,6	10,2	9,3	10,1	9,7	10,2	11,0	10,6
Pontevedra	9,0	9,3	9,1	8,4	8,7	8,6	9,6	9,8	9,6
Vigo	7,4	8,1	7,9	7,0	7,7	7,5	7,8	8,5	8,2

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Atlas de distribución de renda dos fogares (INE)

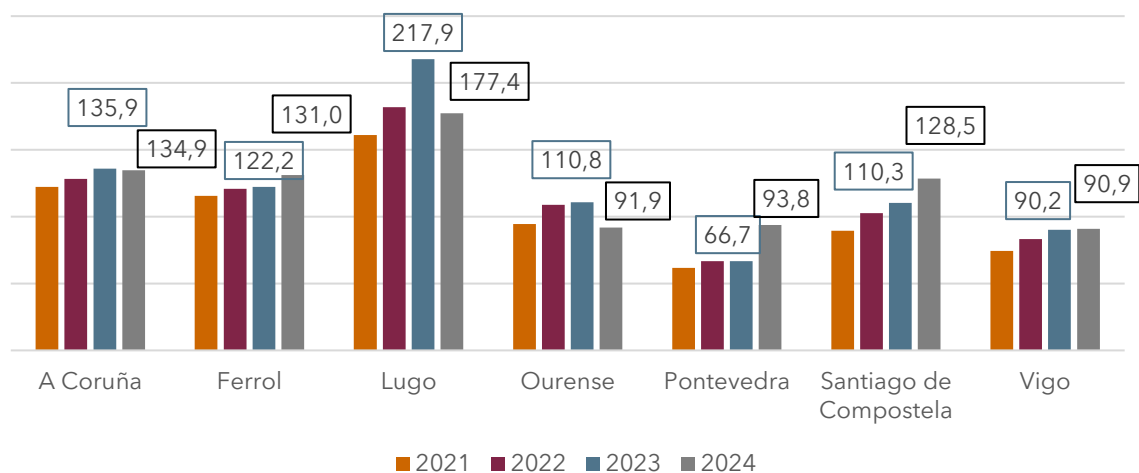
Gasto social nos sete grandes concellos

Os concellos son, xunto co resto de administracións, responsables de garantir o benestar da poboación e reducir as taxas de pobreza e desigualdade mediante a inversión en políticas sociais ou en vivenda.

Neste senso, se analizamos os datos da inversión que realizan os sete grandes concellos galegos atopamos diferenzas significativas. O Ministerio de Hacienda proporciona cada ano a [liquidación dos Orzamentos das Entidades locais](#),³⁹ onde se recolle entre outros datos, a clasificación económica e por programas de cada concello onde pode verse o gasto que realiza cada concello galego en actuacións de protección e promoción social, partida onde se agrupan tanto os gastos en servizos sociais como en políticas de emprego.

³⁹ <https://serviciostelematicosexthacienda.gob.es/SGFAL/CONPREL>

Gasto por habitante nos sete grandes concellos en actuacións de protección e promoción social

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Ministerio de Hacienda

Así ben, tras realizar unha análise destes datos, obsérvase que **os concellos que maior gasto social teñen son Lugo con 177,4 €/hab., A Coruña con 134,9 €/hab. e Ferrol con 131 €/hab.**, aínda que hai que sinalar que Lugo experimentou un notable descenso dende o ano anterior, sendo o concello no que máis baixa este gasto, seguida de Ourense, mentres que o gasto na Coruña mantívose estancado.

En xeral, obsérvase unha **subida deste gasto** en concellos que viñan mantendo un gasto social por habitante por baixo, por exemplo, **o concello de Pontevedra**, que levaba anos representando o municipio con menor inversión foi o que máis a aumentou e pasou aos **93,8 €/hab. un orzamento que compre seguir ampliando**, pero que supón un cambio de tendencia.

O concello de **Santiago de Compostela continúa coa tendencia dos últimos anos e incrementa** o gasto social por habitante ata situarse nos 128,5 €/hab.

Santiago de Compostela e Pontevedra son os Concellos que máis aumentan o seu gasto social no último ano. Pontevedra pasa de 66,7 €/hab. a 93,8 €/hab. (aínda así, é o terceiro dos sete grandes concellos que menos inverte) e Santiago de Compostela pasa de 110,3 €/hab. a 128,5 €/hab.

Un incremento **máis modesto ocúpao o Concello de Ferrol**, pero chega a alcanzar un gasto máis elevado, como xa se mencionou máis arriba, chegando a gastar 131 €/hab.

Vigo, é agora o concello cun menor gasto social por habitante con 90,9 €/hab. Unha cifra que segue a estar moi por debaixo de concellos como o da Coruña, cunha poboación semellante e que segue a ser insuficiente para reducir a pobreza. **Séguese o Concello de Ourense que diminuíu o seu gasto social dende o ano anterior.** A

pesares de que estes dous municipios teñen taxas de pobreza elevadas seguen a ter un gasto social baixo.

Nesta liña de avanzar no seguimento do gasto real executado dende os diferentes concellos, non podemos deixar de recomendar o recente **[Informe da conta xeral das entidades locais de Galicia. Exercicio 2024](#)**⁴⁰ impulsado polo Consello de Contas de Galicia, cunha análise exhaustiva da partida de Gasto Social de cada un dos concellos galegos. A análise anterior recolle tamén o gasto en políticas de emprego. Non obstante o Consello de contas é máis exhaustivo e céntrase so en gasto de servizos sociais e promoción social⁴¹.

Analizando exclusivamente esta partida, **A Coruña, Lugo e Ferrol son as cidades galegas con maior gasto social por habitante, e pola contra Vigo e Pontevedra as que menos invisten** nesta materia. Non obstante, como indicamos máis arriba, Santiago de Compostela e Pontevedra son os concellos onde máis crece o gasto social por habitante, crecen 14,16€ e 22,07€ respectivamente.

Gasto social por habitante nos sete grandes concellos		
	2023	2024
A Coruña	125,95	121,69
Lugo	107,64	106,11
Ferrol	105,89	104,71
Ourense	92,44	82,95*
Santiago de Compostela	89,59	103,75
Vigo	72,79	72,59
Pontevedra	48,65	70,72

*O dato de 2024 do Concello de Ourense non estaba no informe do Consello de Contas, pero localizámolo posteriormente no buscador por partidas do propio Consello

Fonte: Consello de contas de Galicia

⁴⁰ Anexo 32. Gasto social por habitante. Páxina 267 e seguintes
https://www.ccontasgalicia.es/sites/consello_de_contas/files/contents/documents/2024/Informe_Conta_Xeral_Entidade_s_Locais_2024_G.pdf

⁴¹ Dentro da área de gasto 2, "Actuacións de protección e promoción social" está incluída a política de gasto 23 "Servizos sociais e promoción social".

A vivenda nos sete grandes concellos

A [Enquisa Estrutural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio](#) do IGE, ofrece datos actualizados que nos proporcionan información sobre a situación da vivenda nos grandes concellos galegos.

Como reiteramos ao longo deste informe, a problemática residencial é un dos principais factores de empobrecemento da poboación. De feito, segundo o último [Informe sobre exclusión y desarrollo social en Galicia de FOESSA](#) sinala que as problemáticas de exclusión social máis estendidas en Galicia son, con diferenza, as vinculadas á dimensión da vivenda, co 26,1% da poboación afectada.

Unha das claves para avanzar nas políticas de acceso á vivenda é **superar as disputas competenciais e asumir unha misión compartida** entre as administracións públicas.

É imprescindible **avanzar cara a unha visión colaborativa e coordinada** entre as distintas administracións implicadas - Xunta de Galicia, Concellos, Deputacións e Goberno central - para garantir o acceso efectivo á vivenda.

As administracións públicas a distintos niveis teñen competencias para levar a cabo políticas que faciliten o acceso á vivenda para uso residencial, pero a situación actual reflicte unha dinámica de evasión de responsabilidades, onde cada administración adoita rexeitar a súa capacidade de actuación, dificultando a resposta á emerxencia habitacional. Neste sentido, resulta esencial establecer un marco de cooperación que permita unha resposta unificada e eficaz, eliminando a fragmentación e promovendo un enfoque de corresponsabilidade no deseño e implementación das políticas de vivenda.

En España, todas as Comunidades e Cidades Autónomas asumen a competencia de ordenación do territorio, urbanismo e vivenda con carácter exclusivo, tal e como se establece no artigo 148.3 da Constitución. Non obstante, **os Concellos teñen competencias máis específicas e limitadas**, centradas principalmente na execución de proxectos urbanísticos, a conservación e rehabilitación de edificacións, e a xestión de licenzas de primeira ocupación. Tamén poden colaborar co IGVS e outras administracións en programas específicos e actividades complementarias.

Dende a Rede estamos a percibir unha falta de ambición dos Concellos en políticas de vivenda, principalmente, dos sete grandes concellos galegos, que son os que se atopan coas problemáticas de acceso á vivenda máis agravadas.

E neste apartado queremos analizar **determinadas problemáticas dos fogares** nas vivendas⁴².

Un 32,7% dos fogares en Pontevedra e un 30,2% en Santiago de Compostela tiñan **problemas de humidades** nas súas vivendas, son os concellos con cifras máis elevadas, e que ademais empeoraron os seus datos con respecto as últimas estatísticas de 2020. Pero non foron os únicos que empeoraron os seus datos, o Concello de Vigo, atópase cun 20,49% das súas vivendas con problemas de humidades, unha cifra que aumentou

---

⁴² <https://www.ige.gal/igebdt/selector.jsp?COD=4546>

notablemente con respecto ao ano 2020 e o concello de Ourense que, sufriu un aumento máis lixeiro.

Se nos fixamos nas **deficiencias de illamento térmico ou acústico**, observamos que o 28,88% dos fogares no concello de Vigo e o 25,44% en Santiago de Compostela son os que presentan en maior porcentaxe esta problemática na súas vivendas.

Compre sinalar tamén a mellora que tivo o Concello de Ferrol nas humidades e nas deficiencias de illamento con respecto ao 2020 e tamén do Concello de Lugo, o que indica que houbo un esforzo por parte das administracións públicas para mellorar o estado das vivendas.

Fogares con determinados problemas na vivenda. Grandes concellos				
	Deficiencias de illamento térmico ou acústico		Humidades	
	2020	2025	2020	2025
Concello de Ferrol	18,12	9,2	33,92	22,19
Concello da Coruña	14,22	12,9	25,75	25,06
Concello de Santiago de Compostela	22,12	25,44	22,84	30,2
Concello de Lugo	18,1	8,64	20,23	15,16
Concello de Ourense	16,0	14,46	9,69	11,36
Concello de Pontevedra	18,6	24,46	25,22	32,7
Concello de Vigo	21,13	28,88	13,69	20,49

Fonte: Enquisa Estrutural a fogares (IGE)

ACCESO Á VIVENDA E POBREZA

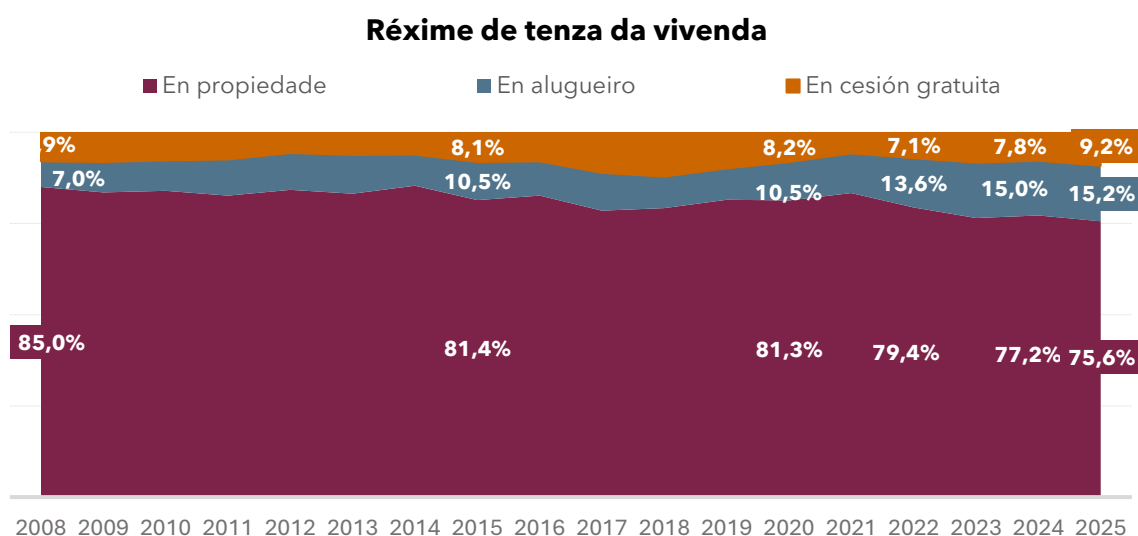
O PROBLEMA DA VIVENDA

Como se abordou en informes anteriores, e como sinalan de xeito continuado a maioría das persoas e familias en pobreza, especialmente naquela máis severa, continúan as dificultades de acceso a unha vivenda digna, axeitada e accesible.

A problemática residencial converteuse nun dos principais factores que xeran pobreza, e afecta a unha parte significativa da poboación, principalmente para aquelas que viven de alugueiro. Esta situación continúa a ser un dos principais obstáculos para saír da pobreza na que viven milleiros de familias galegas.

O réxime de tenza da vivenda é un factor fundamental para comprender a relación entre vivenda e pobreza. Aínda que en menor medida que a nivel nacional, nos últimos anos obsérvase en Galicia un lento pero progresivo proceso de reconfiguración da estrutura no réxime de tenza.

Deste modo, segundo os datos da ECV, as persoas que residen nunha vivenda en propiedade pasaron de representar o 85,0% en 2008 a ser un 75,6% en 2025, o que supón que **se duplique a proporción das persoas que viven de alugueiro, pasando dun 7,0% a un 15,2%.**

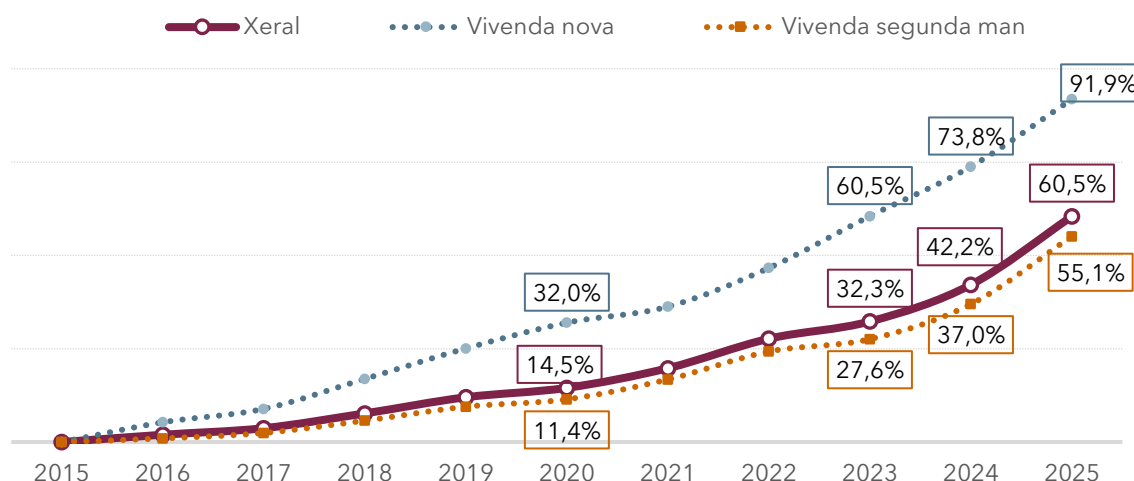
Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

A concentración da propiedade ten un impacto no custe da vivenda. Ao reducirse a oferta de vivenda dispoñible para a compra, aumenta o prezo de adquisición. A súa vez, isto dificulta o acceso á propiedade a unha parte da poboación que ten que recorrer ao alugueiro, o cal aumenta a demanda neste mercado e exerce unha presión a alza sobre os prezos.

Para estudar a variación do custe de compravenda utilízase o **Índice de Prezo da Vivenda (IPV)** do INE, que utiliza como fonte de información as bases de datos sobre vivendas escrituradas que proporciona o **Consejo General del Notariado**, de onde se obteñen os prezos de transacción.

Segundo datos do IPV, **dende o ano 2015 ata 2025 o prezo de compravenda en Galicia aumentou un 60,5%**. Este incremento produciuse de maneira ininterrompida e ten lugar de forma máis acentuada entre a vivenda nova (91,9%). En calquera caso, as residencias de segunda man tamén aumentaron notablemente o seu prezo (55,1%).

Galicia: Variación porcentual do prezo de COMPRAVENDA da vivenda respecto a 2015

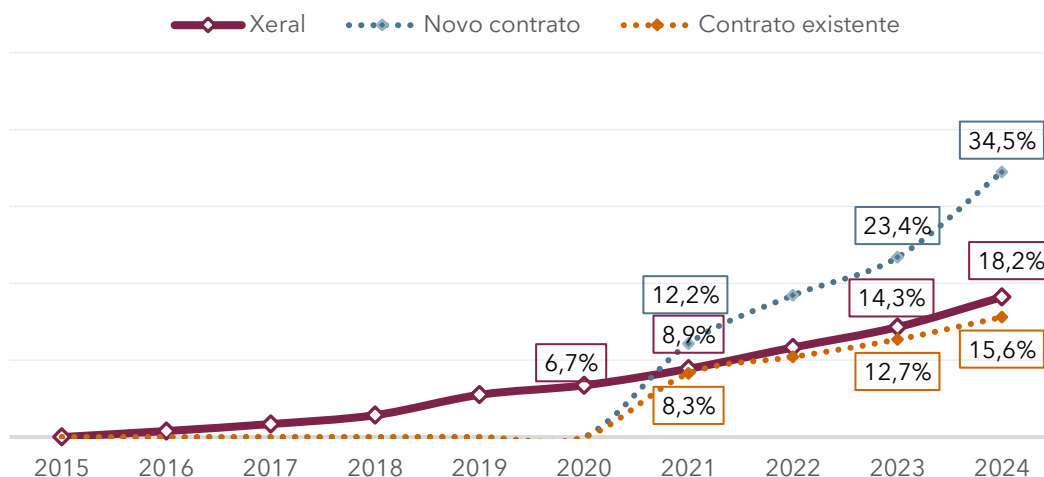
Fonte: Elaborado por EAPN-ES a partir de datos do IPV (INE).

A súa vez, para estudar a variación do custe do alugueiro utilízase o **Índice de Prezo da Vivenda en Alugueiro (IPVA)**, da estatística experimental do INE⁴³. Este índice usa como fonte a base de datos proporcionada pola AEAT procedente das declaracións de IRPF. Deste modo, recolle a información de bens inmobles sobre os que se declararon ingresos por arrendamento de vivenda para ao seu uso habitual. Polo tanto, as variacións aquí recollidas **representan so unha parte da variación dos prezos e, polo tanto, hai que tomar estes datos con cautela, tendo en conta as súas limitacións metodolóxicas.**

Segundo o IPVA, o custe do alugueiro tamén se incrementou de maneira constante dende 2015. Respecto a ese ano **en 2024 o alugueiro é un 18,2 % máis caro**, cifra que ascende ata o 34,5 % si se teñen en conta unicamente os novos contratos.

⁴³ O IPVA forma parte do proxecto de estatística experimental do INE. Segundo o propio INE, estes contidos "considéranse experimentais porque non alcanzaron aínda a suficiente madurez en canto a fiabilidade, estabilidade ou calidade dos datos, como para incluílos dentro da estatística oficial. Non obstante, os resultados dispoñibles ofrécense aos usuarios para o seu uso e avaliación, pola relevancia que estes poden ter e como un medio para mellorar os propios produtos recadando a opinión dos destinatarios finais da información."

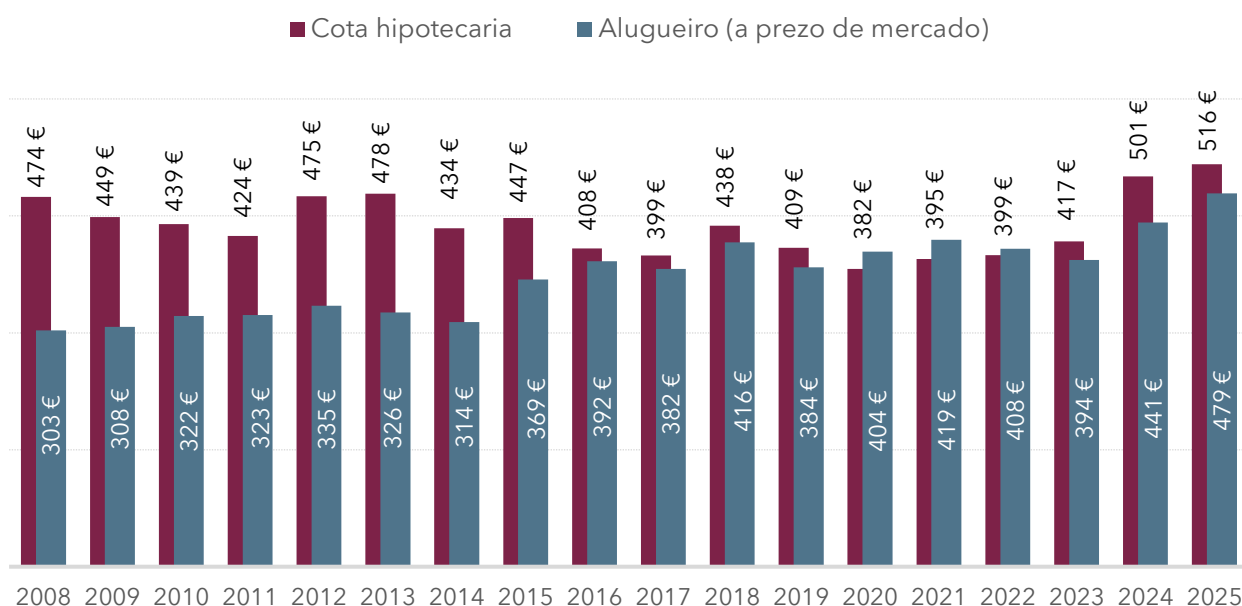
Galicia: Variación porcentual do prezo do ALUGUEIRO da vivenda respecto a 2015

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do IPVA (INE)

Deste modo, dende 2008 diminuíu o número de persoas que teñen unha vivenda en propiedade e produciuse unha progresiva equiparación na contía do gasto destinado á vivenda en alugueiro, como reflexa a seguinte gráfica. Antes da Gran Recesión, aquelas persoas que pagaban unha hipoteca en Galicia aboaban de media 171 euros máis que as que vivían de alugueiro (474 € mensuais en 2008 fronte a 303 €). Co paso dos anos, esta distancia reduciuse notablemente e, en 2025, o gasto medio mensual é de 516 € no caso da hipoteca e de 479 € no alugueiro, unha diferenza de so 37 euros.

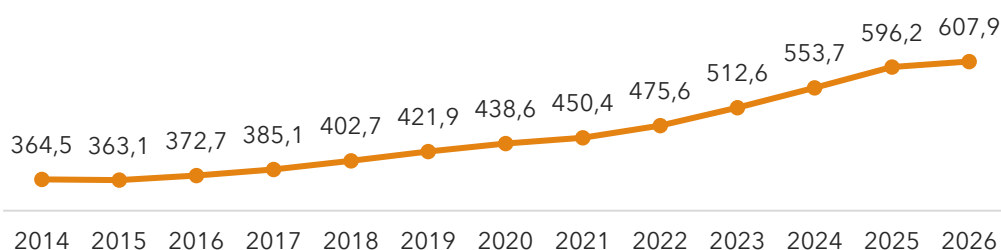
Gasto mensual medio na cota hipotecaria e alugueiro

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Estes datos poden darnos a percepción de que non son representativos da realidade que observamos. Neste sentido, hai que ter en conta que todas as enquisas teñen as súas limitacións metodolóxicas, polo que neste caso, para complementar os datos do alugueiro e achegarnos un pouco máis á realidade deste fenómeno, consultamos o **prezo medio dos alugueiros en Galicia** mediante o Observatorio da Vivenda de Galicia⁴⁴, onde observamos que non parou de incrementarse, principalmente nos municipios de Vigo (728,3€), Pontevedra (709,4€) ou Santiago de Compostela (680,3€). Na Coruña, a pesares de que os prezos do alugueiro se manteñen notablemente elevados, cunha media de 716,9€, hai que sinalar que baixaron lixeiramente con respecto ao ano anterior, debido á declaración da zona residencial de mercado tensionado⁴⁵.

Evolución do prezo medio dos alugueiros en Galicia*

*Ano 2026, datos avance. Ano 2025, datos provisionais. Anos 2014-2024, datos definitivos

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos do Observatorio da Vivenda de Galicia

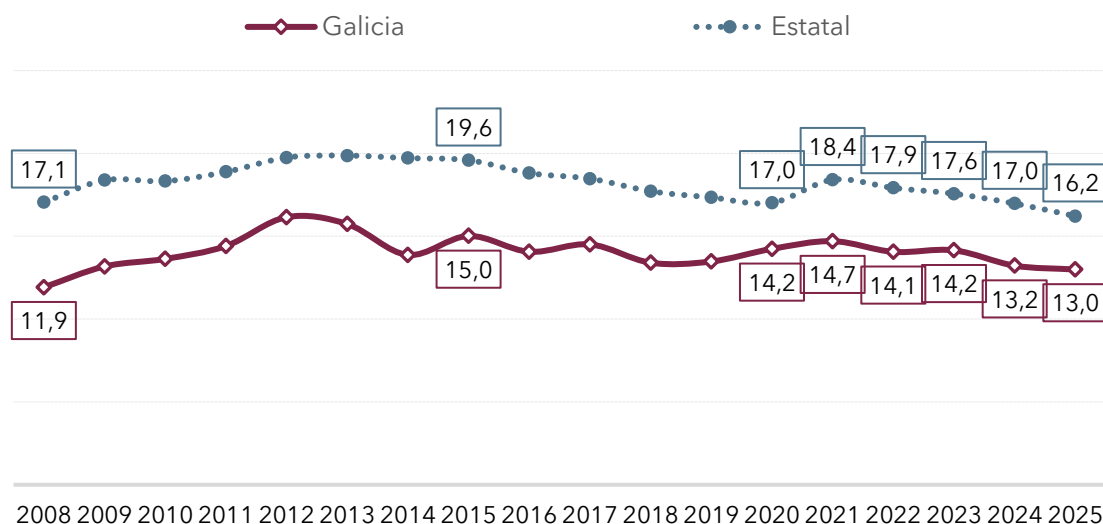
Como se observa no gráfico anterior, nos últimos anos produciuse un progresivo incremento dos prezos do alugueiro. Estamos a falar de **subidas na renda de alugueiro de 280€** na última década, é dicir, unha suba dun 85%. Unha cantidade que ten un gran impacto no orzamento xa de por si axustado das persoas e fogares. Non so daqueles en situación de pobreza e exclusión se non tamén daqueles fogares que, aínda non estando en pobreza, están en situación de carencia material e social severa. Unha problemática na que é necesario afondar.

Por outra banda, dado que en Galicia a renda media é lixeiramente inferior á estatal, pero o gasto medio dedicado á vivenda tamén é menor, a porcentaxe de ingresos que supón este desembolso é máis baixo nesta comunidade autónoma. Así, en 2025 en Galicia destínase de media á vivenda o 13,0% dos ingresos, cifra 3,2 puntos inferior á rexistrada a nivel estatal (16,2%), e que se mantén máis ou menos estable con respecto ao ano anterior.

⁴⁴ <https://www.observatoriodavivenda.gal/gl/fianzas-dos-alugueiros>

⁴⁵ <https://www.observatoriodavivenda.gal/es/fianzas-de-los-alquileres-0>

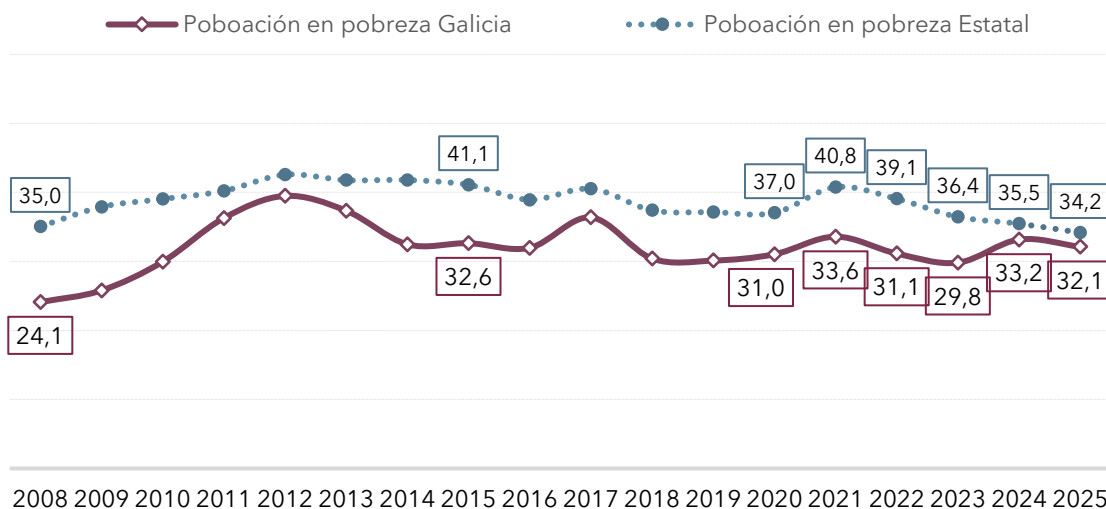
Porcentaxe de ingresos destinados á vivenda

Fonte: Elaboración de EAPN a partir da ECV

Se para esta mesma análise se segmenta a mostra seleccionando á **poboación en pobreza**, obsérvase como en Galicia a porcentaxe de gasto destinado á vivenda supón un **32,1%**, é dicir, máis do dobre do rexistrado entre toda a poboación galega (13,0%). Sen embargo, esta cifra descendeu 1,1 puntos con respecto ao ano anterior e este valor sitúase 2,1 puntos por debaixo do rexistrado entre a poboación en pobreza a nivel estatal (34,2%).

Porcentaxe de ingresos destinados á vivenda entre poboación en pobreza

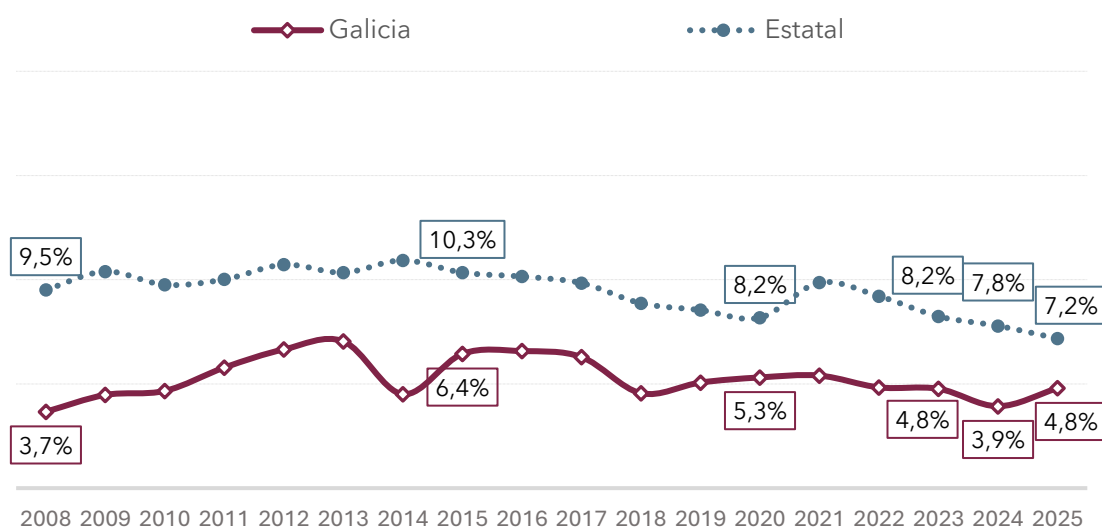
Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Non obstante, e a pesares da relativa mellora nos datos, todo isto, **sinala á vivenda coma un factor de vulnerabilidade**, xa que se trata dunha partida de gasto do fogar practicamente ineludible que absorbe boa parte dos ingresos e que, polo tanto, determina que parte da renda dispoñible pode dedicarse a satisfacer o resto de necesidades básicas do fogar.

Existe, ademais, certo consenso en que este gasto destinado á vivenda, en condicións ideais, debería representar en torno ao 30% da renda dispoñible. Por este motivo, considérase que estes gastos totais supoñen unha carga elevada ou sobre esforzo cando a suma de todos eles representa o 40% ou máis da renda.

Como se mostra no seguinte gráfico, en Galicia o **4,8% da poboación ten gastos de vivenda superiores ao 40% da renda dispoñible**, un valor 2,4 puntos inferior ao medido a nivel estatal (7,2%). Respecto ao ano anterior, este indicador en Galicia aumenta 0,9 puntos, dende o 3,9% rexistrado en 2024.

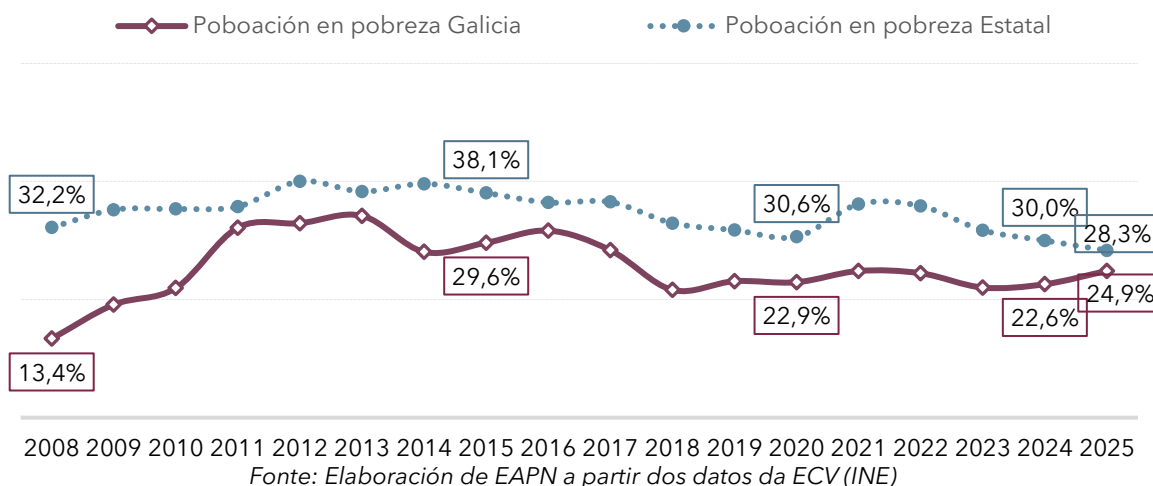
Poboación con gasto elevado en vivenda

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Se de novo se toma soamente á poboación galega que vive baixo o limiar da pobreza, a cifra aumenta considerablemente: **unha de cada catro persoas en pobreza en Galicia ten un gasto elevado en vivenda (24,9%)**, o que supón 3,4 puntos menos que o dato estatal (28,3%). Non obstante, con respecto o ano anterior, este indicador aumenta 2,3 puntos, dende 22,6% rexistrado en 2024.

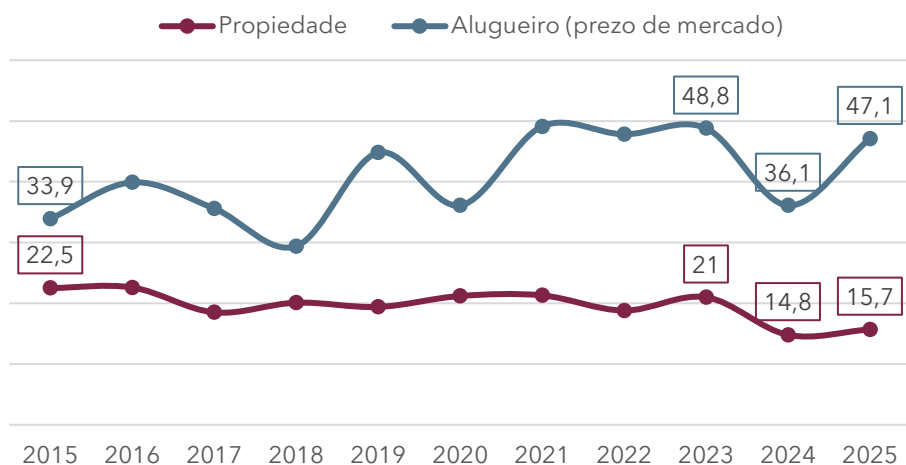
Poboación pobre con gasto elevado en vivenda

En resumo, a pesar de que a porcentaxe de ingresos que destinan os galegos e galegas a vivenda descendeu, non o fixo así para os galegos e galegas que teñen un gasto elevado en vivenda, é dicir, superior ao 40%. Incrementouse, por tanto, a porcentaxe de persoas que fan un sobre esforzo para facer fronte aos gastos da vivenda.

Por outra banda, se analizamos algúns datos do AROPE e os seus compoñentes, que xa vimos anteriormente, hai que resaltar de novo **o empobrecemento que supón vivir de alugueiro**. Se comparamos a AROPE da poboación que vive de alugueiro e a que ten a vivenda en propiedade podemos observar unha enorme fenda. Así a AROPE para aqueles que viven de alugueiro é de 47,1% e para aqueles que o fan en propiedade é de 15,7%, unha diferenza de 31,4 puntos.

AROE en Galicia segundo tenza da vivenda

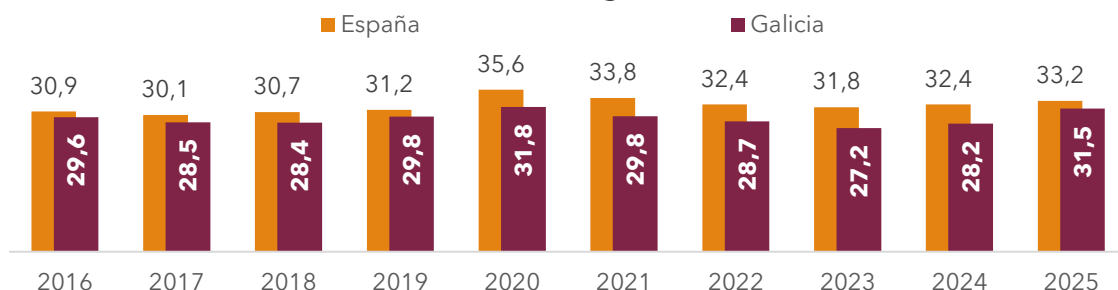

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Pero para complementar os datos da Enquisa de Condicións de Vida do INE, é interesante analizar tamén a Enquisa de Presupostos Familiares⁴⁶ do INE entre 2016 e 2025 que confirman a tendencia en aumento do esforzo que fan os fogares nos pagos relativos á vivenda, auga, electricidade, gas e outros combustibles, que alcanzou **o seu pico máis alto dende a pandemia no 2020, subindo ata o 31,5% a porcentaxe de gasto medio en vivenda sobre o gasto medio total dos fogares no 2025**. Este dato segue a estar por debaixo do valor a nivel estatal (33,2%) que tamén se incrementou con respecto ao ano anterior.

Segundo esta mesma fonte, curiosamente, o gasto medio por fogar en Galicia descendeu, de 33.700€ a 33.111€ en 2025. Non obstante, o gasto en vivenda non seguiu esta tendencia, se non que se incrementou dos 9.486€ aos 10.435€.

Porcentaxe de gasto medio en vivenda sobre o gasto medio total dos fogares

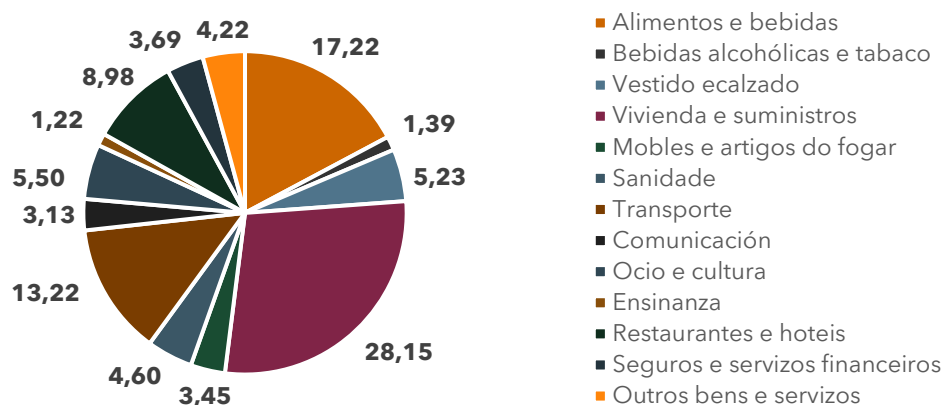
Fonte: Elaboración de EAPN a partir da Enquisa Presupostos Familiares do INE

⁴⁶ Enquisa de Presupuestos Familiares. INE:

https://www.ine.es/dyngs/INEbase/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176806&idp=1254735976608

Segundo esta mesma enquisa, **os galegos e galegas destinan o 45,4% do seu presuposto a vivenda e alimentación**, unha situación que se viu agravada pola inflación e o progresivo incremento do custo da vivenda.

Distribución do gasto dos fogares en Galicia 2025

Fonte: Elaborado por EAPN a partir da Enquisa de Presupostos Familiares do INE

En conclusión, **parece que os datos que fan referencia ao gasto medio dos fogares en vivenda empeoran**. Non obstante, os fogares en situación de pobreza continúan a facer un maior esforzo no pago da vivenda e estanse a ver especialmente afectados pola subida dos alugueiros dos últimos anos, pois son os fogares en situación de pobreza os que en maior medida residen en vivendas en alugueiro.

A **Enquisa Estrutural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio** do IGE, ofrece datos actualizados sobre a situación da vivenda en Galicia, que nos axudan a complementar e ampliar a información do INE.

Esta enquisa mostra a **carga que supoñen os gastos da vivenda** para os fogares. Neste senso, indica que, **para un 37,8% dos fogares galegos, é dicir, 419.550 fogares, supoñen unha carga moi pesada** e para o 58,7% unha carga razoable (651.497 fogares)⁴⁷.

Se analizamos estes datos **por tipoloxía do fogar**, podemos observar como para o **42,9% dos fogares de familias monoparentais os gastos da vivenda supoñen unha carga pesada**. Así mesmo, os fogares nos que residen **parellas con fillos** tamén experimentan unha maior carga (37%) que aqueles de **parellas sen fillos** (32%). Non podemos obviar, a carga que supón a vivenda para os **fogares unipersoais**, un 39,1% manifestan que os gastos da vivenda supoñen unha carga moi pesada, sendo a porcentaxe máis elevada tras os fogares monoparentais⁴⁸.

⁴⁷ [https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0304010003&ruta=verTabla.jsp?COD=4367&R=2\[2025\];9912\[n0\]&C=0\[0:1:2\];1\[all\]&OP=1](https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0304010003&ruta=verTabla.jsp?COD=4367&R=2[2025];9912[n0]&C=0[0:1:2];1[all]&OP=1)

⁴⁸ [https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0304010003&ruta=verTabla.jsp?COD=4362&R=3\[2025\];0\[0:1:2:3:4\]&C=1\[0:1:2\];2\[0\]&F=998:12&OP=1](https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?c=0304010003&ruta=verTabla.jsp?COD=4362&R=3[2025];0[0:1:2:3:4]&C=1[0:1:2];2[0]&F=998:12&OP=1)

Carga financeira que supón para o fogar os gastos totais da vivenda segundo tipoloxía do fogar			
	Unha carga pesada	Unha carga razoable	Non supoñen ningunha carga
Unipersoal	39,14	56,24	4,62
Parella con fillos	36,99	59,37	3,64
Parella sen fillos	32,05	64,39	3,56
Monoparental	42,92	54,75	2,33
Outra tipoloxía	44,31	53,63	2,06

Fonte: Enquisa Estructural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio (IGE)

O informe [El Coste de la Vivienda y la Pobreza Oculta en España: 2014-2025](#), elaborado por José Ignacio Conde-Ruiz e Álvaro Pinto da Fundación de Estudios de Economía Aplicada (Fedea), mostra como **descontar da renda o custe de acceder á vivenda eleva a taxa de pobreza de 19,5% ao 23,5% en 2025**, revelando 1,95 millóns de persoas en pobreza ocultas, é dicir, persoas que caen por debaixo do limiar da pobreza despois de pagar a vivenda.

O *ángulo cego* da pobreza monetaria é termo que utilizan os autores para describir a aquelas persoas que non son pobres segundo a renda dispoñible antes da vivenda, pero pasan a sêlo unha vez descontado o custe residencial de acceso. En Galicia, hai un 3% de poboación afectada por esta situación, é dicir, 70.000 persoas, o que implicaría que a taxa de pobreza pasaría dun 16% a un 19%⁴⁹.

CONDICIÓN DA VIVENDA

A relación entre pobreza e vivenda non se limita unicamente ao acceso ou ao custe económico que representa, se non que tamén se manifesta nas condicións de habitabilidade nas que se atopa dita vivenda. Este apartado céntrase en dúas dimensións clave que permiten observar como a pobreza impacta na calidade da vivenda: a pobreza enerxética e outros problemas nas vivendas.

Pobreza enerxética

A pobreza enerxética constitúe unha das manifestacións máis significativas da intersección entre pobreza e condicións da vivenda. Refírese á situación que padecen as persoas dun fogar que non pode acceder aos servizos enerxéticos esenciais. Esta dificultade ten efectos no benestar destas persoas, que poden estar expostas a malas condicións de habitabilidade como falta de confort térmico, ademais de dispor de menos renda para outros bens e servizos. Con todo, a pobreza enerxética, non é un tipo

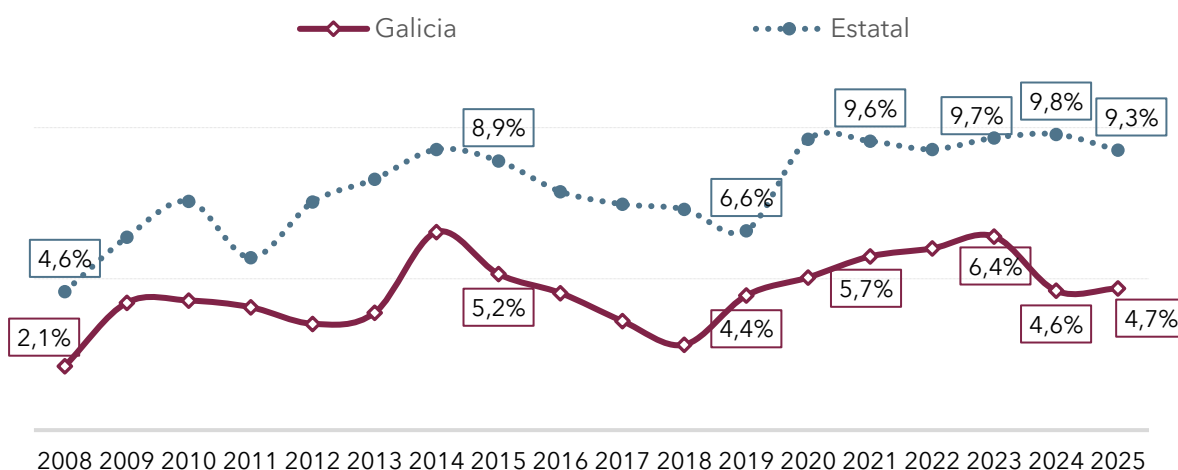
⁴⁹ El Coste de la Vivienda y la Pobreza Oculta en España: 2014-2025.
<https://documentos.fedea.net/pubs/eee/2026/eee2026-28.pdf>

de pobreza específica, se non que é unha derivada máis da pobreza. É, polo tanto, unha consecuencia máis da falta de ingresos.

Os datos da ECV permiten examinar dúas dimensións clave da pobreza enerxética: os retrasos no pago de facturas de subministros e a dificultade para manter a vivenda a unha temperatura adecuada durante o inverno.

No 2025, o 4,7% da poboación en Galicia experimentou retrasos no pago de facturas de subministros como a luz e o gas, a metade do valor medido entre o total da poboación estatal (9,3%). Respecto ao ano anterior, este indicador mantense practicamente estable. Aínda así, a cifra continúa a ser superior á rexistrada en 2008 (2,1%).

Retraso no pago de facturas de electricidade, auga, gas...

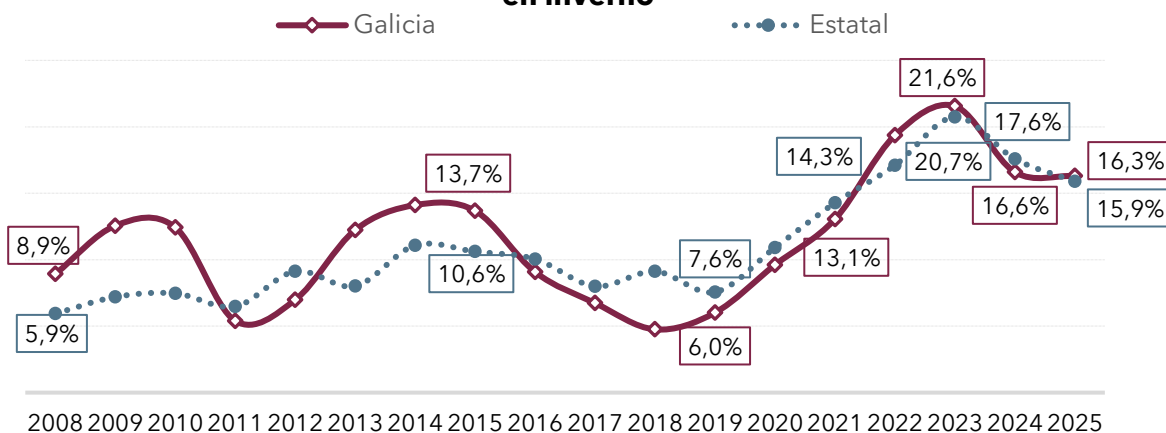

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Por outra banda, nos últimos anos, viña a producirse o **progresivo aumento das persoas que non poden manter a vivenda a unha temperatura adecuada nos meses de inverno** e, polo tanto, está en situación de pobreza enerxética.

Esta tendencia cambiou en 2024, descendendo 5,0 puntos ata chegar a un 16,6%, e cun lixeiro descenso de 0,3 puntos este ano, polo que en **2025 ata o 16,3% da poboación residente en Galicia non pode manter a súa vivenda adecuada en inverno**. Esta cifra é lixeiramente máis elevada que a detectada a nivel estatal (15,9%) e continúa a ser un dos ítems con valores máis elevados do indicador de Carencia Material e Social Severa.

Dificultades para manter a vivenda a unha temperatura adecuada en inverno

Fonte: Elaboración de EAPN a partir dos datos da ECV (INE)

Fogares con determinados problemas nas vivendas

A **Fundación FOESSA** fai unha análise da exclusión na dimensión da vivenda que se produce nos fogares tendo en conta 9 indicadores: residir nunha infravivenda, deficiencias graves na construción, situacións de insalubridade (humidades, sucidade, etc.), amontoamento grave, tenza da vivenda en precario, entorno moi degradado, barreiras arquitectónicas en vivendas con persoas con mobilidade reducida, gastos excesivos na vivenda e fogares que non contan con algún equipamento doméstico básico.

O [IX Informe sobre exclusión y desarrollo social en España](#) mostra que **1 de cada 4 fogares en España en 2024 (22,4%)** estaba afectado por algún problema de exclusión social na dimensión da vivenda, unha cifra que aumentou en 4 puntos porcentuais dende 2018.⁵⁰

En Galicia, o **29,2% dos fogares presentan algún problema de exclusión social na dimensión da vivenda**, é dicir, arredor de **320.000 fogares**, nos que viven 700.000 persoas que contan con situacións de precariedade ou inseguridade relativamente graves relacionadas coa vivenda na que residen, segundo o [Informe sobre exclusión y desarrollo en Galicia 2025](#).

A [Enquisa Estrutural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio](#) do IGE, ofrece información sobre os fogares con determinados problemas na vivenda⁵¹.

⁵⁰ IX Informe FOESSA sobre Exclusión y Desarrollo Social en Galicia: <https://www.caritas.es/main-files/uploads/2025/10/IX-INFORME-FOESSA.pdf>

⁵¹ Enquisa Estrutural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio. IGE [https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?ruta=verTabla.jsp?OP=2&B=&M=&COD=4268&R=9912\[n0\];8\[2025\];6\[6:20:21:9:10:11:12:13:14:15:16:17:n1\]&C=7\[0\]&F=&S=&SCF=#P1](https://www.ige.gal/igebdt/esq.jsp?ruta=verTabla.jsp?OP=2&B=&M=&COD=4268&R=9912[n0];8[2025];6[6:20:21:9:10:11:12:13:14:15:16:17:n1]&C=7[0]&F=&S=&SCF=#P1)

Os problemas de habitabilidade nas vivendas máis frecuentes son as humidades, un **24,8%, é dicir, 275.823 fogares manifesta ter humidades** na súa vivenda, un **15,3%, é dicir, 170.325 fogares ten deficiencias de illamento térmico** ou acústico na vivenda, un dato que ademais empeora con respecto ao 2020, cando era do 14,2%, o que indica que a pesares das axudas dos fondos Next Generation e Fondos Europeos para rehabilitación e eficiencia enerxética, aínda queda moito por avanzar para garantir que cheguen principalmente a aqueles fogares en situación de pobreza ou exclusión social, que ven agravados este tipo de problemáticas.

Ademais, un **12,9%, é dicir, 143.586 persoas manifesta sufrir problemas de ruídos**, tanto producidos polos veciños como procedentes do exterior, por tráfico, negocios, etc.

Fogares con determinados problemas na vivenda. 2025		
	Incidencia	Número
Humidades	24,84	275.823
Deficiencias de illamento térmico ou acústico	15,34	170.325
Ruídos (tráfico, negocios, veciños...)	12,92	143.486
Deficiente acceso a internet	10,93	121.349
Falta de espazo	9,6	106.634
Luz natural insuficiente nalgunha habitación	8,1	89.956
Goteiras	4,87	54.021
Vibracións	4,31	47.868
Contaminación, sucidade ou outros problemas pola industria ou o tráfico	3,97	44.079
Deficiencias da instalación de fontanería da vivenda	3,9	43.309
Subministro deficiente de enerxía eléctrica	3,5	38.810
Deficiencias na instalación eléctrica da vivenda	3,22	35.798
Subministro deficiente de auga	2,55	28.360
Podremia en solos ou en ventás	2,37	26.357

Fonte: Enquisa Estrutural a Fogares. Vivendas familiares: Características e medio (IGE)

Cabe ademais destacar que en 2025, **8.082 fogares residían en vivendas con deficiencias graves**, é dicir, aquelas que presentan simultaneamente: goteiras, humidades, podremia en solos ou ventás e deficiencias de illamento térmico e/ou acústico. Unha cifra que sufriu con respecto ao 2020, pois pasou do 0,66 ao 0,73.

RESUMO EXECUTIVO

Este informe forma parte do [*XVI Informe “El Estado de la Pobreza en España 2026: Seguimiento de indicadores de la Agenda de la UE 2030”*](#) da Rede Europea de Loita contra a Pobreza e a Exclusión Social (EAPN-España)⁵² que avalía o cumprimento dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) da Axenda 2030, especialmente o ODS 1, que busca reducir a pobreza á metade en todas as súas formas.

O informe, baseado en datos oficiais como a [*Enquisa de Condicións de Vida 2025*](#)⁵³ do INE, analiza o risco de pobreza e exclusión social a través do indicador AROPE, que combina tres factores: risco de pobreza, baixa intensidade laboral no fogar e privación material e social severa.

O XVI Informe *O Estado da Pobreza en Galicia 2026* mediante a análise da Enquisa de Condicións de Vida 2025, o Atlas de distribución de renda nos fogares do INE, datos do Ministerio de Inclusión, Seguridade Social e Migracións e do Instituto Galego de Estatística (IGE), **mostran un empeoramento nos principais indicadores** empregados para a medición da pobreza, a exclusión social e a desigualdade.

Son tamén evidentes as **enormes dificultades de acceso a unha vivenda digna, axeitada e accesible** principalmente para aquelas persoas en pobreza e para as que viven de alugueiro. Unha cuestión que desenvolvemos no [*VIII Informe situación 2024: Asegurando o dereito a unha vivenda digna, axeitada e accesible en Galicia*](#) que publicamos en 2024⁵⁴.

En primeiro lugar, respecto á información recollida na Enquisa de Condicións de Vida (ECV), debe recordarse especificamente que os datos da renda dos fogares refírense ao ano anterior da enquisa, polo que todos os indicadores derivados dos ingresos das persoas refírense ao 2024.

Por outro lado, os indicadores de **carencia material e de vivenda corresponden ao 2025**, polo tanto incorporan os efectos e reflexan o **empeoramento na calidade de vida que se produciu ese ano**.

Neste contexto, os indicadores de pobreza e desigualdade do informe recollen **a perda de poder adquisitivo da poboación e as dificultades de acceso á vivenda**.

O empeoramento destes indicadores non se pode atribuír simplemente a un mero efecto estatístico, se non que son un reflexo de que non acaba de superarse a crise do coste da vida provocada polo **auxe inflacionario** e o **aumento dos prezos da vivenda** así como o aínda

---

⁵² XVI Informe El Estado de la Pobreza en España 2026 (EAPN - ES):

<https://www.eapn.es/estadopobreza/ARCHIVO/documentos/Informe%20XVI%20EL%20ESTADO%20DE%20LA%20POBREZA%202026.pdf>

⁵³ Encuesta de condiciones de vida. Resultados 2025:

https://www.ine.es/dyngs/INEbase/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176807&menu=resultados&idp=1254735976608

⁵⁴ VIII Informe situación 2024: Asegurando o dereito a unha vivenda digna, axeitada e accesible en Galicia: <https://eapn-galicia.com/wp-content/uploads/2024/10/Informe-situacion-vivenda-2024.-Asegurando-o-dereito-a-unha-vivenda-digna-axeitada-e-accesible.-Version-final-1.pdf>

limitado **efecto das medidas específicas de inclusión social** levadas a cabo polas diferentes administracións.

O empeoramento dos indicadores de pobreza e exclusión social é, pois, resultado dunha falta de ambición e compromiso de políticas sociais, de vivenda e redistributivas que impacten nunha mellora **da calidade de vida da poboación**.

Pese a que os resultados non mostran cifras tan elevadas como as de 2023, **convén ter cautela e prestar atención**, posto que seguen a mostrar unha serie de problemas estruturais e un empeoramento das condicións de vida que, de non tomarse as medidas axeitadas, pode derivar nun maior incremento dos datos de pobreza e exclusión social.

A continuación, móstranse os principais resultados e conclusións dos distintos indicadores do informe.

RISCO DE POBREZA E/OU EXCLUSIÓN

- No 2025 unhas **600.000 persoas residentes en Galicia** – o 22,1% da poboación estaba en risco de pobreza e/ou exclusión social (AROPE), **91.000 persoas máis que no 2024**.
- **Os indicadores, en especial o de pobreza, mantéñense por debaixo dos do conxunto do estado**, onde a taxa AROPE mantense e pasa do 25,8% no 2024 ao 25,7% no 2025.
- Os datos recollen o **auxe inflacionario** e o **aumento dos prezos da vivenda** así como o aínda limitado **efecto das medidas específicas de inclusión social** levadas a cabo polas diferentes administracións. Ademais, os indicadores de carencia material e social severa recollen o empeoramento da calidade de vida que se produciu en 2025.
- Pese a que en Galicia a situación tiña experimentado unha notable mellora, o empeoramento dos indicadores volve afastarnos de cumprir cos obxectivos marcados pola Axenda 2030, para a cal en 2025 a taxa de pobreza e exclusión social **debería situarse 5,5 puntos por debaixo do valor actual, é dicir, debería ser de 16,6%**.
- **Empeora a taxa AROPE masculina e feminina pero segue a reducirse a fenda de xénero**. No 2025 estaban en risco de pobreza e/ou exclusión social, un **22,0% de mulleres, é dicir, 309.000** (unhas 28.000 máis que no ano anterior, 2,0 puntos) e un **22,2% de homes, é dicir, uns 291.000** (63.000 máis que o ano anterior, 4,7 puntos).
- O **risco de pobreza e exclusión social (AROPE) infantil e xuvenil aumenta**, sendo o grupo de 18 a 29 anos o que máis incrementa a súa taxa (8,8 puntos ata o 27,6%). O grupo de menores de 18 anos e o de 30 a 64 anos, aumentan en 3,0 puntos a súa taxa AROPE e sitúanse en 20,4% e 22,1% respectivamente. O grupo de maiores de 65 anos é no que menos crece a taxa AROPE (20,7%, 1,8 puntos máis que en 2024).
- **Crece en maior medida a taxa AROPE nos fogares con nenos, nenas e menores economicamente dependentes** 3,7 puntos ata o 19,3%. Non obstante, este valor segue sendo menor que o dos fogares **sen nenos, nenas e mozos** que teñen unha taxa AROPE do 23,9%, 2,9 punto máis que o ano anterior.
- **Nas zonas urbanas e rurais rexistrouse un aumento da taxa AROPE no último ano**. Detéctase, por primeira vez, unha maior incidencia do indicador AROPE nas zonas urbanas (22,6%) que nas rurais (20,7%).
- **Vivir de alugueiro é un factor de empobrecemento**. A poboación que vive de alugueiro ten unha taxa AROPE de 47,1% fronte a poboación que vive en propiedade cunha taxa do 15,7%.
- **A discapacidade é un factor determinante para estar en risco de pobreza e exclusión social**. As persoas que teñen algunha discapacidade teñen unha taxa de pobreza e exclusión social (AROPE) do 30,8% (+2,1 puntos con respecto ao ano pasado), fronte ás persoas sen discapacidade cunha de 19,2% (+3,4 puntos que o ano anterior).

RISCO DE POBREZA

- A **taxa de pobreza aumenta e pasa do 14,2% en 2024 ao 16% en 2025**, é dicir, **máis de 434.000 persoas**, das cales o 16,2%, 228.000 son mulleres e o 15,8%, 206.000 son homes. A taxa de pobreza a nivel nacional practicamente se mantén igual reducíndose tan so 0,2 puntos pasando a 19,5%.

POBREZA SEVERA

- A **taxa de pobreza severa** (con ingresos máximos de 679€ mensuais nun fogar dunha persoa ou 1.426€ no de dous adultos e dous nenos ou nenas) **aumenta do 5,9% ao 6,5% (0,6 puntos máis)**, que son unhas **176.000 persoas**, e segue a manterse por debaixo da media estatal (8,0%, 2,5 puntos mais alta).
- A **pobreza severa aumenta**, sobre todo, no grupo de idade de menores de 18 anos (6,8%), nos fogares que viven con nenos, nenas e mozos economicamente dependentes (5,3%) e nas persoas que viven de alugueiro (14,0%).

POBREZA E PENSÍONS

- **361.800 pensións de galegas e galegos están por debaixo do limiar da pobreza** (873€ ao mes en 14 pagas), o 45,9% do total, é dicir, 11,0 puntos máis que a nivel estatal (34,9%).
- **Un 19,9% de pensións están por debaixo do limiar da pobreza severa** (renda inferior a 582 € en 14 pagas en 2025), un total de 156.646 pensións, unha taxa que se reduce lixeiramente con respecto ao 2024 (20,3%).
- **O 60,5% das pensións de viuvez**, a inmensa maioría correspondentes a mulleres, teñen un importe inferior ao limiar de pobreza, dato inferior ao 2024 (63,3%). **Reduciuse tamén a porcentaxe de pensións por viuvez por debaixo do limiar da pobreza severa** do 42,4% en 2024 ao 36,8% en 2025.
- Grazas ao efecto das pensións, **a pobreza redúcese 56,7 puntos na poboación de 65 anos e máis e 7,7 puntos na poboación entre 0 e 64 anos**.

BAIXA INTENSIDADE DE TRABALLO NO FOGAR (BITH)

- **No 2025, o 7,6% da poboación menor de 65 anos residente en Galicia vivía en fogares con baixa intensidade no emprego** (nos que se traballa menos do 20% do seu potencial de emprego). o que se traduce nunhas 152.000 persoas, 12.000 máis que no 2024 (7,1%).
- **Por xénero, aumentou o indicador no caso dos homes 2 puntos ata un 8,6% e reduciuse o indicador 0,8 puntos entre as mulleres, ata un 6,6%**, é dicir, hai, 66.000 mulleres que viven en fogares con baixa intensidade no emprego, 8.000 menos que o ano anterior, e 86.000 homes, uns 20.000 máis que no 2024.

CARENCIA MATERIAL E SOCIAL SEVERA (CMSS)

- **O indicador de Carencia Material e Social Severa situase no 7,1%** experimentando un notable aumento con respecto ao ano anterior (4,8%), o que se traduce en 193.000 persoas nesa situación en Galicia, 62.000 máis que no 2024.
- Empeoraron **12 dos 13 ítems** que compoñen o indicador de Carencia Material e Social Severa. De entre todos hai que destacar, pola súa importancia e pola magnitude do seu aumento o número de persoas que **non pode permitirse unha comida de carne, polo ou pescado polo menos cada dous días, que sube 1,6 puntos** con respecto ao ano anterior, ata situarse nun 5,5%, o dato máis elevado dende o 2021.
- Entre os ítems que se estenderon destaca a proporción de **persoas que non poden permitirse ir de vacacións** polo menos unha semana ao ano 37,1%, un 36,5% de persoas que non teñen **capacidade para afrontar gastos imprevistos**, que aumentou 2,8 puntos, ata o 29,6%, a de aquelas que **non poden permitirse substituír as roupas estragadas por outras novas**, que aumenta 3,4 puntos ata o 8,1%, así como a daquelas persoas que non poden permitirse **dous pares de zapatos** (+ 2,8 puntos, ata o 4,2%).
- **Por sexo, os datos de Carencia Material e Social Severa, aumentan en ámbolos dous casos** respecto ao 2024, existe principalmente un empeoramento entre os homes que aumenta 2,6 puntos ata situarse nun 7,1%, mentres que a das mulleres aumenta 1,9 puntos ata o 7,0%. Aplicada á poboación resulta nunhas 99.000 mulleres (27.000 máis que o ano anterior) en CMSS, e 93.000 homes (34.000 máis que o ano anterior).
- **A CMSS dos fogares sen nenos, nenas e mozos (7,5%) é superior á dos fogares con nenos, nenas e mozos (6,4%).**
- A Carencia Material e Social Severa **mantense máis elevada nas áreas urbanas** (aumenta 3,1 puntos respecto do 2024 ata o 7,9% en 2025); **e mantense estable nas zonas rurais** (do 4,7% en 2024 ao 4,6% en 2025).
- Continúan a darse **taxas de CMSS moito máis elevadas entre as persoas que viven de alugueiro (21,9%)** fronte a aquelas que viven en propiedade (3,5%).
- **A taxa de persoas con discapacidade que está en CMSS (11,0%) é maior para aquelas que non teñen ningunha discapacidade (5,6%).** A pesares de que en ambos grupos sociais sube, a fenda entre ambos incrementase. No 2024 hai unha diferenza de 4,4 puntos porcentuais mentres que no 2025 a diferenza é de 11,0 puntos.

RENDA MEDIA

- As **rendas experimentaron un crecemento respecto ao ano anterior**. A **renda media por persoa en Galicia incrementouse ata os 15.467€, cun aumento de 153€ con respecto ao 2024** (reducindo a distancia coa media estatal que en 2025 se incrementou ata os 15.620€, cun aumento de 813€ con respecto ao ano anterior).

- Ao ter en conta **a variación do coste da vida** coa actualización dos datos segundo o Índice de Prezos de Consumo (IPC), que foi do 38,0%, en termos de 2008 o seu valor real é de **11.208€⁵⁵**. Polo tanto, o **incremento real da renda dende o ano 2008 ata o 2024 en Galicia, sería de 1.726€**.

DESIGUALDADE

- En 2025 **empeoraron os indicadores de desigualdade**. O índice de Gini galego subiu por primeira vez dende o 2018, dun 26,8 en 2024 a un 28,4 en 2025, e permaneceu inferior ao índice estatal, en concreto 2,4 puntos. **Aínda así, segue a estar entre as comunidades autónomas con menos desigualdade**.
- En Galicia **hai máis poboación da que correspondería ao grupo central** (do decil 4 ao 8), **menos nos estratos máis vulnerables** (deciles 1,2 e 3) **e máis privilexiados** (deciles 9 e 10). No 2025 houbo un **aumento nos estratos máis vulnerables e un descenso no grupo central**. Así mesmo, hai que destacar o aumento de 1,9 puntos no decil 10, é dicir, no máis privilexiado.

O PAPEL DAS ADMINISTRACIÓNS DO ESTADO

- **De non existir ningunha transferencia pública** (Estado, Xunta ou concellos) en Galicia en 2025 a **situación de pobreza chegaría ao 43,5%** (aumentando un 27,6 puntos). Actualmente a taxa de pobreza é do 16%, é dicir, 434.000 persoas, **de non existir ningunha transferencia ese número ampliaríase a máis de 1.181.000 persoas**, 747.000 máis que a cifra actual.
- **Si soamente se mantivesen as pensións de xubilación e supervivencia e non houbera ningunha outra transferencia a taxa de pobreza alcanzaría o 22,8 %** da poboación galega (6,8 puntos máis), é dicir, habería 619.000 persoas en pobreza, 185.000 máis que a cifra actual, o que confirma a importancia do sistema de protección máis alá das pensións.
- **O impacto das pensións de xubilación e supervivencia en Galicia é maior que a nivel nacional**: mentres en Galicia un **20,7% da poboación non cae na pobreza grazas ás prestacións de xubilación e supervivencia**, a nivel nacional non o fai o 16,5%.
- A taxa de pobreza severa foi do 6,5%, é dicir, unhas 176.000 persoas, **de non existir ningunha transferencia, a taxa de pobreza aumentaría ata o 32,1% en termos absolutos pasaría a 871.000 persoas**, é dicir, case 695.000 persoas máis. **Se mantemos as pensións por xubilación e supervivencia**, e non houbera ningunha outra transferencia, **a taxa de pobreza severa subiría ata o 11,3%**, é dicir, habería 306.000 persoas en pobreza severa, 130.000 máis que as que hai actualmente

⁵⁵ Renda real= Renda nominal / (1+ taxa de variación do IPC).
Taxa de variación do IPC (2008 e 2024): 34,1%

- **As pensións por xubilación e supervivencia reducen a pobreza 56,7 puntos entre as persoas de 65 anos ou máis, tamén o fan 7,7 puntos entre o resto da poboación.**
- **As prestacións de protección á familia, vinculadas á maternidade ou ao coidado de menores e persoas maiores chegan ao 4,9% da poboación (0,7 puntos menos que a nivel estatal) e as prestacións de garantía de renda teñen chegan a un 4,6% da poboación galega, 3 puntos menos que entre o total nacional (7,6%). En contraste, as axudas á vivenda teñen unha menor extensión, en 2025 chegan ao 2,1% da poboación de Galicia, valor por debaixo ao que se da a nivel nacional (2,8%).**
- **A aparición do IMV supuxo que minguara o número de beneficiarios da RISGA en Galicia.** Así, a pesares de que en Galicia non se eliminou a renda autonómica, entre xuño de 2020 e outubro de 2023, practicamente a metade das perceptoras unicamente de rendas mínimas deixou de recibilas, ao pasar de 9.821 a 4.927 persoas, é dicir, 4.894 persoas menos.
- **A Coruña, Lugo e Ferrol son as cidades galegas con maior gasto social por habitante (121,69 €, 106,11 € e 104,71 €), e pola contra Vigo e Pontevedra as que menos invisten nesta materia (72,59€ e 70,72 €).**
- **Santiago de Compostela e Pontevedra son os únicos Concellos nos que aumentou o gasto social por habitante no último ano.** Pontevedra pasa de 48,65 €/hab. a 70,72€/hab. e Santiago de Compostela pasa de 89,59 €/hab. a 103,75€/hab.

A EMERXENCIA DA VIVENDA CONTINÚA

- Continúa **a emerxencia residencial** e de acceso a unha vivenda digna, axeitada e accesible: **as persoas en pobreza destinan un 32,1% dos seus ingresos á vivenda e o 24,9% das persoas en pobreza dedican mais do 40% da súa renda dispoñible a gastos de vivenda.**
- Hai unha tendencia en aumento do esforzo que fan os fogares nos pagos relativos á vivenda -auga, electricidade, gas e outros combustibles, que alcanzou **o seu pico máis alto dende a pandemia do COVID-19 no 2020, subindo en 2025 a 31,5%** a porcentaxe de gasto medio en vivenda sobre o gasto medio total dos fogares.
- Para un **37,8% dos fogares galegos**, é dicir, 419.550 fogares, supoñen unha **carga moi pesada. Por tipoloxía do fogar para o 42,9% dos fogares de familias monoparentais os gastos da vivenda supoñen unha carga pesada.**
- No 2025, **o 4,7% da poboación en Galicia experimentou retrasos no pago de facturas de subministros como a luz e o gas**, fronte ao 9,3% de poboación nacional. Este ano mantense estable con respecto ao 2024 (4,6%).
- En **2025 ata o 16,3% da poboación residente en Galicia non pode manter a súa vivenda adecuada en inverno.** Esta cifra é lixeiramente máis elevada que a detectada a nivel estatal (15,9%) e diminuíu en tan so 0,3 puntos con respecto ao ano anterior.

- **Un 24,8% dos fogares galegos manifesta ter humidades** na súa vivenda, é dicir, máis de 275.000 e un 15,3%, é dicir, máis de 170.000 ten deficiencias **de illamento térmico ou acústico** na súa vivenda.
- Un 32,7% dos fogares en Pontevedra e un 30,2% en Santiago de Compostela tiñan **problemas de humidades** nas súas vivendas, son os concellos con cifras máis elevadas, e que ademais empeoraron os seus datos con respecto as últimas estatísticas de 2020.
- En 2025, **8.082 fogares residían en vivendas con deficiencias grandes**, é dicir, aquelas que presentan simultaneamente: goteiras, humidades, podremia en solos ou ventás e deficiencias de illamento térmico e/ou acústico.

Informe realizado co financiamento da Consellería de Política Social da Xunta de Galicia a través do Convenio 2025 para a Coordinación, optimización dos recursos e sinerxías de actuación das entidades integrantes que teñen como finalidade a loita contra a pobreza e a exclusión social.

#EstadoDePobreza
#PobrezaGalicia

MÁS INFORMACIÓN EN:

www.pobreza.gal

www.eapn.es/estadodepobreza/

